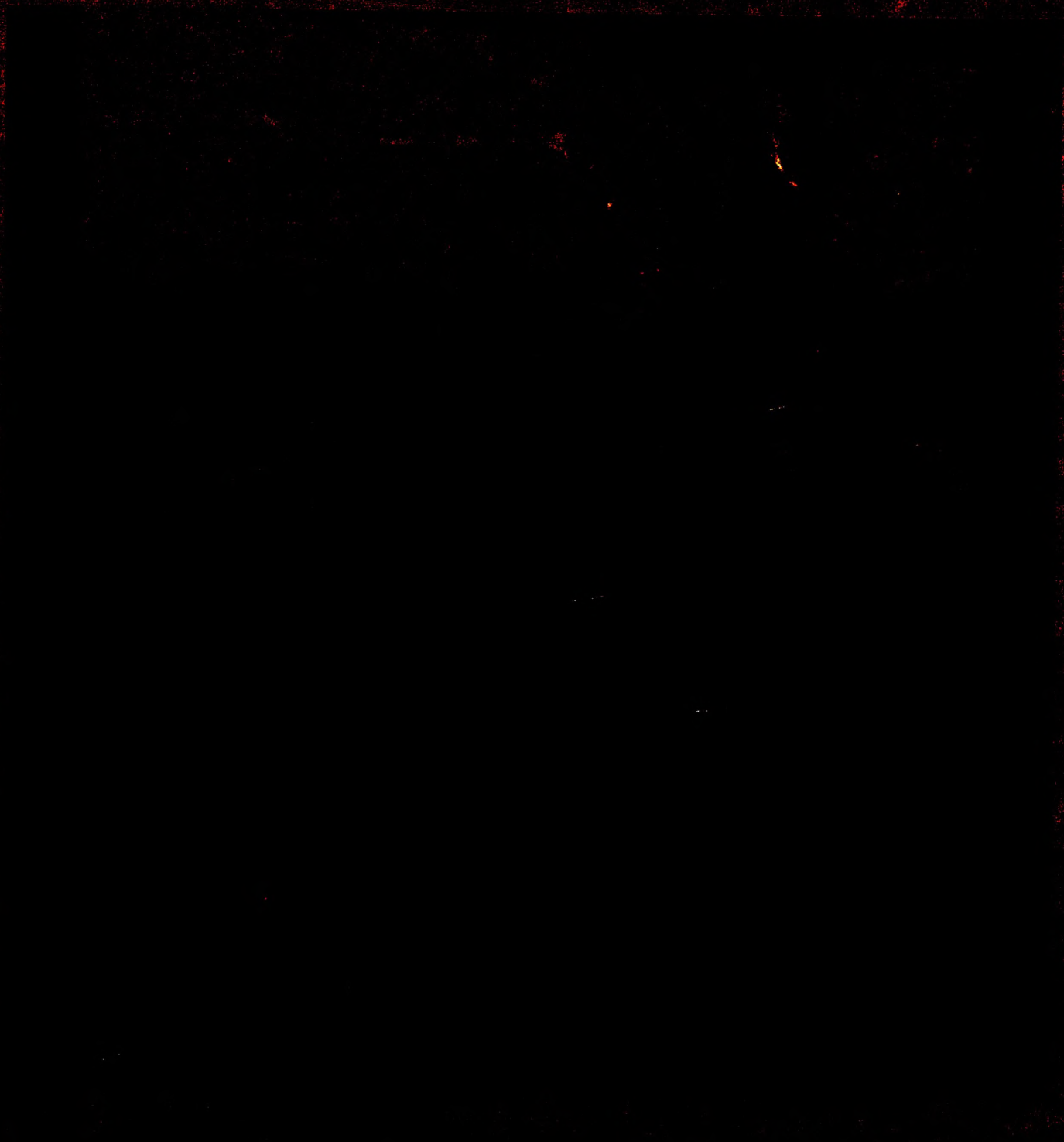

west- vlaanderen werkt

4/1972

WER

Editoriaal : Bij een verhuizing	165
Slaagt de Westhoek in een herleving ? J. Theys	167
Opgang van de slachthuizen in West-Vlaanderen M. De Brabandere	173
Konserven Talpe nv, Kortemark : Westhoekbedrijf valoriseert landbouwprodukten D. Sanders	177
Bezoldigde tewerkstelling in West-Vlaanderen, 1970-71	184
Spektrum	186
West-Vlaanderen Werkt : Nieuwsjes	206

Bij naamvermelding verschijnt de bijdrage onder de verantwoordelijkheid van de auteur.

inhoud

Foto kft : R. Van Rafelghem, Brugge
Nieuwe gebouwen WER

Beschermkomitee. Ridder P. Van Outryve d'Ydewalle, Goeverneur, Voorzitter W.E.R.; De Heer H. Smissaert, Ere-voorzitter Raad van Beheer W.E.R.; De Heer P. Monballyu, Voorzitter Raad van Beheer W.E.R.; De Heren H. De Fauw, L. Gillon, A. Legein, A. Loncke en Mevrouw B. Plateau-Van Elslande, Leden van de Bestendige Deputatie.

Redaktiekomitee. De Heren R. Annoot, L. Bockstaele, G. Declercq, P. Delafontaine, J. Pattyn, F. Van Damme, O. Vanneste.

Redaktiesekretaris. De Heer D. Sanders.

Redaktiesekretariaat en publiciteitsvoorwaarden.
W.E.R., Baron Ruzettelaan 33, 8320 Brugge 4

Abonnement. 120 F —
PR. 976.57, W.E.R., Baron Ruzettelaan 33,
8320 Brugge 4

Lay-out. Boudewijn Delaere.

Drukkerij. Groeninghe, Kortrijk.

WESTVLAAMSE EKONOMISCHE RAAD

Baron Ruzettelaan 33
8320 Brugge 4
Telefoon : 050/381.31
Postrekening 976.57

WER

Bij een verhuizing

De publikatie van het laatste nummer van de veertiende jaargang van 'West-Vlaanderen Werkt' valt samen met een speciale gebeurtenis: de WER-WES en de Westvlaamse Interkommunales verlaten Dijver 7 te Brugge om nieuwe gebouwen te betrekken op de Baron Ruzettelaan 33-35 te Brugge 4 (Assebroek).

Sinds veertien jaar delen wij aan onze lezers de ondernemingen mede die naar nieuwe gebouwen werden overgebracht of die hun bestaande gebouwen vernieuwden of vergrootten. Voor ons is dit een aanduiding dat deze onderneming groeit; op deze wijze hanteren wij de nieuwbouw als een soort welvaarts-indicator van een bedrijf.

En nu is het de beurt van de WER-WES geworden. Deze verhuizing is voor de WER-WES niet de eerste, en telkens was zij eveneens het gevolg van een merkwaardige aangroei van het personeel. Twee jaar, van 1955 tot 1957, verbleef de WER te Brugge 'op kamers' in de Muntplaats 5. De personeelsbezetting beliep er toen drie personen.

In 1957 verhuisde de WER een eerste maal naar de Dijver, nr. 8. Daar verscheen op 4 april 1959 het eerste nummer van ons tijdschrift.

In 1961 was ook dit gebouw te klein voor de inmiddels tot 19 personeelsleden aangegroeide groep en werd het nevenliggend huis 'met de kristallen ruiten' op de Dijver 7 gehuurd.

Daar begon de werkelijke expansie; de WER en het WES, aangevuld met Studex - dat instond voor het opmaken van de gewestplannen - bereikt momenteel 41 vaste medewerkers en 4 Indonesische stagiairs die op het WES verblijven. Deze groep staat in voor het concept van de economische groei en de industriële promotie, voor de regionale aktie en voor de diverse studies die aan de grondslag liggen van deze aktie. Deze studies liggen thans zowel op het vlak van het toerisme, de milieuzorg, het vervoer, de regionaal-economische problematiek, de ruimtelijke ordening als van de ontwikkelingshulp. Onlangs werd nog een nieuwe afdeling uitgebouwd: het fundamenteel onderzoek.

In 1964 werden onder stuwning van het Provinciaal Bestuur en de WER de drie Westvlaamse Interkommunales opgericht (WIER, WIH, WITAB); zij staan in voor de aanleg van industrie-, ambachtelijke en huisvestingszones; hun aktiviteit zal in de komende maanden uitgebreid worden tot kamping- en toeristische recreatieparken. Ook staan zij in voor het opmaken van apa's en bpa's in opdracht van de gemeenten en voor het scheppen van nieuwe ideeën rond infrastructuur en zijn uitvoering, zoals bijvoorbeeld de zwembaden,

Bij een verhuizing

sporthallen, enz Aan deze opdracht werken momenteel 35 medewerkers, die sinds de oprichting een onderdak vonden in een inmiddels te klein geworden prefab-gebouw in de tuin.

Tenslotte herbergt de Dijver 7 sinds meerdere jaren de gedecentraliseerde dienst van de BDBH van West-Vlaanderen, waar ook 3 personen tewerkgesteld zijn.

Deze diverse instanties hebben allen hun eigen bestaan uitgebouwd, teneinde te beantwoorden aan een zeer specifieke nood. Behoudens de BDBH ontstonden zij allen rechtstreeks of onrechtstreeks uit het werken en het streven van de WER en uit de bestendige zorg van de provinciale overheid, die iedere uitbreiding stap voor stap heeft begeleid en ook financieel mogelijk heeft gemaakt. Dit gebeurde voor de WER-WES en voor de interkommunale verenigingen op een specifieke wijze; de eerste ontving regelmatig voldoende ruime toelagen, terwijl de interkommunale verenigingen konden rekenen op een financiële participatie van de provincie bij hun stichting. De WER-WES staat echter in voor een ruim deel van zijn eigen financiering. De WER-WES vervulde in de loop van de jaren een ganse reeks studieopdrachten voor een vijftal ministeriële departementen en voor partikulieren en dit in de meest diverse domeinen; daarmede werd 30 % van de WER en 70 % van het WES gefinancierd. Bij de interkommunale verenigingen worden de werkingskosten gedragen door het realiseren van talrijke projecten en realisaties in de boven vernoemde sectoren.

Deze veelzijdige en drukke activiteit kon niet langer — en dit wisten wij sinds enkele jaren reeds — gehuisvest worden op het adres Dijver 7. Daarom werd een eigen huis gebouwd aan de rand van de stadskern tegen de Katelijnepoort (Baron Ruzettelaan 33-35, Brugge 4) in een park van 1 ha; het is voldoende ruim om alle activiteiten een behoorlijk onderkomen te kunnen geven.

Tenslotte hopen wij dat alle Westvlamingen die betrokken zijn in het sociaal-ekonomisch leven van onze provincie dit huis in de Baron Ruzettelaan als het hunne zullen beschouwen, zoals de Dijver dit steeds geweest is. Het is gebouwd om hen beter te dienen.

Slaagt de Westhoek in een herleving?

Dr. J. THEYS, *Wetenschappelijk medewerker WER-WES*

Begin maart 1962 werd door het Ministerieel Komitee voor Economische Expansie en Streekontwikkeling beslist een bijzonder regionaal ontwikkelingsprogramma te laten opstellen; voordien waren Borinage-Centrum en de Zuiderkempem aangeduid als testgebieden inzake regionaal-economisch beleid. Het Westvlaams Economisch Studiebureau kwam voor het einde van het jaar klaar met de omschrijving van de doelstellingen qua werkgelegenheid, huisvesting e.a. en met de berekening van de benodigde financiële middelen. Het ontwerp van plan werd in opeenvolgende bijeenkomsten van het Adviserend Regionaal Komitee 'Ontwikkelingsprogramma Westhoek' verder uitgediept. Het plan kreeg echter in het Interministerieel Komitee voor Economische Koördinatie slechts een gedeeltelijke goedkeuring en de konkrete uitvoering volgde pas begin 1966 — na herhaald aandringen van de Westvlaamse Economische Raad en de beleidsmensen van de Westhoek. De uitvoering betrof het bouwrijp maken van industriegronden. Inmiddels was in de Borinage reeds 1,9 miljard en in de Zuiderkempem 900 miljoen geïnvesteerd.

De verbetering van de welvaart in de Westhoek wordt nagestreefd door een belangrijke verruiming van de werkgelegenheid in het gebied zelf. Het werkgelegenheidstekort werd in het eerste vijfjarenplan voor de Westhoek (1964-68) gesteld op 11.000 bijkomende arbeidsplaatsen in de industrie en 4.000 in handel en diensten; gestipuleerd werd dat de volledige ontplooiing van de Westhoek een langere termijn zou in beslag nemen. Bovendien een werkgelegenheidsprogramma werd ook een behoeftenschema van additionele woningbouw omschreven. Onderhavige bijdrage zal beperkt blijven tot de ontleding van wat op het vlak van de werkgelegenheid werd gerealiseerd.

Zoals reeds werd aangestipt werd de uitvoering van het ontwikkelingsprogramma pas vanaf 1966 effectief doorgezet; resultaten qua regionaal ontwikkelingsbeleid kunnen slechts bereikt worden nadat aan een aantal materiële voorwaarden is voldaan, inzonderheid betreffende het beschikbaar stellen van bouwrijpe industriegronden en de verkeerstechnische ontsluiting. Toen deze werken in de Westhoek in uitvoering gingen, waren we terechtgekomen in een periode van laagconjunctuur, uiteraard niet bevorderlijk voor het bekomen van investeringsbeslissingen en verruiming van de werkgelegenheid. Het gevolg was dat, toen de periode van het eerste vijfjaren-

plan werd beëindigd, er nauwelijks sprake was van enige toename van de totale werkgelegenheid in de Westhoek. Weliswaar was er in de periode 1964-68 (eerste vijfjarenplan) enige aangroei van de werkgelegenheid in de industrie en handel en diensten, doch deze toename werd grotendeels tenietgedaan door de afvloeiing uit de landbouw en van zelfstandigen uit ambacht en handel. Toen in 1969 het tweede vijfjarenplan voor de Westhoek werd voorgedragen, moest worden aangestipt dat het globale streefcijfer qua werkgelegenheid diende gehandhaafd te worden. In juli 1969 werd door Prof. Dr. A.J. Vlerick, Minister-Staatssekreteraris voor Streekeconomie, een speciale werkgroep 'Westhoek' geïnstalleerd. Als doelstellingen voor het tweede vijfjarenplan voor de Westhoek werd vooropgezet het totstandbrengen van 14.000 bijkomende arbeidsplaatsen in industrie en handel en diensten tegen 1975; de taakstelling werd verruimd en voor 1980 bepaald op circa 25.600 arbeidsplaatsen. Er werd aangenomen dat tegen 1975 circa 11.000 nieuwe arbeidsplaatsen in de industrie dienen in het leven geroepen. Geopteerd werd voor een concentratie van de inspanningen in een beperkt aantal kernen, met name Diksmuide, Ieper, Menen, Poperinge en Deurne, waarvoor inmiddels het statuut van industriepark van nationaal belang was verworven in het raam van de wet van 14 juli 1966. In deze kernen werd voorzien in een globale bruto-oppervlakte van 333 ha industriegronden, waarvan 70 ha door wegen en bestaande bedrijven wordt ingenomen. De uitrusting van deze gronden was reeds tijdens het eerste vijfjarenplan aangevat. Het infrastruktureel gedeelte van het tweede vijfjarenplan beoogt de verdere uitbouw van deze gronden te Diksmuide (38 ha), Ieper-Boezinge (82 ha), Menen (48 ha), Poperinge (45 ha) en Veurne (50 ha).

De indruk bestaat dat de resultaten van al deze inspanningen tot op heden eerder ontgoochelend zijn. Is een dergelijke indruk de weergave van reële feiten? De analyse van de evolutie van de werkgelegenheid in de Westhoek over een langere periode kan een en ander nader toelichten.

De Westhoek is reeds lange tijd gekenmerkt door een ongunstige verhouding tussen werkgelegenheid in eigen gewest en de aldaar woonachtige bevolking. Verontrustend was vooral dat dit onevenwicht steeds scherper werd, inzonderheid bij de mannen.

De volkstelling van 31 december 1961 gaf voor de West-

Tabel 1 : Evolutie van de werkgelegenheid in de Westhoek, 1947-70.

	Mannen			Vrouwen		
	Zelfstandigen en helpers alle sectoren	Loon- & weddetrekkenden		Zelfstandigen en helpers alle sectoren	Loon- & weddetrekkenden	
		Alle sectoren	Personen onderworpen aan RMZ exclusief overheidsdiensten en diensten van algemeen nut		Alle sectoren	Personen onderworpen aan RMZ exclusief overheidsdiensten en diensten van algemeen nut
31.12.1947	30.868	23.218		9.312	6.698	
31.12.1961 (a)	24.364	24.198		8.848	7.811	
30.6.1956			15.919			2.626
30.6.1958			15.722	(d)		2.756
30.6.1960			16.648	12.666		2.937
						6.942
30.6.1962			18.496	12.090		3.299
30.6.1964			20.436	11.178		3.684
30.6.1966			21.825	10.640		4.616
30.6.1968			22.179	10.032		4.670
30.6.1970			24.339 (e)	9.478		7.081 (e)
						2.899

(a) Exclusief 47 mannen en 385 vrouwen als helpers gekatalogeerd in de sektor godsdienst; bij de telling van 31 december 1947 werden deze helpers niet meegerekend.

(b) Beroepsbevolking in de landbouw.

(c) Beroepsbevolking in de landbouw. Tal van helpsters werden als niet-actief geteld; voor 1961 is dit aantal te ramen op circa 2.800.

(d) Gegevens slechts beschikbaar vanaf 1960. De tellingen gebeurden in de maand mei.

(e) Met inbegrip van erkende leerlingen en dienstboden, naar raming circa 200 mannen en 575 vrouwen.

hoek een totaal van 72.665 beroepsactiviteiten bij de mannen en 24.995 bij de vrouwen. Talrijke helpsters in de landbouw werden echter als niet-actief geteld; door vergelijking met de gegevens van de mei-telling van 1962 kan dit aantal op ongeveer 2.800 geraamd worden en komt het werkelijk aantal beroepsactieve vrouwen op 27.800. Globaal beschouwd en ten aanzien van de bevolking in beroepsleeftijd is de activiteitskwote in de Westhoek iets hoger dan het gemiddelde van West-Vlaanderen en het rijksgemiddelde, ook bij de vrouwen. In de leeftijdsklassen beneden 20 jaar is de activiteitskwote in de Westhoek groter dan in West-Vlaanderen en het Rijk, zowel bij de vrouwen als bij de mannen; bij de vrouwen is het verschil vrij aanzienlijk ten opzichte van het rijksgemiddelde doch eerder gering in vergelijking met West-Vlaanderen. Dit verschijnsel is te zien in relatie met de scalariteitsgraad die eind 1961 in de Westhoek relatief gering was, vooral in vergelijking met het Rijk.

	Scalariteitsgraad					
	Jongens			Meisjes		
	14-15 j.	15-20 j.	20-25 j.	14-15 j.	15-20 j.	20-25 j.
Westhoek	79,3	41,6	10,2	76,5	29,6	2,1
West-Vlaanderen	78,9	45,2	10,7	76,9	33,4	2,5
Het Rijk	81,4	48,3	11,0	82,6	42,7	3,5

De totale werkgelegenheid in de Westhoek bedroeg eind 1961 ongeveer 32.000 eenheden minder dan de aldaar woonachtige beroepsbevolking; bijna een derde van de

bevolking was dus aangewezen op werk buiten het eigen gewest of bleef werkloos. Het aantal arbeidsplaatsen voor mannen bedroeg 48.609 eenheden en voor vrouwen 19.844 eenheden¹. In vergelijking met de toestand op het einde van 1947 was het werkgelegenheidstekort nog gestegen met 2.050 eenheden.

Tussen 1947 en 1961 verminderde de totale beroepsbevolking met circa 2.800 eenheden; er werd evenwel een vermindering genoteerd van de werkgelegenheid van bijna 4.900 eenheden.

De vraag kan dus gesteld worden of de ongunstige evolutie van de periode 1947-61 verder is doorgelopen dan wel of er verbetering is ingetreden?

De studie van de evolutie van de werkgelegenheid wordt bemoeilijkt door het ontbreken van gegevens over de totale werkgelegenheid; de gegevens van de volkstelling van 31 december 1970 zijn nog niet beschikbaar. De bronnen die zullen gebruikt worden zijn die van de Rijksdienst voor de Maatschappelijke Zekerheid en van de jaarlijkse landbouwstellingen. Gelet op de veranderingen in de werkingssfeer van de RMZ wordt de bezoldigde werkgelegenheid in de sektor 'Overheidsdiensten en diensten van algemeen nut' buiten beschouwing gelaten. Over het verloop van het aantal zelfstandigen in ambacht en handel en diensten ontbreken akkurate gegevens. De gegevens opgenomen in tabel 1 verschaffen dus geen totaalbeeld; ze laten evenwel toe de grootte-orde van de veranderingen te omschrijven.

¹ Na aanpassing voor de onderschatting van het aantal helpsters in de landbouw (2.800 personen).

SLAAGT DE WESTHOEK IN EEN HERLEVING ?

In de periode 1947-61 was de trend van de werkgelegenheid duidelijk dalend. Er was weliswaar een toename van ongeveer 2.100 loon- en weddetrekkenden (1.000 mannen en 1.100 vrouwen), doch de vermindering van het aantal zelfstandigen en helpers bedroeg bijna 7.000 eenheden (waarvan 6.500 mannen). De daling van het aantal zelfstandigen en helpers was voor een belangrijk deel toe te wijzen aan de afvloeiing uit de landbouw. De beroepsbevolking in de landbouw in de Westhoek verminderde, volgens de gegevens van de volkstelling van 31 december 1961, met circa 3.400 mannen en 1.200 vrouwen, wat betreft bedrijfshoofden en helpers².

Na 1960 is het groeitempo van de werkgelegenheid voor bezoldigden geleidelijk verbeterd; anderzijds is de afvloeiing uit de landbouw tijdelijk versneld. Het resultaat was dat aanvankelijk van een toename van de totale werkgelegenheid geen sprake was. In 1964, hoogtepunt van een conjunctuurfase, was het werkgelegenheidsniveau nog niet verbeterd. Gedurende de volgende, door een lichte recessie gekenmerkte jaren kon dit peil groeso-modo gehandhaafd blijven, wat toch reeds als een teken van gunstige kentering valt aan te wijzen. De herleving van de conjunctuur na 1968 leidde tot een groei van de werkgelegenheid voor bezoldigden die duidelijk groter was dan de afvloeiing uit de landbouw. Midden 1970 was er, naar raming, een globale toename van de werkgelegenheid in vergelijking met 1961 van circa 4.000 personen, waarvan 3.000 mannen en 1.000 vrouwen; deze toename werd, inzonderheid bij de vrouwen, vooral in de laatste jaren gerealiseerd. De recessie die in 1971 merkbaar werd heeft opnieuw geleid tot een verslechtering van de werkgelegenheidssituatie, doch globale gegevens hieromtrent zijn niet beschikbaar. Het lijkt echter wel dat de tendens van stagnering en zelfs daling werd stopgezet en dat bij de herleving van het economisch leven de kansen op een reële groei behoorlijk zijn.

In de periode 1962-70 steeg de werkgelegenheid voor bezoldigden met ongeveer 8.800 eenheden en was er een afvloeiing uit de landbouw van circa 4.800 personen.

De afvloeiing uit de landbouw bleef tot op heden op een hoog niveau doorlopen. Er kan evenwel verwacht worden dat dit tempo zal vertragen. Bij de landbouwtelling van mei 1970 werden in de Westhoek nog 9.962 mannen en 2.948 vrouwen als bestendig tewerkgestelden geteld³; het aandeel van de gezinsleden en loontrekkenden bedroeg globaal 33,7 % tegenover nog 46,4 % in 1962.

Een ontleding van de evolutie van de bezoldigde werkgelegenheid naar de sectoren kan zeker interessante aanwijzingen verstrekken.

De toename van de bezoldigde werkgelegenheid situeert

zich vooral in de industrie en het bouwbedrijf; bij de vrouwen was in relatieve termen ook de aangroei in handel en diensten vermeldenswaard. Tussen 1956 en 1970 steeg het aantal personen onderworpen aan de RMZ, exclusief Overheidsdiensten en diensten van algemeen nut, met 8.200 personen bij de mannen en 3.900 personen bij de vrouwen⁴; de aangroei in de industrie en het bouwbedrijf beliep respectievelijk 8.300 en 2.900 personen. De daling van het aantal loon- en weddetrekkenden in landbouw en visserij beliep 1.500 mannen en 100 vrouwen⁵. De verruiming van de werkgelegenheid in de industrie kwam vooral tot stand na 1960. De groeisektoren waren voornamelijk de metaalnijverheid en de houtnijverheid bij de mannen en op uitgesproken wijze de konfektienijverheid bij de vrouwen. Te wijzen valt ook op de aangroei van de werkgelegenheid in de voedingsnijverheid en, na een aanvankelijke daling, in de textielnijverheid.

Een vergelijking met het verloop van de bezoldigde werkgelegenheid in West-Vlaanderen en het Rijk wijst onmiskenbaar op een verbeterde situatie voor de Westhoek.

In de periode 1956-62 was de aangroei van de bezoldigde werkgelegenheid in de Westhoek procentueel even hoog als in West-Vlaanderen, doch hierbij dient te worden opgemerkt dat in de Westhoek van een zeer laag niveau werd vertrokken. Indien men de groei van de bezoldigde werkgelegenheid in de periode 1956-62 uitdrukt in promille van de totale bevolking, dan komt de Westhoek (12,6 p.d.) tot slechts de helft van West-Vlaanderen (23,8 p.d.); in vergelijking met het Rijk (7,3 p.d.) was er reeds een ophalen van de achterstand.

Tijdens de periode 1962-70 is de gemiddelde jaarlijkse aangroei van de bezoldigde werkgelegenheid in de Westhoek fel gestegen, wat niet het geval was in West-Vlaanderen. West-Vlaanderen had in de periode 1956-62 een bijzonder hoog aandeel in de groei in het Rijk; dit aandeel is sindsdien gedaald, hoewel het relatief groot is gebleven. Voor de periode 1962-70 registreert de Westhoek een procentueel veel hogere groei dan West-Vlaanderen; opmerkelijk is dat de aangroei in promille van de totale bevolking (33,4 p.d.) uitstijgt boven het gemiddelde van West-Vlaanderen (32,4 p.d.) en ver boven het rijks-gemiddelde (19,9 p.d.). Het is voor het eerst dat de Westhoek iets van zijn achterstand ten aanzien van het Westvlaams gemiddelde ophaalt.

De weerslag van deze, naar het lijkt fundamentele, verbetering van de werkgelegenheidssituatie valt op te merken bij het verloop van de bevolking. Een globale ontleding van de bevolkingsevolutie laat dit minder merken, doch de studie van de bevolkingscomponenten geeft duidelijke aanwijzingen.

² Voor de sektor landbouw vallen beroepsbevolking en werkgelegenheid nagenoeg samen, althans voor de bedrijfshoofden en helpers.

³ Inclusief loontrekkenden.

⁵ Het betreft hier uitsluitend personen onderworpen aan de RMZ, d.w.z. met uitsluiting van bedrijfshoofden en helpers.

⁴ Na aftrek van de erkende leerlingen en dienstboden die in 1970 geteld werden doch niet in 1956; circa 200 mannen en 575 vrouwen.

Tabel 2 : Evolutie van de bezoldigde werkgelegenheid in de Westhoek, 1956-70 (a)

Telling 30 juni	Mannen						Totaal (b)
	Landbouw en visserij	Industrie	Bouwbedrijf	Transport en handel	Hotelwezen en persoonsverzorging		
1956	2.284	7.747	4.095	1.678	115		15.919
1958	2.133	7.817	3.829	1.808	135		15.722
1960	1.883	8.200	4.518	1.878	169		16.648
1962	1.574	9.443	5.186	2.120	173		18.496
1964	1.163	10.804	5.921	2.371	178		20.436
1966	936	11.752	6.440	2.486	211		21.825
1968	827	11.205	7.331	2.558	258		22.179
1970 (c)	755	13.417	6.874	2.979	314		24.339

	Metaal	Hout	Textiel	Konfektie	Voeding	Steenb.	Diamant (d)
1956	2.213	638	992	89	886	845	132
1958	2.226	855	745	98	971	731	144
1960	2.642	879	760	108	1.137	698	176
1962	3.206	998	856	88	1.195	980	225
1964	4.033	1.147	1.073	83	1.380	894	276
1966	4.602	1.290	1.089	115	1.352	840	436
1968	4.166	1.486	1.062	103	1.478	985	174
1970 (c)	5.273	2.025	1.287	142	1.688	871	131

Vrouwen							Totaal (b)
	Landbouw en visserij	Industrie	Bouwbedrijf	Transport en handel	Hotelwezen en persoonsverzorging		
1956	149	1.791	29	417	240		2.626
1958	158	1.823	30	457	288		2.756
1960	126	1.849	29	574	359		2.937
1962	103	2.202	36	567	391		3.299
1964	63	2.489	48	675	416		3.684
1966	53	3.329	61	705	468		4.616
1968	46	3.274	97	776	477		4.670
1970 (c)	43	4.672	116	1.033	1.217		7.081

	Metaal	Hout	Textiel	Konfektie	Voeding	Steenb.	Diamant (d)
1956	218	84	506	396	220	12	10
1958	225	75	433	463	274	16	9
1960	147	66	430	432	361	15	12
1962	183	83	538	612	363	33	15
1964	290	105	583	630	451	36	17
1966	353	150	659	1.302	439	28	38
1968	289	193	677	1.319	388	29	15
1970 (c)	394	275	947	2.189	393	36	47

(a) Bron R.M.Z.

(b) Exclusief Overheidsdiensten en diensten van algemeen nut (6.683 mannen en 4.696 vrouwen op 30 juni 1970).

(c) Met inbegrip van de erkende leerlingen en dienstboden.

(d) Voor sommige jaren werd een deel van de werkgelegenheid geregistreerd te Antwerpen in plaats van te Diksmuide.

Tabel 3 : Vergelijkende evolutie van de bezoldigde werkgelegenheid in de Westhoek, in West-Vlaanderen en het Rijk, 1956-70 (a)

	Gemiddelde aangroei per jaar				Aangroei in promille van de bevolking					
	1956-62		1962-70		1956-62 (6 j.)			1962-70 (8 j.)		
	M	Vr	M	Vr	M	Vr	Totaal	M	Vr	Totaal
Westhoek	430	112	705	401	20,0	5,2	12,6	42,8	24,1	33,4
West-Vlaanderen	2.773	1.180	2.708	1.571	33,7	14,0	23,8	41,4	23,5	32,4
Het Rijk	5.189	5.985	13.294	10.815	6,9	7,7	7,3	22,4	17,5	19,9

(a) RMZ, exclusief Overheidsdiensten en diensten van algemeen nut; exclusief erkende leerlingen en dienstboden.

Tabel 4 : Evolutie van de bevolking in de Westhoek, 1947-70.

	Totale bevolking	Geboorten	Sterfte	Natuurlijke groei	Migratie- saldo
31 dec. 1947 (a)	255.382				
31 dec. 1961 (b)	258.618				
31 dec. 1970 (c)	264.603				
Jaargemiddelden					
1948-61		4.646	2.937	1.709	— 1.542
1962-64		4.744	3.018	1.726	— 1.006 (d)
1965-66		4.522	2.987	1.535	— 703
1967-68		4.142	3.094	1.048	— 723
1969-70		3.993	3.152	841	— 160

(a) Volkstelling.

(b) Volkstelling. Door aanhechting bij Nieuwpoort van een deel van Oostduinkerke in 1949 was er een aangroei van circa 900 personen.

(c) Bevolkingsregisters. Door de aanhechting van Kruiseyck bij Wervik en de afstand door Nieuwkerke van Clef d'Hollande in 1964 was er een aanwinst van circa 150 personen.

(d) Na aanpassing voor de grenswijzigingen.

De natuurlijke aangroei van de bevolking is regelmatig gedaald, gevolg van een dalend geboortecijfer en een stijgend aantal sterfgevallen; tijdens de jaren 1969-70 bedroeg het jaargemiddelde van het natuurlijk akkres minder dan de helft van het jaargemiddelde van de periode 1948-61 en de jaren 1962-64. De gemiddelde groei van de totale bevolking was niettemin stijgend, dank zij een aanzienlijke vermindering van het uitwijkingsoverschot. In de periode 1947-61 verloor de Westhoek nog 90 % van zijn natuurlijke aangroei door negatieve migratiesaldi; voor het geheel van de jaren 1962-70 was dit aandeel 51 % en voor de jaren 1969-70 nog amper 19 %.

De problemen voor de Westhoek blijven zeer reëel. De verbetering van de werkgelegenheidssituatie is nauwelijks aangevat en de doelstellingen van het eerste en tweede vijfjarenplan op dit vlak zijn in feite nog te handhaven. Het welvaartsniveau dient nog aanzienlijk verbeterd te worden. Het belastbaar inkomen per belastingsplichtige bedroeg in 1967 in de Westhoek gemiddeld slechts 99.800 fr tegenover 128.100 fr voor het rijksgemiddelde; het gemiddelde van West-Vlaanderen lag 13 % hoger dan in de Westhoek en het gemiddelde van alle

Vlaamse gewesten 21 %. Buiten West-Vlaanderen was er slechts één arrondissement, met name Bastenaken, met een lager gemiddelde (98.300). In vergelijking met de evolutie in het Rijk als geheel is er sinds 1963 enige verbetering; het verschil bedroeg 33 % in 1963 en 28 % in 1967. De achterstand ten aanzien van West-Vlaanderen als geheel en de Vlaamse gewesten is niet verminderd.

Het is in de komende periode van verbeterende conjunctuur dat een forse stap in de richting van een aanzienlijk verruimde werkgelegenheid dient gezet te worden. In de Westhoek liggen thans voldoende industriegronden die bouwrijp werden gemaakt en aangesloten op het regionaal verkeersnet; de beslissing van het Ministerieel Komitee voor Economische en Sociale Koördinatie van 2 november 1971 tot de versnelde uitvoering van een wegenprogramma voor de Westhoek en de financiering hiervan ten belope van 1,1 miljard fr, zal toelaten ook op nationaal en internationaal vlak de verkeerstechnische ontsluiting aanzienlijk te verbeteren (autoweg Calais-Amsterdam en Oostduinkerke-Kortrijk) en de aantrekkingskracht van de Westhoek te verhogen.

Opgang van de slachthuizen in West-Vlaanderen

Dr. M. DE BRABANDERE, *Inspekteur-Koördinator.*

Van naoorlog tot EEG

De opgang van de Westvlaamse slachthuizen in hun huidige vorm en met hun huidige zin voor efficiëntie begon in feite na de tweede wereldoorlog.

De datum van 1 februari 1948 betekende voor de ganse Belgische bevolking de vrije handel in vlees en vleesprodukten; verscheidene sluikslachten lichten groen, de overgrote meerderheid slagers en slachters juichten de beslissing toe en zorgden ervoor zich wettelijk in regel in stellen met het Besluit van de Regent van 30 april 1947, houdende vaststelling van de voorwaarden tot uitbating van de private slachterijen en van de slachthuizen.

Aangezien de overgrote meerderheid der grootslachten, die vóór de jaren 1940 een privaat slachthuis uitbaatten, na 1948 terug thuis wilden slachten, dienden tientallen grootslachten plannen in om nieuwe slachthuizen op te richten teneinde volgens de toen bekende, meest rationele en meest hygiënische methoden alle soorten van slachtdieren te kunnen stallen, slachten en bewaren.

Van 1948 tot 1951 werden in West-Vlaanderen op deze wijze 40 nieuwe slachthuizen gebouwd, op een totaal van 113 in het ganse land. Slechts weinig vlees werd tijdens deze periode als vers vlees uitgevoerd, zodat al het vlees normaal gebruikt werd voor de behoeften in het binnenland.

In maart 1953 verscheen de Wet van 5 september 1952, betreffende de vleeskeuring en de vleeshandel. Hierbij werd krachtens artikel 20 bepaald dat de in de slachthuizen te slachten dieren aan een levende keuring moesten onderworpen worden; in de private slachthuizen mochten geen slachtverrichtingen meer gebeuren tijdens de afwezigheid van de vleeskeurder en de toevoer van gekeelde of niet gekeelde dierenlijken, van verongelukte

dieren of dieren met uitwendige tekenen van ziekte werd er ten strengste verboden.

Tevens moesten de reeds opgerichte private slachthuizen, om verder voor het slachten van dieren toegelaten te worden, het bewijs hebben geleverd dat ze aan de inrichtings- en exploitatievoorwaarden, voorzien voor de exportslachthuizen, voldaan hadden. Nieuwe private slachthuizen mochten slechts opgericht worden op een afstand van meer dan 10 km. van een openbaar slachthuis.

Het Koninklijk Besluit van 12 december 1955 betreffende de exploitatie en de werking van de door de regering erkende exportslachthuizen, verplichtte iedere slachthuisuitbater zijn slachthuis aan te passen. Van de 46 in West-Vlaanderen bestaande slachthuizen in 1955 werden er in 1956 zes definitief gesloten wegens het onmogelijk verkrijgen van het bewijs dat ze aan de voorgeschreven inrichtings- en exploitatievoorwaarden voldeden.

De openbare slachthuizen dienden zich eveneens in orde te stellen met het Koninklijk Besluit van 12 december 1955, betreffende de exploitatie en de werking van de openbare slachthuizen en van de private slachterijen; doch hier kwam de Staat met subsidies ter hulp en aldus werden het slachthuis van Kortrijk (1955), van Brugge (1958), van Oostende (1958), van Moeskroen (1961), van Menen (1962) en van Roeselare (1964) totaal vernieuwd en in gebruik gesteld. De modernisering van de drie andere openbare slachthuizen werd niet aangevraagd, omdat het kleine aantal slachtingen geen rationele uitbating van een nieuw slachthuis zou mogelijk maken en alles deficitair ten nadele van de stad zou uitvallen.

Ondertussen werd echter de EEG opgericht en als een van de eerste maatregelen diende ook België zich in orde te stellen met de richtlijnen van de EEG-wetgeving van 26

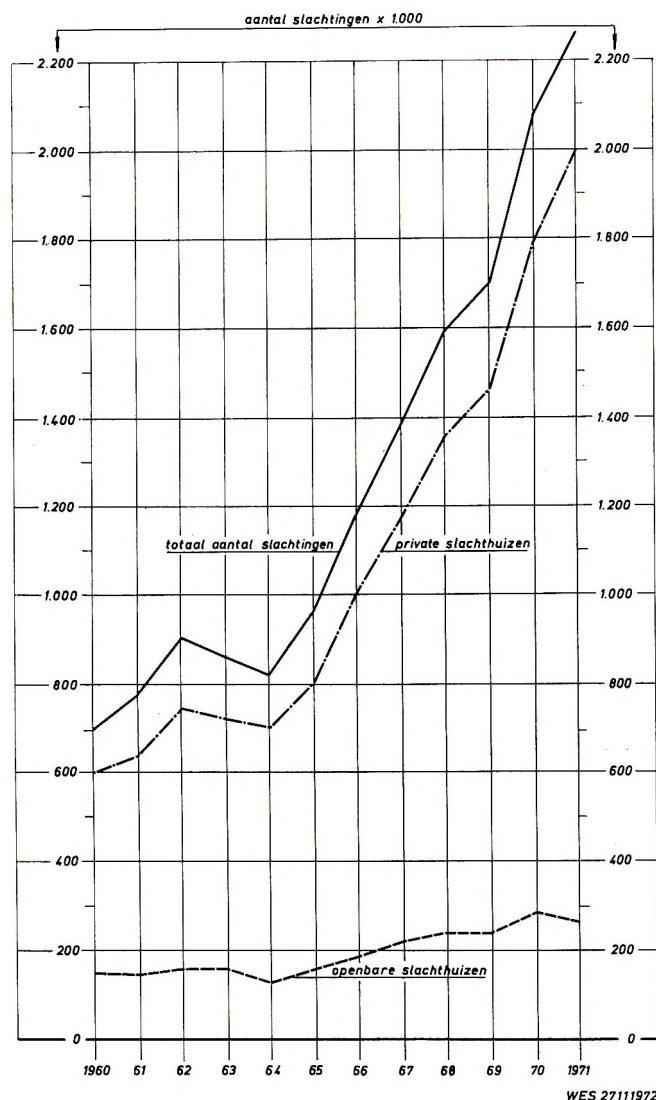
juni 1964 (Bestuursblad van de Europese Economische Gemeenschap van 29 juli 1964). Het Koninklijk Besluit van 12 december 1955 werd gewijzigd door de Koninklijke Besluiten van 24 april 1965 en van 4 april 1968.

Al de slachtdieren dienden al hangend gekeeld te worden en geslacht in ruimten die in verhouding staan tot de omvang der uitgevoerde slachtingen; de uitrusting moet een zodanige hygiënische exploitatie van het slachthuis mogelijk maken, dat de geslachte dieren en de voor het gebruik geschikte slachtafvallen niet kunnen bevuild worden; het voor het gebruik ongeschikt vlees, de huiden en de slachtafval moeten normaal en ten spoedigste naar de hiervoor bestemde ruimten kunnen overgebracht worden. Vlees mag niet meer in aanraking komen met de vloer en moet onmiddellijk na de keuring gekoeld en voortdurend gehouden worden op een inwendige temperatuur lager dan + 7° C voor de geslachte dieren en lager dan + 3° C voor de slachtafvallen.

De gevolgen

De gevolgen voor de slachthuizen in West-Vlaanderen waren duidelijk merkbaar. Op de 32 private slachthuisuitbaters waren er elf die definitief verzaakten aan het slachten van runderen; ze bouwden rationele slachtplaatsen voor varkens en richtten vleesuitsnijderijen in die beantwoorden aan de normen van de EEG-richtlijnen.

GRAFIEK 1 — Aantal slachtingen in West-Vlaanderen, 1960-71

Degelijke werk- en opstapelplaatsen, koelinrichtingen en diepvriesruimten werden gebouwd. In korte tijd verdubbelde in die slachthuizen het aantal slachtingen.

In West-Vlaanderen worden momenteel in de private slachthuizen meer varkens geslacht dan in alle andere private slachthuizen samen van gans België. In 1970 werden in de private slachthuizen van West-Vlaanderen tweemaal zoveel varkens afgeslacht als in Oost-Vlaanderen waar het aantal varkensslachtingen 888.000 stuks bedroeg, tegenover 1.798.985 in West-Vlaanderen.

Die slachtingen in West-Vlaanderen concentreren zich in enkele private, als exportslachthuizen erkende inrichtingen, waar naast het slachthuis een vleesuitsnijderij is uitgebaat, zoals te Westrozebeke waar wekelijks 12.000 varkens worden afgeslacht en in 1971 in totaal 512.102 varkens ter keuring werden aangeboden.

Ruiselede, Staden, Ledegem, Zedelgem, Wijtschate en Ardooie volgen met 140.000, dalend tot 93.000 per jaar; dit betekent dat er iedere week ongeveer 2.000 varkens in die respectievelijke slachthuizen ter keuring worden aangeboden.

Daartegenover bleef het aantal slachtingen in openbare slachthuizen ongeveer ongewijzigd (van 147.862 in 1960 tot 184.890 in 1966) terwijl in de private het aantal slachtingen in diezelfde periode bijna verdubbelde (599.430 tot 1.000.079) (zie tabel 1 en grafiek).

Tabel 1 — Aantal slachtingen in West-Vlaanderen (1960-1971) (a)

Jaar	Totaal aantal slachtingen	Openbare	Private
1960	747.292	147.862	599.430
1961	779.510	144.377	635.133
1962	903.197	157.832	745.365
1963	860.792	158.188	702.604
1964	820.810	124.051	696.759
1965	963.149	160.779	802.370
1966	1.184.973	184.894	1.000.079
1967	1.394.488	220.417	1.174.071
1968	1.594.531	238.345	1.356.186
1969	1.702.365	236.736	1.465.629
1970	2.081.854	282.869	1.798.985
1971	2.262.732	262.801	1.999.936

(a) Het betreft 6 openbare slachthuizen, waarvan er 5 export-slachthuizen zijn er 41 private, waarvan 33 exportslachthuizen.

Dit alles kan best even geprojecteerd worden tegenover de Belgische toestand. De openbare slachthuizen vermeerderden hun slachtingen van jaar tot jaar aanzienlijk. In 1970 stegen de slachtingen met 10 % tegenover 1969, waar West-Vlaanderen een vermeerdering van 20 % telde; voor 1971 bleef het cijfer gelijk voor het Rijk (2.670.00 slachtingen), terwijl West-Vlaanderen een lichte vermindering kende.

In de private slachthuizen kende het Rijk een verhoogde slachting van 610.000 eenheden tussen 1969 en 1970 en van 460.000 eenheden tussen 1970 en 1971; voor West-Vlaanderen was deze stijging respectievelijk 333.356 en 100.931 eenheden, wat méér dan de helft en ongeveer één vierde van de Rijkscijfers betekende.

Foto : L. Van Rafelghem, Brugge

Foto : Archief van de auteur

Verschillen in aanpak

In West-Vlaanderen worden in de openbare slachthuizen vooral runderen en paarden geslacht (75.000); slechts in zes private slachthuizen wordt een noemenswaardig aantal runderen afgeslacht: op de 21 private slachthuizen, die daarvoor ingericht zijn, worden 86.000 stuks grootvee afgeslacht waarvan 50.000 in voormelde zes.

Tabel 2 : Aantal slachtingen in West-Vlaanderen in 1970

	Openbare slachthuizen	Private slachthuizen	Totaal
Runders	58.583	82.124	140.707
Kalveren	7.577	2.358	9.935
Paarden	9.360	2.067	11.427
Varkens	203.434	1.657.314	1.850.748
Schapen en geiten	4.115	55.122	59.237
Totaal	282.869	1.798.985	2.081.854

In de private worden vooral varkens geslacht. In één dezer worden méér dan 510.000 varkens geslacht en in vijf andere meer dan 100.000 stuks. In dertien slachthuizen worden minder dan 10.000 stuks geslacht.

Zowat de 3/5e van de aldaar geslachte varkens worden in de uitsnijderijen versneden en aldus uitgevoerd naar de EEG-landen; Frankrijk voert meestal helften en hespen in, Italië is de grootste afnemer van hespen, schouders en buiken die volgens Italiaanse normen worden opgesneden en verpakt, terwijl Duitsland de grootste afnemer is van rug- en buikstukken. Alle vet wordt in België gesmolten en eerst dan uitgevoerd.

Besluit

Tot besluit kan worden gesteld dat van jaar tot jaar de concentratie van de slachtingen doorgaat naar enkele grote slachthuizen.

De openbare slachthuizen hebben jarenlang hetzelfde aantal slachtingen behouden met neiging tot vermeerdering van afslachtingen van grootvee.

De kleine slachthuizen daarentegen stijgen slechts in aantal slachtingen in uitzonderlijke omstandigheden, zoals na verandering van eigenaar en na het uitvoeren van aanpassingswerken in verhouding tot de omvang van de geplande slachtingen.

De openbare slachthuizen hebben het spijs hun stagnatie in aantal slachtingen, zeer moeilijk om rendabel te kunnen blijven. Vóór en na de eerste wereldoorlog werden door stadsbesturen gemeentelijke openbare slachthuizen gebouwd ten behoeve van de slagers. Daar werden hun dieren door de veekwekers aangevoerd. De slagers slachtten ze en bewaarden aldaar het vlees tot het smakelijk werd bevonden, mits betaling van het gebruik van het slachthuis. De slagers bevoorraden zich nu echter vooral in vers vlees bij de grootslachtsers, door wie het slachten op een meer rationele wijze wordt uitgevoerd.

De hierboven samengebrachte gegevens tonen duidelijk aan dat de tot standkoming van de Europese Gemeenschap de evolutie van de slachthuizen en van het aantal slachtingen in West-Vlaanderen heeft gestimuleerd.

Alles wijst erop dat men met vertrouwen de toekomst dezer slachthuizen kan te gemoet zien omwille van de zeer voordelige provinciale ligging in de Europese gemeenschap, de zeer goede vleeskwiteit van het West-vlaamse mestvarken, en voornamelijk omwille van de keiharde volhardingswil van de slachthuseigenaars en van de vleesgrossisten, die zich niets ontzien, om én hun slachthuis, én hun uitsnijderij technisch en rationeel aan de evolutie van de vleesdistributie aan te passen.

Konserven Talpe nv, Kortemark

Westhoekbedrijf valoriseert landbouwprodukten

D. SANDERS, Redaktiesekretaris

'Wie is nu feitelijk nr. 1?' Met deze vraag adverteerde Konserven Talpe nv onlangs in een gespecialiseerd tijdschrift voor kleinhandelaars. Het antwoord op deze vraag kan dan wel luiden: de diverse afnemers van onze produkten, maar de vraag zo stellen in een gespecialiseerd milieu is méér dan gedurfd: het is ambitieus. Qua fabricatie én omzet van eersterangsgroenten in blik is Talpe nv de erkende tweede in ons land. Het wil echter inhalen op de eerste, zelfzeker, planmatig, bewust van zijn mogelijkheden. Is de kloof nog betrekkelijk groot, de groei is er ook: zo steeg de verkoop van 14 % van het binnenlands aandeel in 1969 tot 17,8 % in 1971 en van 12 % van de Belgische verkoop in het buitenland in 1969 naar 13 % in 1971. De totale verkoop was gestegen van 17 miljoen kg. in 1967 tot 25 miljoen kg. in 1971, dit is een aangroei van 60 %.

Trouw aan een methode

Sinds 1907, toen het beginnend bedrijf overging tot het inblikken van zijn eigen produktie, niettegenstaande talloze wetenschappelijke en technische verbeteringen, is men trouw gebleven aan het konserveringsprincipe van Appert, die in de 19^e eeuw, op vraag van het Directoire, een methode voorstelde voor het bewaren van voedingswaren ten behoeve van het leger. Het appertiseren bestaat erin voedsel in een hermetisch gesloten recipiënt te plaatsen en te verwarmen, om het dan hermetisch toe te houden tot bij de konsumptie. Op deze wijze worden eerst schimmels en niet-gesporuleerde bacteriën vernietigd; bij hogere temperatuur volgen dan sporen of kiemkorrels en enzymen. Zo worden alle gevaarlijke mikro-organismen gedood die het bederf in de hand werken.

Ondertussen kwamen diverse andere konserverings- en verpakkingstechnieken op de markt. De firma Talpe nv volgt van zeer nabij deze nieuwe mogelijkheden met het inzicht deze toe te passen van zodra de markt noemenswaardige ontwikkelingen biedt. Tot op heden blijven de groenten in blik, op een paar artikelen na, nog steeds de massale voorkeur van de konsument genieten, dit zowel in België als op de meeste buitenlandse markten.

Althans in doorsnee ontwikkelt het blik zich nog steeds, in absolute cijfers sneller dan de glasverpakking en diepvriesgroente; de ontwikkeling van gelyophiliseerde groenten kan praktisch als nihil beschouwd worden. De blikgroente heeft t.o.v. andere conserveer- en verpakkingstechnieken stand gehouden en zichzelf zelfs verder mas-

saal ontwikkeld dank zij een grondige technologische aanpak gaande van ver doorgevoerde research, via teeltverbetering, versneld transport van teeltgronden naar fabriek en versneld inblikken door automatisatie, waardoor de versheid en de voedingswaarde, kortom de kwaliteit in haar geheel zeer positief evolueerde.

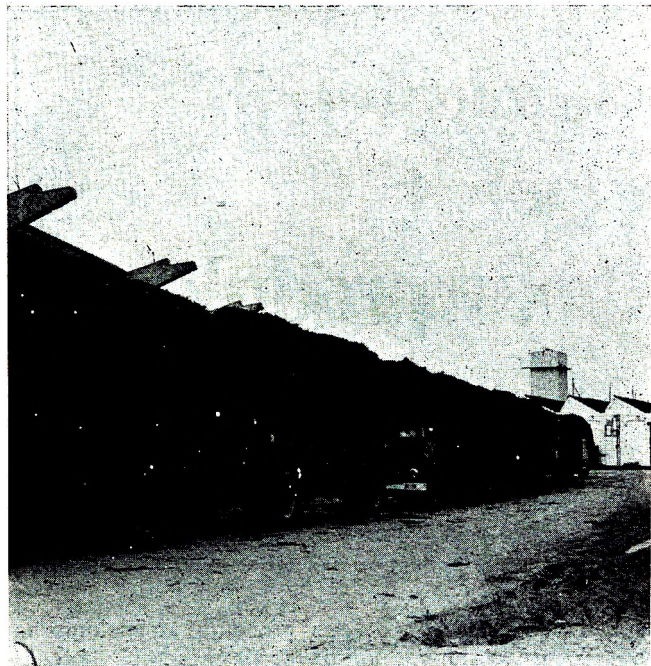
Zodoende vertegenwoordigde blikgroente in 1971 ca. 90 % van de Belgische gekonserveerde groenteproduktie, tegenover $\pm 6\%$ voor glas en $\pm 4\%$ voor diepvries. Met een praktisch volledig ge-automatiseerde produktie, produceert Talpe nv alleen reeds 50 miljoen blikken per jaar, wat 30 miljoen kg. groenten betekent, tegenover bv. 1,5 miljoen kg. dertig jaar geleden voor hetzelfde bedrijf.

Trouw aan de Westhoek

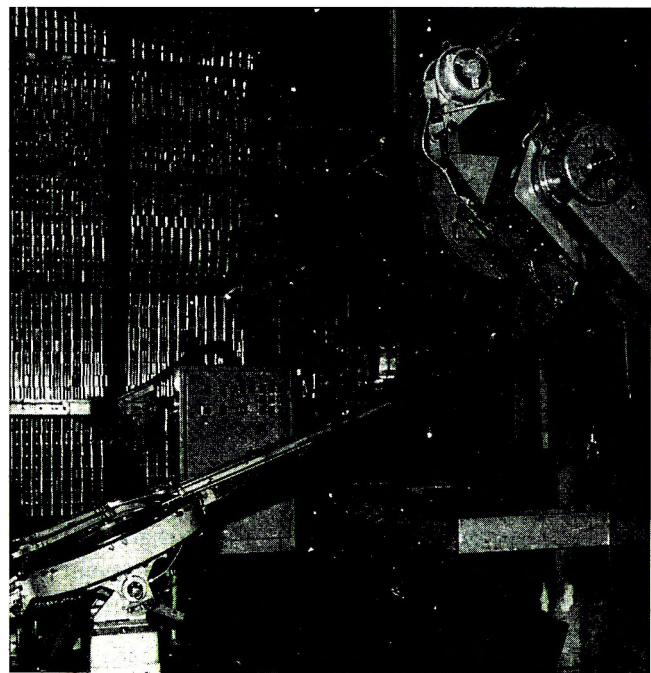
Dergelijke enorme inspanning kan alleen geleverd worden, dank zij een grondige aanpak vanaf de basis. Een verhoogde produktie van ingeblikte groenten wil automatisch zeggen: méér groenten voorhanden hebben in de omgeving en dan nog méér groenten van een hogere kwaliteit. Nog juist gelegen binnen de Westhoek, realiseert Talpe nv meteen één van de voorname objectieven die o.m. de WER wil bereiken: een industrie opbouwen die de landbouwprodukten valoriseert en die tevens zowel de tewerkstelling in de hand werkt als een kwalitatieve verbetering van de nijverheidsgewassen tot stand helpt brengen. In die zin is Talpe nv ook steeds bereid, via de bevoegde landbouworganisaties, de samenwerking tussen landbouw en industrie zo efficiënt mogelijk op te bouwen, zodat de af te sluiten overeenkomsten zich voor de beide partijen in de best mogelijke omstandigheden verder zouden ontwikkelen. Uiteraard kan Talpe nv niet alleen Westvlaamse groenten inblikken: ook in Henegouwen en Oost-Vlaanderen werden landbouwers gevonden die kontraktueel nijverheidsgroenten kweeken. In totaal worden ongeveer 3.500 ha kontraktueel bezaaid met nijverheidsgewassen en dit door 1.200 landbouwers, wat een enorme gamma van technische en algemeen-menselijke kontakten veronderstelt.

De technische problemen worden meestal opgelost in nauwe samenwerking met het Provinciaal Instituut voor Nijverheidsteelten te Beitem, terwijl de menselijke problemen in hoofdzaak terugvallen op het eigen personeel.

Deze samenwerking heeft als betrachting de landbouwers uit een streek met relatief kleine kavels zich te laten

Massale aanvoer doperwten

Blikfabriek, afdeling dekselproductie

specialiseren op teelten en gewassen die de grootste toegevoegde waarde kunnen verzekeren; zo bezorgen bonen, wortelen, schorseneren en selder, mits intensieve arbeid en deskundige zorgen, een hoge opbrengstwaarde per hektare. De landbouwers worden daarbij geholpen door tal van technologische verbeteringen op gebied van teelt- en oogstmethoden, wat weer een intense samenwerking heeft gevraagd met bepaalde bedrijven uit de sektor machinebouw.

Dat deze technologische inmenging uiterst ver is doorgedreven bewijst de wijze waarop het oogstmoment via een komputer wordt gecontroleerd, terwijl een eigen radiozender van het bedrijf de oogstverrichtingen en de aan- en afvoer van kamions helpt organiseren.

Talpe nv heeft, naast haar gunstige invloed op de kwalitatieve prestaties en op de financiële resultaten bij de betrokken landbouwers, ook een reële invloed op de arbeidskrachten uit de streek. Per jaar worden immers tussen 290 en 550 personen tewerkgesteld, schommelend volgens de seizoenen. Deze tewerkstelling heeft een weerslag op de industriële oriëntatie van de streek én op de tewerkstellingsmogelijkheden. Opvallend is hoe de arbeiders en arbeidsters in hoofdzaak worden gerekruteerd op een afstand van maximum 10 km. van het bedrijf; voor de lagere bedienden geldt dezelfde afstand, terwijl enkel het kaderpersoneel over een langere afstand wordt aangetrokken.

Rekrutering in een seizoenbedrijf

Bij een bezoek aan het bedrijf vraagt ook de tewerkstelling in het bedrijf de aandacht, naast de verhoudingen tot de landbouwers-producenten. Kortemark en omgeving is traditioneel een streek, van waaruit de seizoenarbeiders hun jaarlijkse trek naar de diverse campagnes organiseren. Ook de tewerkstelling bij Talpe nv is altijd seizoenmatig geweest; sinds de Tweede Wereldoorlog treft men er echter enkele honderden vaste arbeidskrachten aan.

Door het snel verdwijnen van de seizoenarbeiders in de streek, kende het bedrijf bij zijn seizoenactiviteit een enorme moeilijkheid om tot supplementaire tewerkstelling over te gaan: tweehonderd bijkomende arbeidskrachten worden zo maar niet gevonden.

Drie factoren kwamen naar voor bij de oplossing van dit belangrijk probleem.

Vooreerst was er een spreiding van de seizoenactiviteiten over een langere periode. In de beginperiode van het bedrijf bedroeg de fabricatie van erwten en bonen in blik tot 75 % van de totale productie. Momenteel zijn aan deze produkten toegevoegd: wortels, spinazie, voetselder, schorseneren, kervel, aardappelen, spruitjes en witloof in diverse variëteiten, al dan niet gemengd. De diversiteit van de produkten bracht een ruimere spreiding van de oogsten en dus ook van de tewerkstelling met zich.

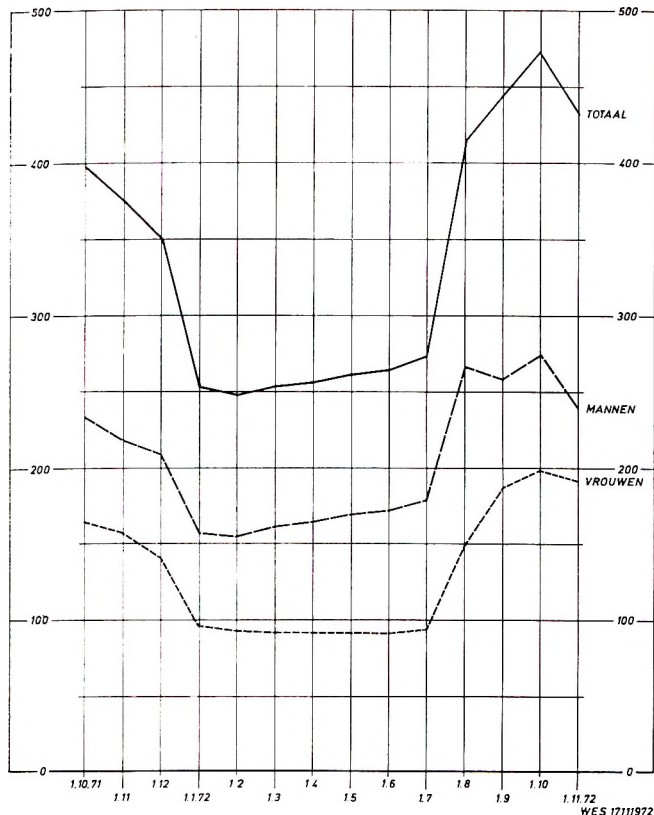
Daarnaast werd een sterke mekanisatie en automatisering in het bedrijf ingevoerd, waardoor de vraag naar (minder beschikbare seizoen-) arbeidskrachten niet evenredig omhoog ging met de pijlsnel stijgende productie.

Tenslotte ziet men duidelijk dat de vrouwelijke arbeidsreserve in de streek nog toelaat tot seizoen-aanwervingen over te gaan, terwijl de mannelijke arbeidskrachten eerder worden aangevuld met job-studenten. Dit laatste fenomeen wordt niet alleen door de studenten als gunstig ervaren, omwille van de mogelijkheid tot iets verdienen, de grotere onafhankelijkheid tegenover het gezin, de kennismaking met het 'echte' leven in de arbeid, de eerste kontakten in verband met een mogelijke latere tewerkstelling in dezelfde taak of in hetzelfde bedrijf; ook de bedrijfsleiding neemt het verstrekken van studenten-jobs aan als een positief element, zowel in verband met de oplossing die de studenten bieden aan het bedrijf, als in het vooruitzicht van een latere rekrutering voor het vast kader en vooral als een steunend element voor het industrie-mindend maken van de bevolking van de streek.

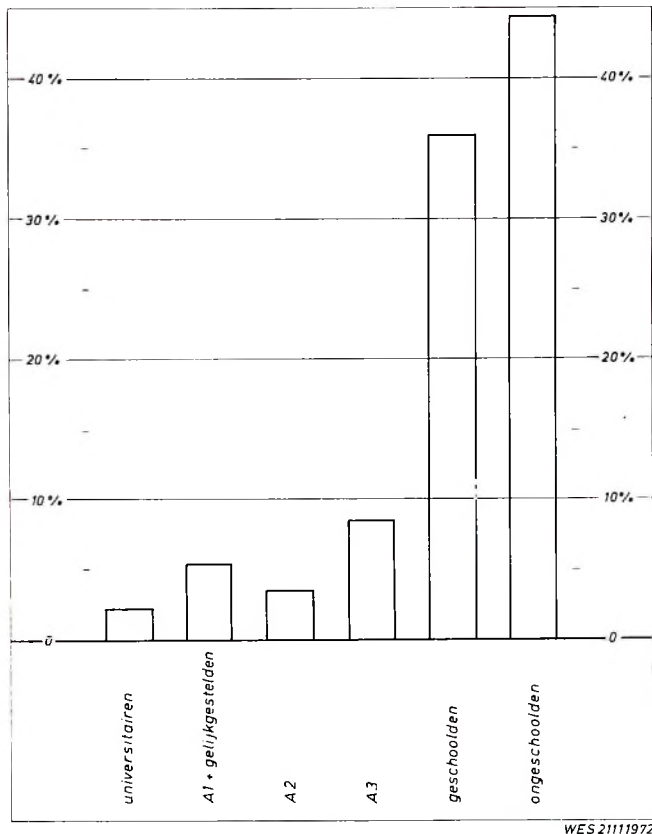
Uit deze wederzijdse interesse volgt, dat op bepaalde periodes het bedrijf job-studenten kan tellen tot 20 % van zijn totale werkbezetting.

Wat het vast personeel betreft: dit wordt, zoals reeds hoger aangegeven, in hoofdzaak gerekruteerd binnen een straal van 10 km.

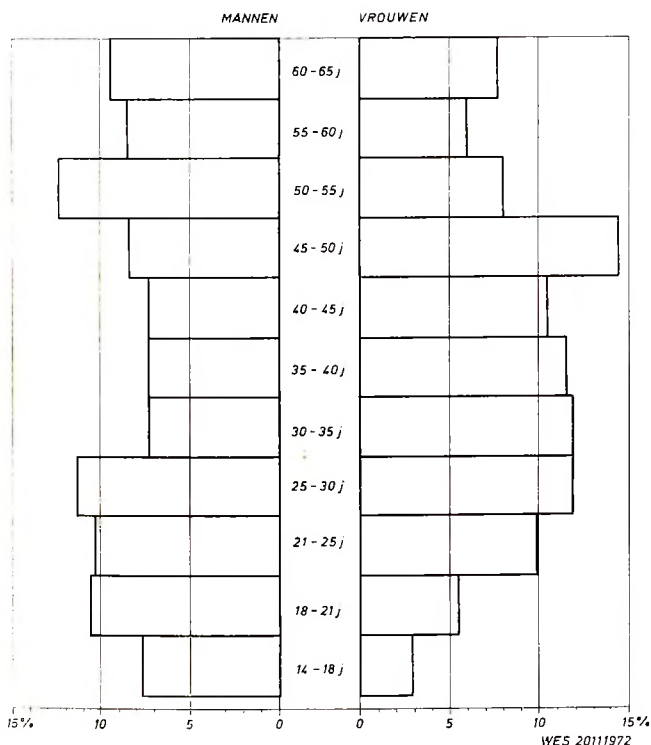
GRAFIEK 1 — Seizoenschommelingen personeelssterkte arbeiders (per maand van 1.10.71 tot 1-11-72).

GRAFIEK 2 — Scholingsgraad personeel — (arbeiders en bedienden)

GRAFIEK 3 — Leeftijdstructuur - arbeiders - 1.10.1972

Grafiek 2 geeft een idee van de scholingsgraad van het vast kader. Een gedeelte van deze scholing werd verworven in samenwerking met een bedrijfsopleiding van de RVA, ter gelegenheid van bepaalde investeringen, zoals de verder te vermelden hydrostaat en de blikslagerij.

Grafiek 3 geeft daarnaast de leeftijdsstructuur weer in volle seizoen 1972, waaruit duidelijk het afwijkend hoog aantal jonge mannen naar voren komt (14 - 18 en 18 - 21 jaar), tegenover datgene wat men gewoonlijk in andere bedrijven terugvindt, evenals de grote groep vrouwen tussen 25 en 50 jaar met nog een overwicht juist van 45 tot 50 jaar.

Investerings en modernisering

Op enkele plaatsen vroeger in de tekst werd reeds terloops verwezen naar bepaalde vernieuwingen in het bedrijf. Oude gebouwen worden geleidelijk vervangen door nieuwbouw; deze herbouw gebeurt stuksgewijze, waardoor oud en nieuw bij elkaar blijven aansluiten en men van ultra-moderne in oudere, te vervangen gebouwen overstapt. In totaal zijn er 28.900 m² bebouwd; de nieuwbouw werd voornamelijk in de laatste vijf jaar gerealiseerd.

Eerst werden de gebouwen voor de nieuwe productielijnen aangevat. Daarop volgde de totaal nieuwe blikfabriek — in feite een tweede bedrijfstak — die moet instaan voor de volledige nood aan blikken voor het bedrijf. Ook de magazijnen voor het opstapelen van de gevulde blikjes en voor de etikettering en verpakking bij de levering kregen een eigen nieuwbouw.

De vernieuwing beperkte zich in het bedrijf niet alleen tot de gebouwen: ook de bedrijfsinstallaties werden grondig aangepakt en geautomatiseerd. Bij de selectie

Foto's Sinaeve

Laatste controle wortellijnen vóór inblikken

van de groenten in de fabrikatieketting werd niet alleen de transportband geïntegreerd: het sorteren van bepaalde groenten gebeurt nu elektronisch, wat het eindresultaat inzake uitzicht en kwaliteit vast en zeker ten goede moet komen.

Voor het inblikken van grote reeksen produkten beschikt Talpe nv sinds juni 1971 over een kontinu pneumo-hydrostatische torenautoklaaf die tot 850 blikken per minuut kan verwerken¹. Deze dozen worden door de nieuwe blikslagerij geproduceerd, waar een nieuwe fabrikagelij 45 miljoen konservenblikken per jaar in drie diverse formaten (1/1, 1/2 en 1/4 liter) kan produceren. De fabricatie gebeurt ten dele in de niet-seizoenperiode, wat natuurlijk wijst op een enorme stockeringsruimte voor de niet-gevulde blikken. De sterilisatietoren en de blikslagerij samen betekenden 30,5 miljoen fr aan investeringen.

In de nabije toekomst komt er zeker nog een nieuw expeditiemagazijn en een waterzuiveringsstation bij.

Op te merken valt dat, inzake financiering, ook nog een andere voorname faktor is gaan spelen. Méér en méér verschuift de distributiesektor de financiering naar het bedrijf, gezien zij steeds kortere leveringstermijnen eisen en de opslag aan de fabrikant overlaten. Op deze wijze dient een konservenfabriek niet alleen meer in te staan voor de seizoen-gebonden aankoop van zijn grondstoffen tegen kontraktuele prijzen, maar door een verticale concentratiebeweging dient ook de verpakking door het bedrijf te worden gefinancierd (aankoop en stockering van blik), terwijl tenslotte de gestockeerde eindprodukten ook tot bij de levering ten laste blijven van het bedrijf.

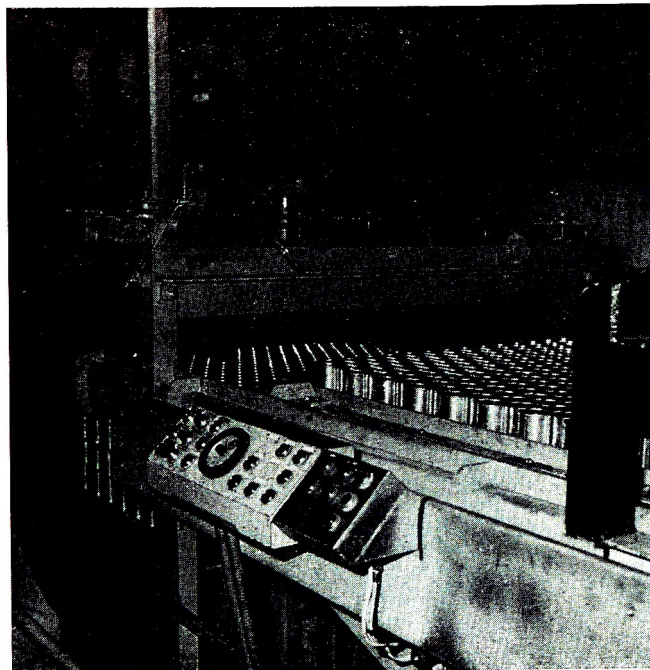
Water

Een laatste punt dat sinds vele jaren veel aandacht vraagt vanwege het bedrijf is het probleem van het water. Produktieverhoging is immers niet alles, alle andere elementen moeten kunnen volgen. En in deze firma is het waterprobleem een zeer ernstig en tweevoudig probleem. Er is vooreerst de noodzakelijke aanvoer van drinkbaar water en van proper waswater en daarnaast is er de zuivering van het afvalwater.

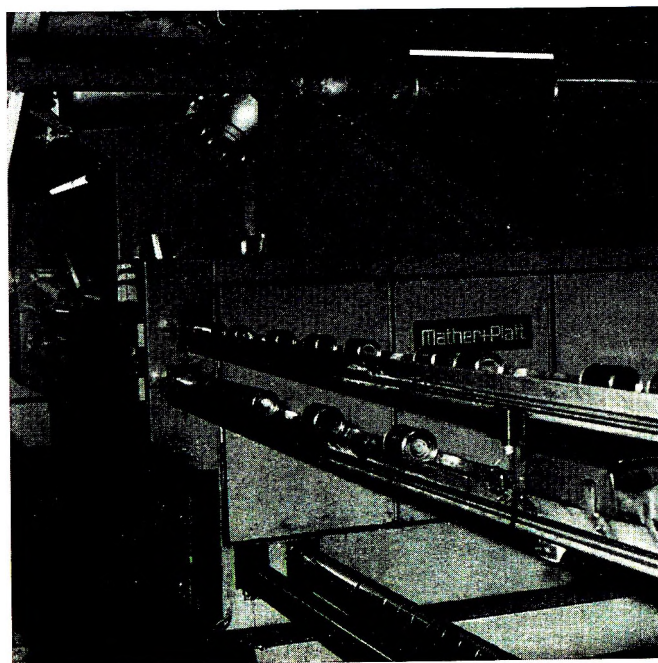
De seizoenbehoeften van het bedrijf Talpe nv aan drinkbaar water (voor spoelen van voorgekookte groenten en voor het bijvullen van de blikken) kan geraamd worden op ongeveer 100.000 m³; daarbij komt nog een behoefte aan proper water voor ongeveer het tweevoudige van de eerste categorie voor de eerste wassing van de groenten, voor het transport van groenten en voor de reiniging van de lokalen.

Voor het drinkwater is de firma Talpe meer en meer aangewezen op de openbare voorziening, gezien de speciale gesteldheid van de ondergrond in de Westhoek en de onmogelijkheid aan opslag van drinkwater te denken. Lang echter was de openbare voorziening onvoldoende, waaraan nu een einde kan komen, eenmaal het waterwinningsgebied van De Blankaart door de Nationale Maatschappij van Waterleidingen in gebruik kan worden genomen in 1974. Op dat ogenblik zullen én het debiet én wellicht ook een lagere prijs kunnen gegarandeerd worden. Deze beide elementen zijn voor de firma van levensbelang, gezien de grootste concurrenten in binnen- en buitenland bestendig beschikken over goedkoper, maar evenzeer over overvloedig water.

¹ Over de sterilisatietoren brachten wij reeds enkele gegevens in nummer 3/1971 van ons blad.

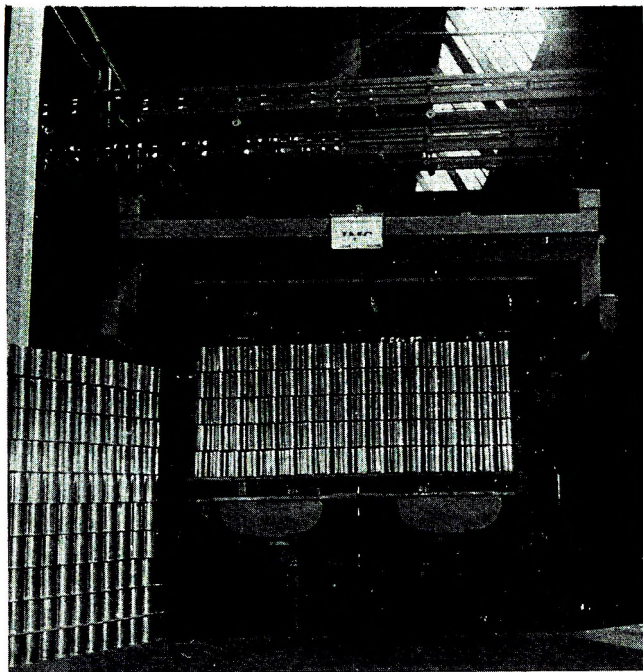
Depalletisatie voor aanvoer leeg blik

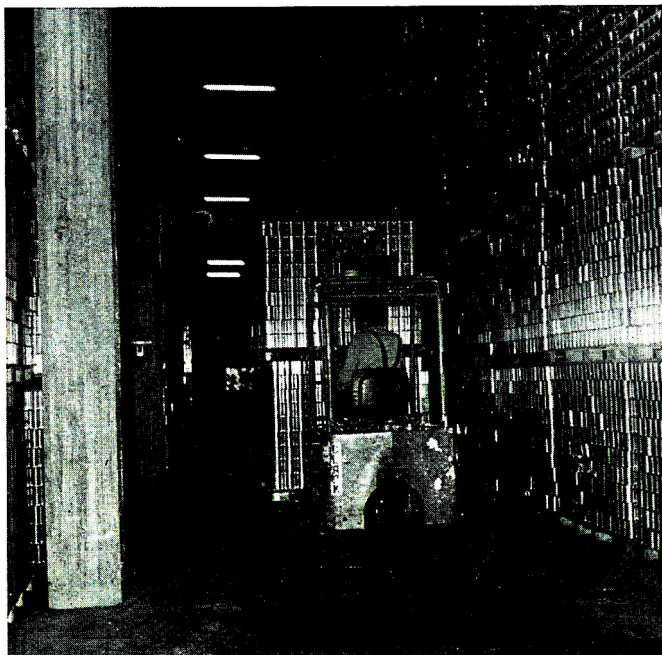
Aanvoer naar torenautoklaaf

Ook inzake de aanvoer van waswater blijkt het bedrijf met moeilijkheden te kampen, gezien de eigen waterwinning o.m. door bevuiling bedreigd wordt. De oplossingen liggen echter op dit vlak iets gunstiger en gemakkelijker dan bij het drinkbaar water, alhoewel de toekomst in het oog dient te worden gehouden.

Hetzelfde kan uiteindelijk niet worden gezegd over het water dat door het wassen van de groenten werd bevuild. In nauwe samenwerking met de afdeling milieuhygiëne van de WER en met tal van andere instanties en bedrijven uit dezelfde bedrijfstak, zoekt de firma Talpe zeer intens naar het beste zuiveringssysteem terzake. De moeilijkheden zijn echter legio: enorme hoeveelheden water op een beperkte tijdsperiode, het ontbreken van een als voldoende ervaren zuiveringsmethode, het enorm fi-

Palletisatie afgewerkt produkt

Onderdeel reusachtige stockagehall

nancieel vraagstuk dat door de zuivering zal worden gesteld.

Daar tegenover staat echter wel de wil van het bedrijf om het eigen leefmilieu te beschermen en te verbeteren. Inzake reuk- en lawaai bestrijding bewees de Direktie reeds in het nabije verleden de gestelde problemen aan te durven en aan te kunnen. Het zuiveringsprobleem is echter veel omvangrijker, financieel veel zwaarder en technisch veel moeilijker te realiseren, zodat het de eerste jaren zeker een van de hoofdbekommernissen van het bedrijf, van de overheid van de streek en van de ganse bevolking zal blijven. Maar zoals de wil tot groei zich vroeger heeft geuit, zo moet ook de gezamenlijke wil tot oplossing van de hangende vraagstukken een garantie zijn voor de werkverschaffing en de gezonde omgeving van dit deel van de Westhoek en van West-Vlaanderen.

KONSERVEN TALPE nv

TOESTAND 1972

Jaar van oprichting : 1907.

Kapitaal en reserves : 25 mln F kapitaal en 38 mln F reserves.

Productie : volledig geïntegreerd; gesuperviseerde teelten - konserver- en blikfabriek.

Producten : uitgebreid gamma groentekonserven (doperwten - worteltjes - groentenmacedoines - bonen en peulbonen (flageolets, witte bonen, bonen in tomatensaus) - spinazie - selder - schorseneren - kervel - aardappeltjes - champignons - knolselder - witloof - spruitjes - speciale produkties).

Omzet boven het nationale gemiddelde voor selder - prinsessenbonen - witte bonen - bonen in tomatensaus - doperwten extra-fijn.

Geproduceerd in 1971 : ca. 30.000 ton, hetzij ca. 15 % van de nationale produktie of ongev. 50.000.000 blikken, alle formaten (3/1, 1/1, 1/2, 1/4 l.).

Bedrijf : gevestigd te Kortemark, alsook de blikfabriek.

Uitrustingen machines : ultra-modern; computer, radioverbinding met bebouwde akkers, mobile dorsers.

Fabrikage : sterk gerationaliseerd, sterilisatie door pneumohydrostatische torenautoklaaf.

Verkoop : België, ca. 42 %.

Buitenland, ca. 58 % (bestemming ongeveer 20 landen).

Handelsmerk : België STAR hoofdzakelijk, PIT'S en L'ABEILLE + distributiemerken.

Buitenland : TALPE, STAR + distributiemerken.

Personeel : gans het jaar :	arbeiders	240
	bedienden	50
	totaal	290

tijdens hoogseizoen (ongev. vanaf juni tot einde sept.): arbeiders ± 500

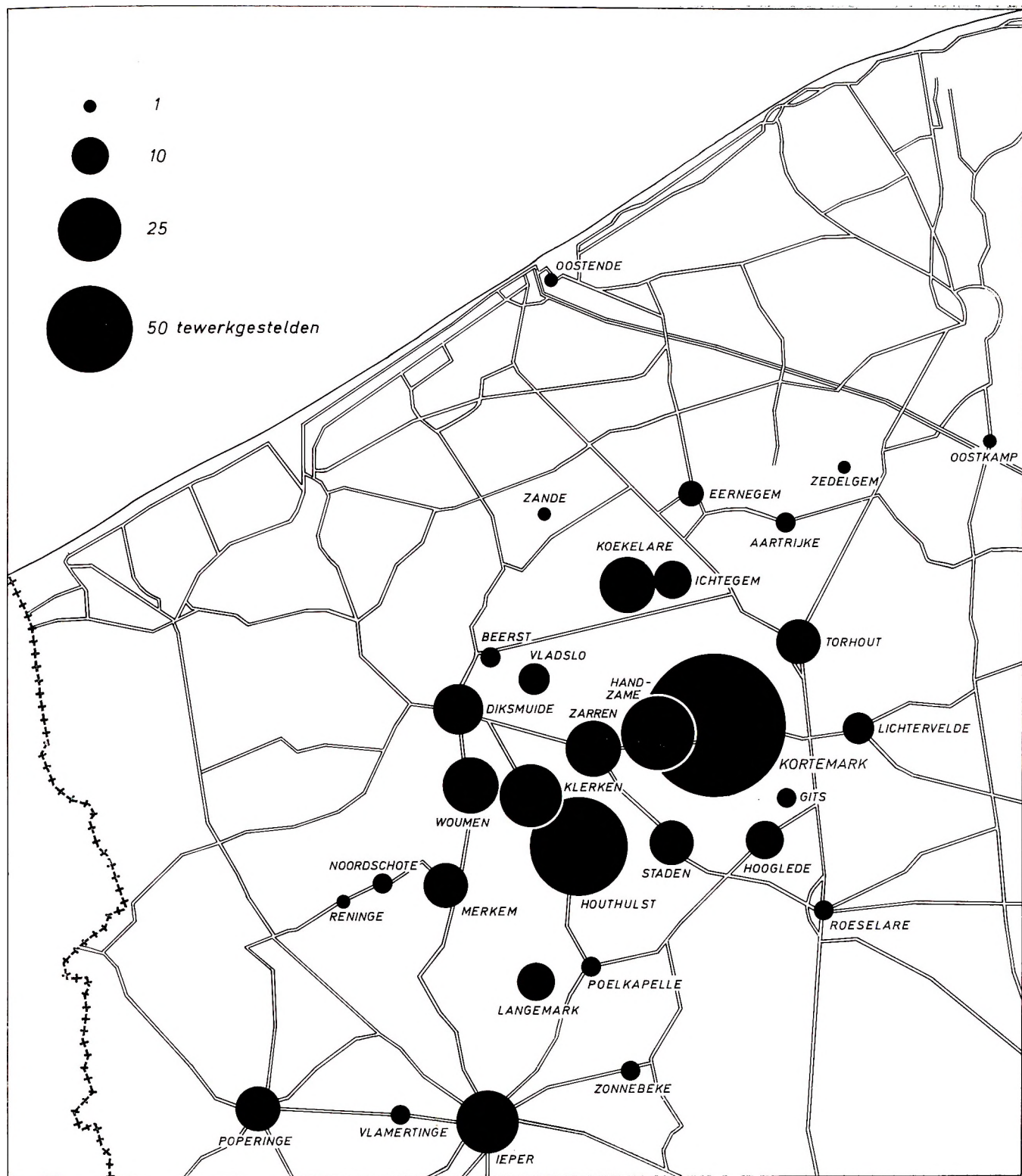
	bedienden	50
totaal		550

Distributie : België :

- algemene voeding (kleinhandel - superetten - zelfbediening - super-markten).
- kontakt met groothandel, cash & carries, inkoopcentrales via eigen vertegenwoordigers.
- prospektors - promotors bezoeken - verkooppunten detailhandel.

Buitenland :

- agenten in Duitsland, Nederland, VK en USA. Vertegenwoordigingen of direkt kontakt voor andere landen.

WES 22111972

Bezoldigde tewerkstelling

Bedrijfstacken	Prov. West-Vlaanderen			Arr. Brugge			Arr. Diksmuide			Arr. Ieper		
	1970	1971	Index	1970	1971	Index	1970	1971	Index	1970	1971	Index
Landbouw, bosbouw en visserij	2.913	2.701	92,7	1.027	990	96,4	126	115	91,3	251	246	98,0
Extraktieve bedrijven	5	9	180,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Voedingswarenbereiding	8.601	8.879	103,2	1.782	1.772	99,4	664	646	97,3	694	706	101,7
Drankbereiding	2.206	2.148	97,4	829	828	99,9	105	104	99,0	151	140	92,7
Tabakbewerking	403	397	98,5	148	136	91,9	67	74	110,4	29	34	117,2
Oliën en vetten - margarine	1.299	1.391	107,1	16	6	37,5	—	—	—	—	—	—
Chemische nijverheid	1.645	1.681	102,2	247	194	78,5	26	26	100,0	41	49	119,5
Rubbernijverheid	742	729	98,2	19	4	21,1	3	3	100,0	20	15	75,0
Hout- en kurkbewerking	13.668	13.945	102,0	2.162	2.191	101,3	231	230	99,6	736	817	111,0
Papiernijverheid	502	506	100,8	166	162	97,6	—	—	—	62	59	95,2
Boekbedrijf en fotografie	2.738	2.797	102,2	1.048	1.052	100,4	18	21	116,7	145	145	100,0
Huiden- en lederindustrie	477	461	96,6	104	113	108,7	—	—	—	49	41	83,7
Textielnijverheid	31.107	31.192	100,3	853	851	99,8	96	138	143,8	656	673	102,6
Kledingsnijverheid	14.216	14.241	100,2	1.500	1.560	104,0	304	372	122,4	1.373	1.704	124,1
Elektr., gas, warmte, water	1.744	1.747	100,2	512	522	102,0	—	—	—	90	95	105,6
Derivaten miner. brandstoffen	268	279	104,1	220	231	105,0	—	—	—	—	—	—
Niet-metalen delfstoffen	6.488	6.393	93,5	2.085	2.015	96,6	104	110	105,8	362	329	90,9
Metaalgieterijen, pletter., smeder., trekkerijen	7.760	8.569	110,4	253	767	303,2	—	—	—	71	74	104,2
Fabrikageartikels uit gewoon metaal	4.765	4.791	100,5	685	692	101,0	114	87	76,3	83	86	103,6
Machinekonstruktie, elektrische toestellen, schepen	31.463	30.449	96,8	15.834	14.715	92,9	395	316	80,0	3.545	3.276	92,4
Kunst en precisiebedrijven	1.190	1.091	91,7	44	31	70,5	156	114	73,1	55	51	92,7
Diverse bedrijven	1.720	1.786	103,8	257	254	98,8	—	—	—	—	1	—
Rekuperatie en afvalbedrijven	434	286	65,9	154	119	77,3	—	1	—	51	35	68,6
Totaal industrie	133.436	133.758	100,2	28.918	28.215	97,6	2.283	2.242	98,2	8.213	8.330	101,4
Bouwbedrijf	30.723	29.823	97,1	8.147	7.681	94,3	1.143	1.074	94,0	2.448	2.645	108,0
Transportbedrijf	3.809	4.008	105,2	1.067	1.221	114,4	103	111	107,8	312	365	117,0
Eigenlijke handelsondernemingen	19.951	20.254	101,5	5.138	5.209	101,4	419	389	92,8	912	944	103,5
Kredietondernemingen	4.368	4.623	105,8	1.020	1.105	108,3	77	88	114,3	185	236	127,6
Allerlei agentschappen	2.124	2.330	109,7	639	712	111,4	13	20	153,8	35	41	117,1
Totaal	26.443	27.207	102,9	6.797	7.026	103,4	509	497	97,6	1.132	1.221	107,9
Hotelbedrijf en personeelsverzorging	12.523	12.832	102,5	4.446	4.518	101,6	236	219	92,8	684	649	94,9
Overheidsdiensten en andere van algemeen belang	64.910	67.900	104,6	19.299	19.857	102,9	1.875	2.086	111,3	5.010	5.197	103,7
TOTAAL	274.762	278.238	101,3	69.701	69.508	99,7	6.275	6.344	101,1	18.050	18.653	103,3

in West-Vlaanderen 1970-71

Bron : RMZ

Inclusief erkende leerlingen, dienstboden, personeel in overheidsdiensten en onderwijs, uitsluitend onderworpen aan de verzekering gezondheidszorgen.

Arr. Kortrijk			Arr. Oostende			Arr. Roeselare			Arr. Tielt			Arr. Veurne		
1970	1971	Index	1970	1971	Index	1970	1971	Index	1970	1971	Index	1970	1971	Index
221	214	96,8	616	517	83,9	188	161	85,6	164	169	103,0	320	289	90,3
—	—	—	—	—	—	4	—	—	1	9	900,0	—	—	—
1.386	1.435	103,5	1.016	1.181	116,2	1.845	1.856	100,6	687	753	109,6	527	530	100,6
462	438	94,8	123	99	80,5	425	417	98,1	93	110	118,3	18	12	66,7
136	134	98,5	—	—	—	9	9	100,0	3	3	100,0	11	7	63,6
29	22	75,9	6	5	83,3	1.248	1.358	108,8	—	—	—	—	—	—
505	502	99,4	804	877	109,1	21	30	142,9	1	3	300,0	—	—	—
676	671	99,3	7	5	71,4	15	29	193,3	—	—	—	2	2	100,0
4.441	4.328	97,5	135	134	99,3	4.020	4.198	104,4	1.482	1.576	106,3	461	471	102,2
138	162	117,4	8	5	62,5	123	111	90,2	5	7	140,0	—	—	—
677	691	102,1	212	198	93,4	450	502	111,6	157	149	94,9	31	39	125,8
69	59	85,5	42	39	92,9	31	40	129,0	179	166	92,7	3	3	100,0
21.985	22.048	100,3	343	375	109,3	3.751	3.406	90,8	3.190	3.439	107,8	233	262	112,4
4.427	4.376	98,8	482	484	100,4	4.713	4.317	91,6	1.291	1.309	101,4	126	119	94,4
514	522	101,6	358	363	101,4	169	148	87,6	26	28	107,7	75	69	92,0
—	—	—	48	48	100,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2.507	2.521	100,6	322	336	104,3	837	839	100,2	167	154	92,2	104	89	85,6
6.134	6.219	101,4	7	10	142,9	1.292	1.497	115,9	—	—	—	3	2	66,7
2.154	2.216	102,9	199	175	87,9	818	793	96,9	398	437	109,8	314	305	97,1
4.437	4.566	102,9	1.285	1.425	110,9	4.834	4.992	103,3	823	835	101,5	310	324	104,5
831	814	98,0	8	3	37,5	73	57	78,1	23	21	91,3	—	—	—
317	691	218,0	25	15	60,0	524	254	48,5	594	567	95,5	3	4	133,3
99	52	52,5	13	16	123,1	98	45	45,9	16	15	93,8	3	3	100,0
51.924	52.467	101,0	5.443	5.793	106,4	25.296	24.898	98,4	9.135	9.572	104,8	2.224	2.241	100,8
7.359	7.726	105,0	4.273	3.794	88,8	3.804	3.616	95,1	1.791	1.800	100,5	1.758	1.487	84,6
867	945	109,0	648	468	72,2	647	702	108,5	123	157	127,6	42	39	92,9
6.001	5.939	99,0	3.295	3.446	104,6	2.612	2.655	101,6	768	807	105,1	806	865	107,3
1.674	1.790	106,9	461	514	111,5	692	596	86,1	130	151	116,2	129	143	110,9
609	755	124,0	545	498	91,4	136	147	108,1	48	53	110,4	99	104	105,1
8.284	8.484	102,4	4.301	4.458	103,7	3.440	3.398	98,8	946	1.011	106,9	1.034	1.112	107,5
1.759	1.790	101,8	3.179	3.437	108,1	768	781	101,7	377	401	106,4	1.074	1.037	96,6
12.963	13.481	104,0	12.422	13.367	107,6	6.714	7.069	105,3	2.578	2.668	103,5	4.049	4.175	103,1
83.377	85.107	102,1	30.882	31.834	103,1	40.861	40.625	99,4	15.115	15.787	104,4	10.501	10.380	98,8

Spektrum

1972

VERHOOGDE WERKLOOSHEID

WES

Uit een ontleding van de werkloosheidsgegevens van de RVA door het Studiebureau van de WER blijkt dat de werkloosheid in West-Vlaanderen de eerste acht maanden van 1972 stelselmatig hoger lag dan in de overeenstemmende maanden van 1971.

In absolute cijfers steeg de volledige werkloosheid van gemiddeld 4.136 werkloze mannen per maand in 1971 tot 5.323 in 1972; bij de vrouwen was er een stijging van gemiddeld 1.518 in 1971 tot 1.800 in 1972.

Deze stijging is iets hoger voor West-Vlaanderen dan in het Rijk. Met 1971 als basis (= 100) was de index voor West-Vlaanderen in 1972 128,7 voor de mannen, tegenover 126,8 voor België; bij de vrouwelijke werklozen was de index 118,6 in West-Vlaanderen tegenover 116,4 in België.

Opgemerkt dient te worden dat de toestand van de mannelijke volledige werklozen in West-Vlaanderen van maand tot maand verbeterde, terwijl de index voor het Rijk bestendig rond 125 bleef schommelen. Bij de vrouwelijke volledige werklozen was de verhogingsindex iedere maand hoger dan deze voor het Rijk, behoudens voor de maanden juli en augustus 1972, waar de trend een omgekeerde beweging maakte.

West-Vlaanderen telde in 1972 8,4 % voor de volledige werkloosheid van het Rijk, wat de 6e rang op de 9 provincies betekent. Waar de index 1972 tegenover 1971 voor het Rijk voor de volledige werkloosheid 122,6 bedroeg, was deze voor West-Vlaanderen 126. Tegenover de andere provincies betekent dit dat West-Vlaanderen inzake verhoging van volledige werkloosheid tussen 1971 en 1972 op de vierde plaats komt, na Antwerpen, Limburg en Brabant.

BELEID EN DE FINANCIËLE BIJDRAGEN INZAKE HUISVESTING

NIH.

Op 15 mei 1972 werd op het Nationaal Instituut voor de Huisvesting een Rondetafel gehouden over het beleid en de financiële bijdragen inzake huisvesting.

Volgens een mededeling van de h. P. Monballyu, bestendig afgevaardigde en voorzitter beheerraad WER, wordt de provincie West-Vlaanderen met kwantitatieve en kwalitatieve huisvestingsproblemen geconfronteerd.

Op kwantitatief vlak stelt men een tekort aan woningen vast en vooral aan sociale woningen, gelet op het toenemend aantal gezinnen met bescheiden inkomen. Bovendien zijn heel wat bestaande woningen niet aangepast aan de behoeften van de grote gezinnen, de alleenstaanden en de bejaarden.

Vanuit kwalitatief oogpunt zijn 32 % der woningen verbeterbaar ongezond, 10 % niet-verbeterbaar ongezond, 15 % overbevolkt en 60 % onderbevolkt.

Het bouwritme is in West-Vlaanderen ontoereikend, vooral wanneer men de belangrijke achterstand wil inhalen. De woningbehoeften hangen af van de vermeerdering van het aantal jonge gezinnen, maar ook van de vermeerdering der bejaarden, van de noodzaak om het verouderd onroerend patrimonium te vervangen, van een beleid van stadsvernieuwing, evenals van de behoeften voortspuitend uit de sloping van woningen wegens werken van openbaar nut.

Dit is de reden waarom de provincieraad sedert 1965 een reeks maatregelen heeft getroffen die beantwoorden aan de specifieke behoeften van de provincie, d.w.z. dat deze maatregelen aangepast zijn aan de verschillende bevolkingscategorieën van West-Vlaanderen.

In dit verband dient de instelling aangestipt van :

een wederhuisvestingspremie van 10.000 F ten gunste van de personen die een ongezonde woning verlaten om er een gezonde te gaan betrekken;

een premie van maximum 20.000 F voor de sanering van de verbeterbare ongezonde woningen;

een premie van 20.000 F voor de bouw van een nieuwe woning ter vervanging van een niet-verbeterbare ongezonde woning;

een premie van 25.000 F ten gunste van de openbare bouwmaatschappijen, de gemeenten en andere openbare instellingen, ten einde de bouw te bevorderen van sociale woningen die aan grote gezinnen verhuurd worden;

een premie van 30.000 F ten gunste van de openbare bouwmaatschappijen, de gemeenten en andere openbare instellingen, met het oog op de bevordering van de bouw van specifieke woningen voor de bejaarden;

een premie van 40.000 F voor de sanering van de woningen van land- en tuinbouwers;

een premie van 20.000 F voor de aanpassing van een bestaande woning of voor een nieuwe woning beantwoordend aan de behoeften van gehandicapten.

Om de grondspekulatie te bestrijden, heeft de provincie bovendien samen met twee interkommunale maatschappijen, een Provinciaal fonds voor grondbeleid opgericht dat tot doel heeft tegen redelijke prijzen goed uitgeruste bouwterreinen ter beschikking te stellen van de voornoemde interkommunale verenigingen en van de openbare bouwmaatschappijen.

De provincie West-Vlaanderen besteedt 12 tot 14 % van zijn begroting aan de huisvesting : zo werden er van 1966 tot 1971, 200 miljoen F uitgegeven, waarvan 120 miljoen F voor het grondbeleid en 80 miljoen F voor de huisvesting.

Feestelijke viering

WESTTOERISME, 35 JAAR JONG

Het promotiewerk voor het Westvlaams toerisme, met een grote nadruk op het Kusttoerisme, dateert niet van gisteren. Integendeel, het dateert, volgens de heer A. Legein, bestendig-afgevaardigde en voorzitter van Westtoerisme,

meubelfabriek
binnenhuisinrichting

mobilis

pvba
zandstraat 99
8200 sint-andries
tel. 050-162 57

mobilis ontwerpt en
realiseert
voor elk leefmilieu
een estetisch
verantwoorde
wooninrichting
volgens uw wens :
ook naar uw schets

design: grafikon brugge

m o t o r e n

Precisa

T H E Y S E T I E N N E

p . v . b . a

d r i e s l a a n ,

i n d u s t r i e z o n e

M O O R S E L E

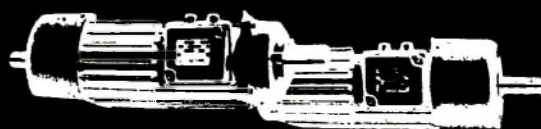
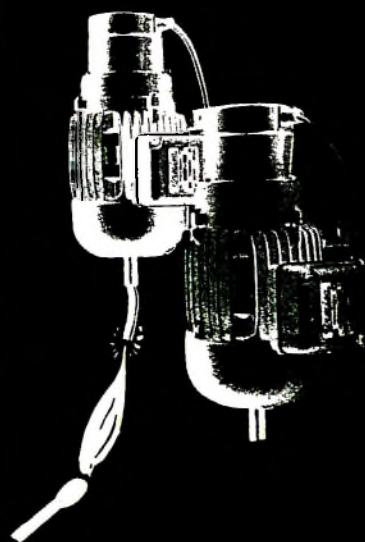
t e l e f o o n w e r k h u i s

0 5 6 / 4 2 0 6 3

h e r s t e l l i n g e n

a l l e m e r k e n

van het jaar 1935. Toen werd voor het eerst in de provinciale begroting een krediet ingeschreven voor 'het uitbreiden van het toerisme in onze provincie'.

Hetzelfde jaar werd een Provinciale Commissie voor Toerisme ingesteld, die zich bekommerde om de algemene toeristische problemen en die een aantal initiatieven nam om het toerisme te bevorderen.

Deze provinciale Commissie bereidde de oprichting voor van een 'officiële' Provinciale Vereniging voor Vreemdelingenverkeer voor West-Vlaanderen, de OPVVV West-Vlaanderen, die op 17 december 1936 werd gesticht.

Tijdens de algemene vergadering van 30 november 1937 werd de naam gewijzigd in: 'Provinciale Westvlaamse Vereniging voor Toerisme', verkort: Westtoerisme.

Van bij het begin was de samenstelling drieledig: de provinciale overheid, de Oost-, Midden- en Westkust, en het binnenland, aangeduid als de Kunststeden, het leperse en het Kortrijkse.

Op deze wijze bestond het promotieorganisme van het Westvlaams toerisme direkt nadat het Kusttoerisme zijn eerste doorbraak kende: vóór de Tweede Wereldoorlog.

Het is duidelijk dat het toerisme sindsdien heel wat wijzigingen onderging. Tussen de twee Wereldoorlogen moest de Kuststrook en de strook tussen Kemmel over leper en Diksmuide tot Nieuwpoort helemaal herbouwd worden; de badplaatsen braken toen eerst door, nieuwe badplaatsen ontstonden, de rekreatieve infrastructuur ontwikkelde zich, nieuwe logiesvormen bloeiden open en het toerisme kende een eerste demokratiseringstendens.

Na de Tweede Wereldoorlog diende de Kust opnieuw opgebouwd te worden. Camping, vakantiehuis en huurappartement begeleidten de opkomst van het massatoerisme; de laatste jaren traden weekend-, winter- en eendags-toerisme als nieuwe vormen op. En om de diversiteit van de problemen af te ronden, komt daar de laatste jaren een zekere 'stagnatie' van het Kusttoerisme bij kijken.

De eerste opdracht van Westtoerisme was: de gevolgen opvangen van een nieuwe element in onze sociale politiek: de betaalde vakantie, die bij wet van 8 juli 1936 werd ingevoerd, maar die reeds een tijd in het vooruitzicht werd gesteld.

Na de Tweede Wereldoorlog ging de klemtoon duidelijk een andere richting in: de eigen bevolking, de toeristische gemeenten en de kunststeden moesten zich bewust worden van het vitaal belang van een degelijk uitgebouwd toerisme in West-Vlaanderen.

Westtoerisme werkte daarbij sterk renoverend toen, voor het eerst in ons land, het toerisme economisch werd benaderd en de heren O. Vanneste en G. Declercq in 1954 van Westtoerisme de opdracht kregen een economische studie te maken over de belangrijkste groep uit het Westvlaams toerisme: de Kust. Hun werk verscheen onder de titel: 'Kust en Hinterland'.

Sindsdien is deze samenwerking tussen Westtoerisme en het Westvlaams Economisch Studiebureau nog heel wat intenser geworden. Sinds 1964 stelt het WES, in opdracht van Westtoerisme, een toeristische index Kust en Achterland op, die moet toelaten de evolutie van het Westvlaams toerisme seizoenmaand per seizoenmaand te volgen. Ook verschenen in de Reeks Toeristisch-Economisch Onderzoek van het WES heel wat marktonderzoeken die door Westtoerisme of gefinancierd, of gesugereerd werden. In 1968 werd door het WES een 'verdeelsleutel' uitgewerkt die toeliet de financiering van een reclamepool in Westtoerisme tot stand te brengen.

Westtoerisme groeide op deze wijze uit van een provinciale vereniging van toeristische gemeenten tot een volwaardige promotie-instelling die aan de grondslag ligt van heel wat toeristisch research, van veel samenwerking bij de toeristische uitbouw van West-Vlaanderen en van een globaliserende reclameactie waarbij gans het toeristisch potentieel van West-Vlaanderen betrokken is, in onderlinge samenwerking en in een gedurfde aanpak, nodig om het contact met het cliënteel te verstevigen en het imago van Westvlaanderens Kunst- en Kuststeden en andere toeristische plekjes in binnen- en buitenland te bevestigen.

Landbouw

BEVREDIGEND LANDBOUWJAAR

L. Bockstaele

Het jaar 1972 was voor de meeste landbouwers bepaald gunstiger dan de voorgaande jaren. De oogst was over het algemeen kwantitatief bevredigend en de verkoopprijzen vielen doorgaans mee.

Bij de graangewassen stelden wij een sterke uitbreiding vast van de wintergerst en een gevoelige inkrimping van het zomergerstareaal. Wintergerst geeft een hogere korrelopbrengst terwijl de teler voor de zomergerst vanwege de verwerkende mouterij en brouwerij-industrie een onvoldoende vergoeding ontvangt. In 1972 was de Westvlaamse brouwerstoogst kwalitatief ook geen meevaller; het eiwitgehalte lag hoog, de sortering was zwak en het duizendkorrelsgewicht laag.

De aardappelen, waarvan het areaal weliswaar werd ingekrompen, konden van bij de aanvang van het seizoen aan lonende prijzen worden afgezet. Ook voor de vollegrondsgroenten was de vraag zeer levendig. De afzet van de op kontrakt geteelde vollegrondsgroenten kende geen problemen, terwijl voor de niet op kontrakt verbouwde groenten hoge prijzen werden betaald. De afzet van de fruitoogst stelde dit jaar eveneens geen problemen.

Bij de nijverheidsgewassen weze de uitbreiding aangestipt van het suikerbiet- en het hopareaal en de teelt-inkrimping van de vlas- en cichoreibezaaingen. Het vlas gaf een bevredigende stro-opbrengst van goede kwaliteit terwijl de hop, wegens de minder gunstige weersomstandigheden, een gevoelig lagere opbrengst gaf dan vorig jaar. De opbrengst aan suikerbieten en cichoreiwortelen was vrij wisselvallig. In sommige gevallen werden normale, in andere iets lagere opbrengsten genoteerd. De suikerbieten daarentegen bezaten een laag suikergehalte, hetgeen een nadelige invloed heeft op de prijsvorming.

In de dierlijke sektor blijven de prijzen van de mest- en kweekrunderen op een bevredigend niveau. Het einde van het weideseizoen heeft echter voor sommige categorieën opnieuw een gevoelige prijsdaling met zich gebracht. In zijn geheel beschouwd blijven de prijzen echter behoorlijk.

De varkensfokkers en de vetmesters hebben ook geen reden tot klagen. Zonder van uitzonderlijk hoge prijzen te gewagen bleven de verkoopprijzen op een behoorlijk niveau.

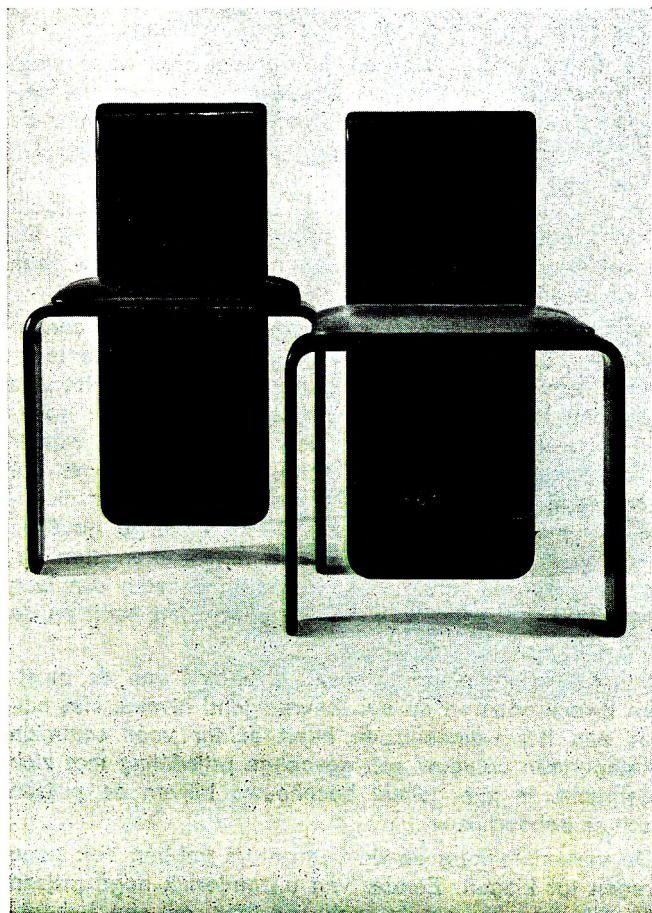
KWALITEITSPRODUKTEN VAN WESTVLAAMSE FIRMA'S

Gezien het groeiend belang van de verantwoorde vormgeving, aangepast aan een mechanische verwerking, hebben wij eraan gehouden deze kwalitatieve inspanning van het Westvlaams bedrijfsleven en van de Westvlaamse designers in deze rubriek even nader toe te lichten, en dit parallel met de poging om ook de top-technologische prestaties van het Westvlaams bedrijfsleven bekendheid te geven.

Design Centre selectie

Ter gelegenheid van Interieur '72, dat van 26 tot 29 oktober te Kortrijk doorging in een verdubbelde expo-ruimte, toonde het Design Centre 48 case-stories van geselecteerde produkten. Onder deze produkten waren er 12, gerealiseerd door 9 Westvlaamse firma's of personen. Deze waren : Fridolin Bartholomeus Zonen, Torhout (Wilbar tapijten), Bekaert nv, Zwevegum (afrasteringsgaas Pantanet), BIC, Kortrijk (drie tapijten), Houtindustrie De Coene en Cie nv, Kortrijk (Clubs voor de jeugd), B. Delaere, Kortrijk (grafische werken), Hi-Plan, Ingelmunster (meubelen Jeans-rondo), Mewaf pvba, Kortrijk (bureelmeubelen), P. Neerman, Kortrijk (Konferentietafel en studie Brusselse metro) en Top Mouton, Proven (keuken).

Aan deze personen en instellingen vroegen wij bijkomende inlichtingen. Uit de eerste antwoorden die terzake bekomen werden, volgt hier een korte beschrijving.

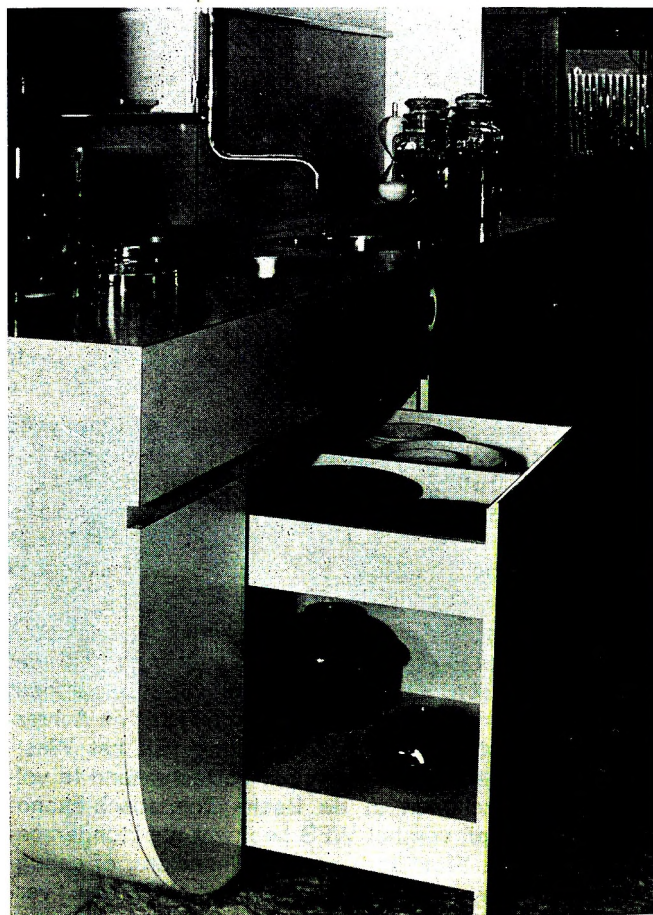

Hi-Plan pvba

Bekaert nv te Zwevegum werd onderscheiden voor zijn produkt Pantanet, een gelast gaas uit verzinkt draad, dat geplastificeerd is. Deze rollen van minstens één meter hoog, werden reeds een eerste maal bekroond omwille van de technische kwaliteiten (buigzaamheid, weerstand) en de nieuwe vorm van deze afrastering, (aangepaste mazen, afwerking bovenkant). Later kwam daar, op suggestie van het Design Centre, een verdere kleurstudie bij. Uit deze studie kwam een beukerode kleur naar voor, die de traditionele groene rastering wellicht in de toekomst stilaan kan vervangen. De waarde van het geheel werd nu in de nieuwe bekroning tot uiting gebracht.

Hi-Plan pvba uit Ingelmunster kwam uit met een volledig meubilair 'Jeans' voor studio of jong interieur, met een verantwoorde verhouding tussen prijs en kwaliteit. De designer is E. Deforce uit Jabbeke. Als elementen worden voorzien een zithoek, een schrijftafel en stoel, een polyvalent bibliotheek-bergelement, een divanbed met container op wieltjes en een tafel, stoelen en een lage bergkast. Als materialen wordt gebruik gemaakt van gelagde en geplooid eik die wit of zwart gebeitst is; de tafelbladen zijn in bi-plac, bespoten met DD-hoogglans, terwijl de vulling van de kussens in polyeter Bultex en Dacron werd gemaakt. De montage is eenvoudig, het transport gemakkelijk, de materialen zijn één voor gans het programma en de afmetingen en vormen zijn één, wat toelaat dezelfde persvormen te gebruiken.

Van de firma Top-Mouton en Cie pvba uit Proven werd een keuken geselecteerd. Deze keuken werd reeds in 1970 bekroond omwille van de oplossing van de problemen : keuken in de ruimte, keuken geïntegreerd in de leefkamer en een minimale circulatie. In de ruimte wor-

Pop-Mouton en Cie pvba

den twee afzonderlijke blokken geplaatst, waarvan de grootste als scheidsmuur fungeert. Deze grootste blok omvat de afwasbekkens die in de formica geïncorporeerd zijn en duodeuren die samen naar beneden en naar boven openschuiven. De middenblok bevat de kookplaten die in blauwe steen ingebouwd zijn op een lager niveau. Gans deze keuken is mobiel.

Tenslotte zijn wij verheugd ook onze lay-out-medewerker, de heer B. Delaere, te kunnen feliciteren. Sinds 9 jaar werken wij zeer intens met hem samen en onze lezers kennen zijn stijl en de resultaten van zijn werk uit eerste hand. Deze bekroning van zijn breder werk is voor ons geen reden tot verwondering, maar wel tot oprechte trots.

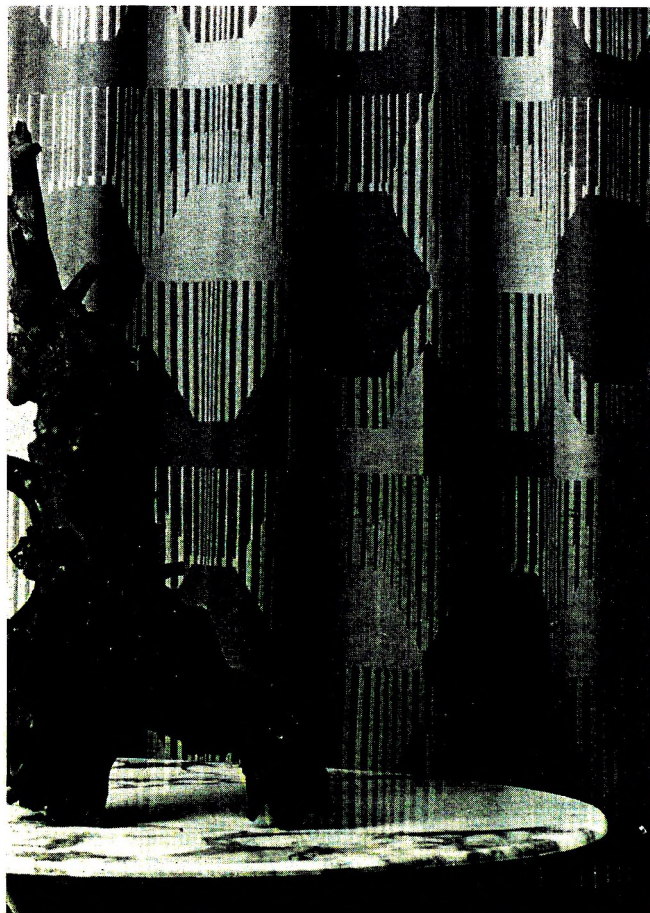
Andere realisaties

Een andere Westvlaamse firma, *De Witte-Lietaer nv uit Lauwe*, is op haar beurt met een waardevolle nieuwe kollektie tafellinnen en overgordijnen op de markt gekomen. Wie weet dat ongeveer 80 % van de produktie naar het buitenland uitgevoerd kan worden, beseft meteen hoe deze firma, die een van de moeilijkste sectoren uit de textiel koos, in haar opdracht slaagde en dit ondermeer door de waarde van haar vormgeving.

Inzake tafellinnen grepen de stylisten dit jaar naar de grote stijltradities terug voor de halfslinnes kreaties; vlas kreeg rustieke en kunstvezels kregen moderne tekeningen.

In samenwerking met een Frans stylist, O. Mourgue, werd een totaal nieuw kleurenpalet uitgewerkt voor een gedeelte van de produktie.

Bij de overgordijnstoffen zijn zowel moderne als klassieke dessins te vinden, hoofdzakelijk gerealiseerd in kunstvezels. Voor een gedeelte van deze kollektie werd be-

De Witte-Lietaer nv

roep gedaan op Y. Cuvelier, een ander gekend Frans textieldesigner.

Deze kollekties werden tenslotte aangevuld door een reeks sponsprodukten, die telkens een volledig assortiment uitmaken, gaande van het washandje tot het badlaken en het badtapijt.

Zeebrugge

CONTAINERTRAFIEK EN DE TOEKOMST

E. Lepeer

Terwijl de bouw van de 125.000 ton zeesluis en de technische problemen die een werk van een dergelijke omvang meebrengen, volop in de aktualiteit staan, werkt Zeebrugge zonder verpozen verder. De expansie van de havenbedrijvigheid die sinds enkele jaren steeds hogere toppen scheert, houdt aan. Vooral het containervervoer en de voertuigenveren ontwikkelen zich zeer snel. In die mate dat de resultaten van de eerste 9 maanden van 1972 die van de ganse jaaractiviteit van 1971 overtreffen.

Het op dreef raken van het transport per laadkist is uiteraard geen specifiek Zeebrugs probleem. De prognose van specialisten inzake verkeerstechnieken betreffende de snelheid van de omschakeling van het traditionele stukgoederenvervoer naar containers, zijn niet altijd juist gebleken. De infrastructuur is zeer omvangrijk, kost hopen geld en vereist een inwerkingsperiode die soms harde eisen stelt aan de initiatiefnemers. Men heeft moeten vaststellen dat na enige tijd bepaalde niet-rendabele containerlijnen werden opgeheven.

Zeebrugge heeft twee containerterminals met een duidelijk gescheiden opdracht. De aanwezigheid ervan binnen één havengebied brengt echter met zich mee dat ze elkaar harmonisch aanvullen.

De kortevaartterminal is uitgerust met twee 30-ton kranen en is de basis van twee vaste lijnen naar Engeland. De British Rail vaart één- tot tweemaal per werkdag tussen Zeebrugge en Harwich.

De andere lijn verzekert vijf afvaarten per week naar het Londense havengebied. De Trans-Ocean Container terminal beschikt over twee 45-ton kranen. Aan de uitrusting van het spoorwegemplacement dat ten behoeve van de OCT werd aangelegd, is in de loop van 1972 verder gebouwd. Drie grote containerschepen kunnen er gelijktijdig worden behandeld.

Reeds verleden jaar legde er om de tien dagen een containervaartuij aan. Het betreft hier boten die eigendom zijn van een consortium van grote rederijen en die een geregelde dienst op Australië verzekeren. Zeebrugge werd aldus een belangrijke wolinvvoerhaven.

Een tweede lijn die de OCT als aanloophaven koos verscheen in de loop van dit jaar ten tonele. Het wekelijks bezoek van een schip van Seatrain Lines levert aldus het bewijs dat Zeebrugge aan de eisen van het modern transport aangepast is.

De bouw van containerschepen over de wereld is nog in volle ontwikkeling. De vaartuigen van circa 30.000 bruto registerton die Zeebrugge aandoen rekent men tot de zgn. tweede generatie. Sedert korte tijd werden nu ook schepen van meer dan 50.000 brt opgeleverd, die o.m. op Japan varen. Dit noemt men schepen van de derde generatie. Zeebrugge biedt faciliteiten voor deze eenheden.

Enige tijd geleden bezocht een delegatie van het havenbestuur verschillende havens in het Verre Oosten. Van deze prospectie worden resultaten in de containersector verwacht. Zeebrugge staat klaar om met op zijn minst gelijke wapens zijn kansen te verdedigen. Juist in de omschakeling naar de containertrafik op wereldschaal ligt de toekomst van Zeebrugge. De aanwezige infrastructuur evenaart en overtreft zelfs wat elders bestaat.

Volledigheidshalve dient te worden vermeld dat de OCT sedert een half jaar eveneens wordt gebruikt als feederhaven van een andere transatlantische containerlijn, de American Export Lines. Wekelijks haalt een klein containerschip hier de vracht op die dan in een andere haven met bestemming Amerika wordt overgeladen.

Even spektakulair als het vervoer van laadkisten is zeker de bedrijvigheid van de auto's die Zeebrugge met Engeland verbinden.

Townsend Thorensen spant hier ontegensprekelijk de kroon. De Free Enterprise VI, die in juni de Doverlijn kwam versterken, heeft een capaciteit van 320 personenauto's en 1200 passagiers. Einde oktober werd al een zusterschip, de Free Enterprise VII, te water gelaten. Ook dit vaartuig, dat in de lente van volgend jaar klaar komt, zal op Zeebrugge varen. Het aantal afvaarten, de vervoerde vracht, het aantal passagiers en voertuigen

blijft maar stijgen, jaar na jaar, met tientallen procenten tegelijk.

Het jaar 1972 bezorgde Zeebrugge echter ook twee carferrylijnen op ietwat langere afstand. Hull werd, aan de overkant van de Noordzee, de eindhaven van de diensten die vanuit Zeebrugge door de rederij Ellerman's Wilson en Noordzee Veerdiensten werden geopend. De pakketboot 'Spero' van Ellerman's Wilson vervoert een 400-tal passagiers, auto's en vracht. De 'Norcape' van de Noordzee Veerdiensten laadt alleen vrachtwagens, alhoewel de maatschappij het personenvervoer in een later stadium overweegt. Beide veren geven drie afvaarten per week in iedere richting.

De stijgende bedrijvigheid van de carferrydiensten en de kortevaartcontainerschepen, samen met het treinvervoer naar Harwich, zorgen thans reeds voor tien à twaalf afvaarten per etmaal tussen Zeebrugge en Engeland. Alhoewel het aantal overgevoerde passagiers in stijgende lijn gaat, leggen de zes bestaande lijnen zich in de eerste plaats toe op het vervoer van vracht. Zeebrugge is aldus één van de belangrijkste continentale havens voor het goederenverkeer met de nieuwe EEG-partner Groot-Brittannië geworden.

HET TOERISTISCH SEIZOEN 1972 IN WEST-VLAANDEREN

WES

REIZEN WASTEELS

p.v.b.a.

100 BURELEN VERSPREID OVER GANS EUROPA

Hoofdburelen voor beide Vlaanderen :

G. LENOIR

OOSTSTRAAT 29, ROESLARE

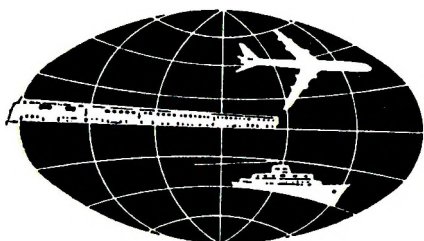
Tel. (051) 216.72 (2 l.) - 245.41 (2 l.)

TELEX : 017.570

ST.-JACOBSTRAAT 22, BRUGGE

Tel. (050) 365.31 (2 l.)

RUE DE LA STATION 28, MOUSCRON

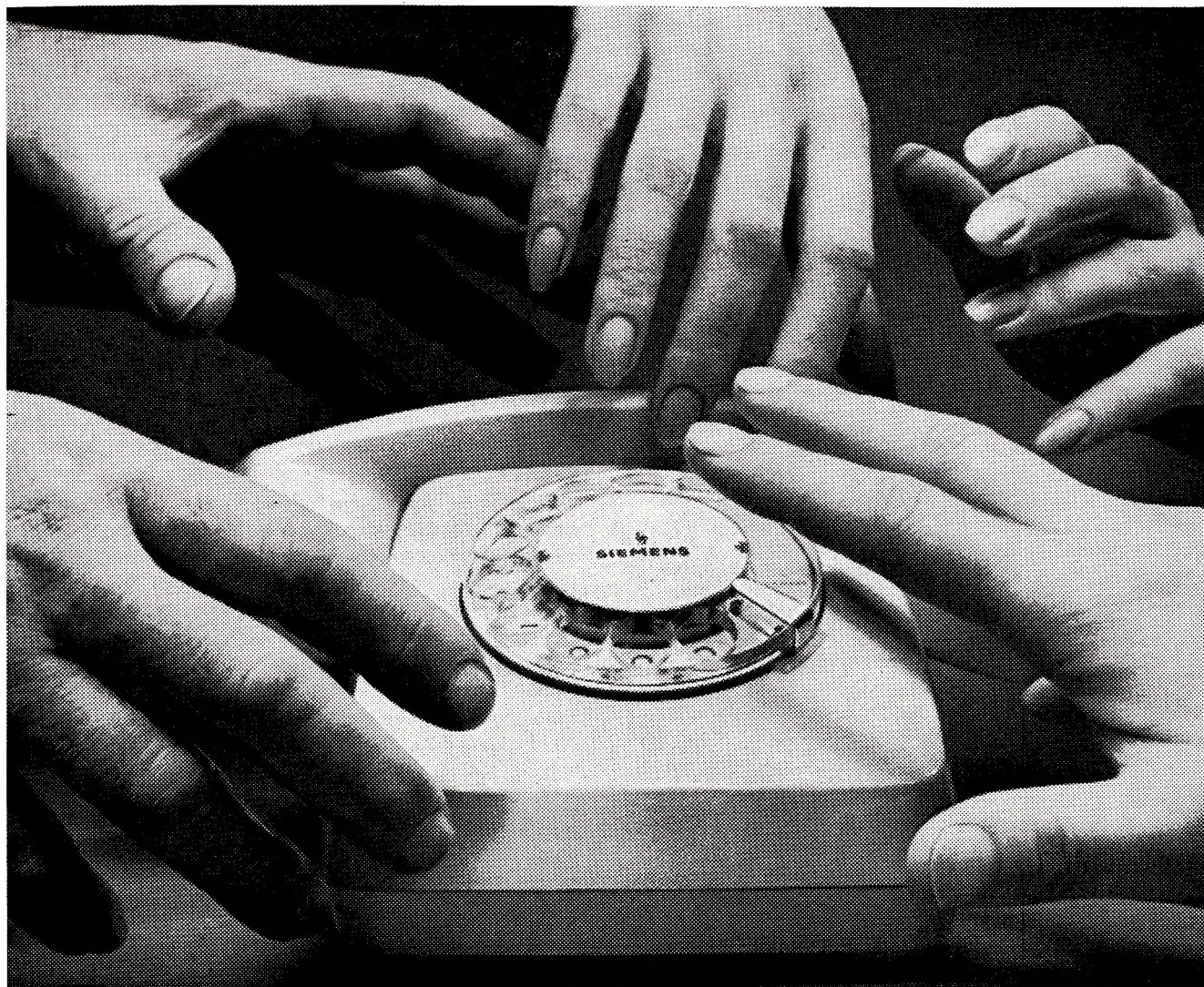
SNELLE EN UITERST STIPTE BEDIENING IN VERNIEUWDE EN
RUIMERE BURELEN VOOR ZAKENLIEDEN

De toeristische index Kust en Achterland, opgemaakt door het Westvlaams Economisch Studiebureau, in opdracht van Westtoerisme wijst op een lichte vooruitgang van de toeristische bedrijvigheid tijdens de maand september. Op basis van de voorlopige resultaten lag de toeristische activiteit inderdaad 1,4 % hoger in vergelijking met september van vorig jaar. Deze evolutie is niet karakteristiek voor elke logiesvorm : vooral het kampingwezen (+ 26,5%) en ook het verblijf in appartement (+ 19,9 %) vertonen een belangrijke aangroei, terwijl de hotelierie een terugloop noteerde van 11,5 %.

Naast de logiesverstreckende inrichtingen vertonen de overige bekende deelposten van de toeristische index, met uitzondering van het waterverbruik (+ 13,7 %), de benzineverkoop (+ 15,4 %) en het elektriciteitsverbruik (+ 7,3 %), een daling in vergelijking met vorig jaar : NMVB (— 1,6 %), NMBS (— 5,2 %), luchthaven Oostende-Middelkerke (— 4,9 %), post (— 8,1 %) en deviezenaanbod (— 11,2 %).

Bij het opmaken van een voorlopige balans voor het gehele seizoen kan men globaal van een lichte terugloop (wellicht 2 à 3 %) gewagen van de toeristische activiteit in West-Vlaanderen. Terwijl het voor- en naseizoen, evenals de maand juli grosso modo een status quo vertonen werd gedurende de maanden juni en augustus een gevoelige achteruitgang genoteerd wat nogmaals erop wijst dat een steeds grotere concentratie zich voordoet in juli ten nadele van augustus. Inzake de belangrijke logiesvormen kan men globaal een vooruitgang vooropstellen voor het appartements- en villatoerisme en het kampingwezen.

Niet allemaal tegelijk!

Zo gaat het nu eenmaal als er te weinig toestellen zijn. Het toestel dat U opbelt is bezet, geen wonder wanneer drie of vier actieve bedienden slechts over één toestel beschikken, en dat dwingt de mensen, van het ene eind der kantoren naar het andere te lopen. Of U moet twee personen storen om er een derde te laten roepen, die zich in een werkhuis of een opslagplaats bevindt, ver van ieder telefoontoestel. Veel geloop, drukte en opwinding... en tijdverlies. Laat alle lokalen telefonisch met elkaar verbinden.

U kunt dan overal telefoneren en uit elk lokaal in verbinding treden met: uw eigen kantoren, de stad, de provincie of het buitenland.

Siemens voert installaties uit van 10, 15, 25, 100, 300 en zelfs 6.000 aansluitingen...

Siemens ontwerpt, installeert, onderhoudt, verkoopt of verhuurt de telefooninstallatie die u nodig heeft, volledig aangepast aan de specifieke vereisten van uw onderneming.

In dynamische en moderne bedrijven...

een Siemens telefoon overal.

Installaties aangenomen door de R.T.T.

SIEMENS NAAMLOZE VENNOOTSCHAP, Charleroisesteenweg 116, 1060 BRUSSEL. Tel. 02/38.60.80

5 JAAR KOMMERCIELE ADVIEZEN

Sinds 1968 staat ons kantoor ten dienste van kleine, middelgrote en grotere bedrijven voor het behartigen van de commerciële problematiek.

WIJ VERZORGEN ONDER MEER :

Informatie, voorbereiding en ondersteuning bij het doorvoeren van een marketing-politiek.

Organisatie, met nadruk op de commerciële activiteiten, van de bedrijfsstructuur.

Kreatieve, organisatorische en kontrolerende opvolging van een marketing politiek.

Reorganisatie van het verkoop-apparaat.

Uitwerken van stimulerend bezoldigingsstelsel.

Selektie en introductie van vertegenwoordigers en kaderpersoneel op verkoop- of marketingvlak;

Opleiding en training van vertegenwoordigers.

Uitbouw van verkoop(apparaat) ook in Nederland, Frankrijk en Duitsland.

Public Relations-activiteiten, enz. enz.

BEHOORT DIT OOK TOT UW PROBLEMATIEK ?

EEN VRIJBLIJVEND GESPREK KAN MISSCHIEN
NUTTIG ZIJN !

Kommercieel
Adviesbureau
K.Devroe

GEERAARD DAVIDSTRAAT 51

8.000 BRUGGE

Tel. 050.165.28

Daarentegen manifesteert de sinds jaren vastgesteld afname van de vraag naar het hotelpension zich ook dit jaar.

De schoennijverheid

BRENGT HET 'RELANCE'-PROGRAMMA EEN UITWEG ?

G. Eeckhout

Tijdens de jongste maanden stond de schoennijverheid - zowel nationaal als regionaal - regelmatig in het brandpunt der publieke belangstelling. In januari jl. was daar het uiterst belangrijk 'Kolloquium' dat een grondig onderzoek wijdde aan de huidige toestand en de toekomst-mogelijkheden van de Belgische schoennijverheid. Dit onderzoek vertrok van een scherp getekend 'Witboek' en mondde uit in een ontwerp van 'Relanceprogramma'.

Eveneens in januari was er op Brussel-Vlaams de negatieve TV-reportage over de 'Teleurgang van de Schoenhoek'.

Ingevolge de weerklank van voornoemd 'Kolloquium' in de hogere politieke milieus waren daar, begin mei, de interpellaties van drie Westvlaamse volksvertegenwoordigers tot de regering over de kritieke toestand van de schoennijverheid.

Einde oktober was er het faillissement van een belangrijke Izegemse firma, waardoor opnieuw 250 werknemers werden uitgeschakeld, zodat in het Izegemse schoencentrum thans nog amper 1500 werknemers zijn tewerkgesteld, waar dit cijfer in de jaren 1950-55 tot ± 5000 opliep.

Tenslotte werd op 4 november jl., naar aanleiding van de officiële heropening van het Izegemse schoeiselmuseum, het inmiddels volledig uitgewerkt 'Relance-programma' bekendgemaakt en toegelicht.

Daar al deze gebeurtenissen hun weerklank vonden in pers, radio en televisie is het grote publiek nu stilaan voldoende ingelicht over de in deze bedrijfstak aanslepende malaise; méér dan voldoende zelfs want deze overvloed van veelal kritische en soms negatieve informatie heeft eerder nadeel dan voordeel berokkend aan deze bedrijfssector in het algemeen en aan de vele nog vitale ondernemingen in het bijzonder.

Wat de evolutie van de conjunctuur gedurende het 1ste semester van 1972 betreft, kende de nationale produktie van lederen schoenen een vermindering van 2,3 % t.o.v. het 1ste semester 1971 (5.274.000 tegen 5.398.000 paar). Deze evolutie was niet gelijkmatig in de verschillende schoeiselgenres.

Waar de produktie van dames- en kinderschoenen daalde met respectievelijk 9,5 en 12,6 %, daar steeg deze van herenschoenen met 6,3 %.

De import van lederen schoenen steeg van 7.500.000 (1ste sem. '71) tot 8.772.000 paar (1ste sem. '72), hetzij met 17 %. Aan te stippen valt vooral een belangrijke stijging van de import uit Spanje.

De export van lederen schoenen vertoonde een stijging van 8,4 % t.o.v. het 1ste sem. 1971 (1.623.000 tegen 1.497.000 paar) maar het stijgingsritme is wel niet meer zo belangrijk als dit van 1971 tegenover 1970.

De *kleinhandels* prijzen der herenschoenen stegen van juni '71 tot juni '72 met 7 %; deze der damesschoenen met 5,1 %.

Wat de *kleinhandel* betreft, heeft de regenachtige zomer in geen geval de verkoop van zomerschoeisel bevorderd, waaruit volgt dat een heel goed winterseizoen noodzakelijk zal zijn, opdat de distributiesektor niet voor de tweede maal opeenvolgend een slecht jaar zou kennen.

Top-technologie

LA BRUGEOISE ET NIVELLES NV TE BRUGGE

Door de firma La Brugeoise et Nivelles nv te Brugge werd op 20 september jl. de duizendste rondblijpmachine, vervaardigd door de afdeling werktuigmachines, afgeleverd.

Deze machine is ingeschakeld in een produktielijn, voor het slijpen van transmissie-onderdelen (o.m. countershaft) in een volledig automatische cyclus. De slijpmachine is uitgerust met een elektro-pneumatisch meetapparaat voor de automatische controle van de afmetingen van het te slijpen stuk.

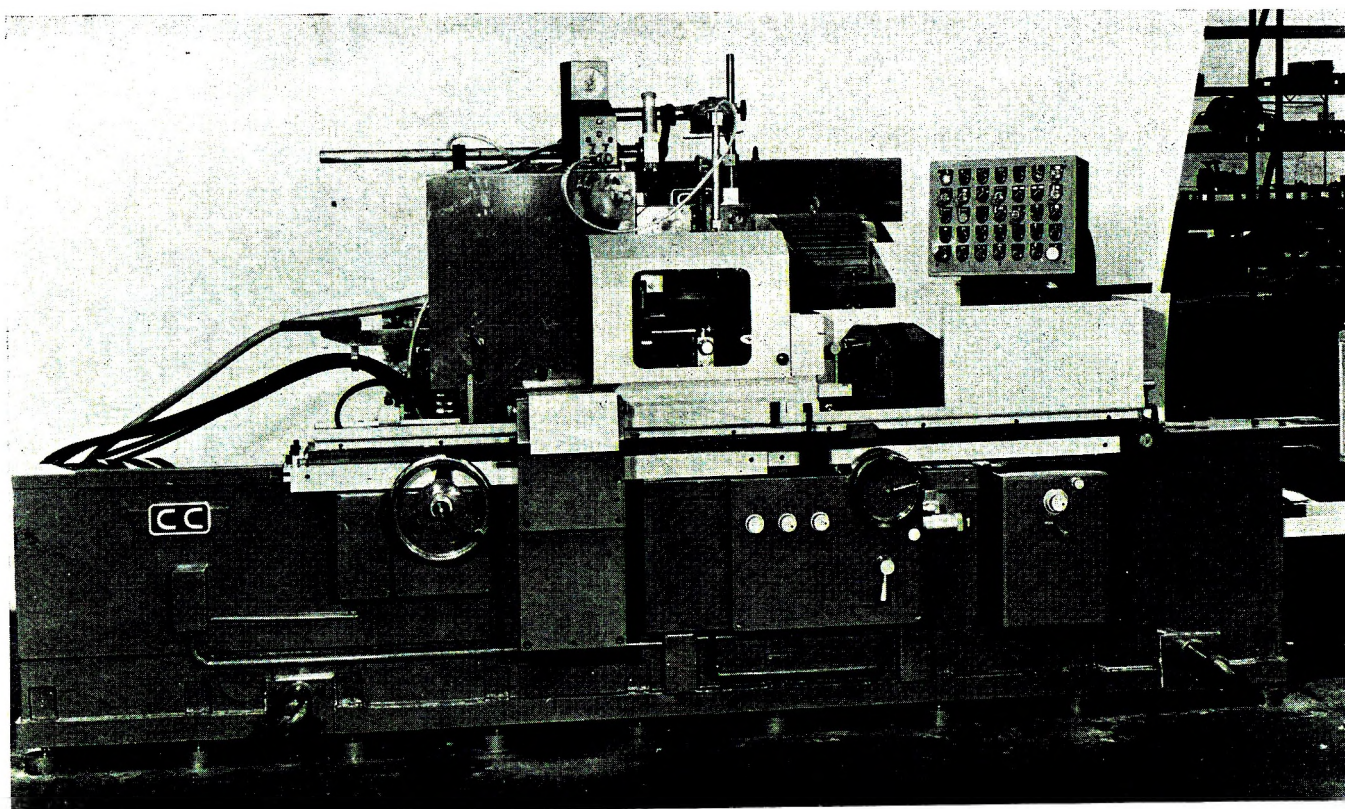
Zowel het design als de kwaliteit van deze uiterst precieze machines worden verzorgd. De autonijverheid is een belangrijk afnemer.

De geschiedenis van deze machine begon in 1950, toen La Brugeoise et Nivelles nv te Brugge een afdeling nauwkeurigheidsmekaniek oprichtte. Uit deze afdeling groeide het huidige kader van fijnmekaniekers van de werkvoorbereiding, de gereedschapsstudie en de werkplaatsen.

In 1955 begon men met de fabricatie van pneumatische takels, luchtboorhamers en kompressoren, terwijl de 'Werkplaats van nauwkeurig gereedschap' ontstond.

In 1959 volgde een overeenkomst met 'Les Constructions de Clichy', die in 1968 uitgroeide tot een partnership (49 % in handen van La Brugeoise et Nivelles nv). In deze periode groeide de eenvoudige universele slijpmachine uit naar een angulaire slijpmachine voor de automobielnijverheid, de C.C.-slijpmachine, waarin heel wat voorafgaande techniciteit geïntegreerd werd.

De voornaamste technische kenmerken, naast de elektro-pneumatische meting en de automatische controle, zijn: een slijpschroef van 760 ø, breedte 220 mm en een diameter van de hoofdas van de slijpkop: 100 mm. De afstand van de lagers is 210 mm en de breedte 200 mm. De slijpas met hydrofilm lagering is stabiel en wordt zonder bijstelling automatisch gevoed door een afzonderlijke smeergroep. Het werkstuk wordt aangedreven door een gelijkstroommotor van 4 PK, gevoed door een thyristoren gelijkrichter. De interferentie tussen tafel- en slijpkopbeweging wordt voorkomen door twee afzonderlijke hydraulische omlopen. Er is een automatisch ontluchtingssysteem, temperatuurregeling en oliesmering. De centerhoogte is 230 mm., de afstand tussen de centers 500 mm. De motorsterkte van de slijpschijf is 25 PK. Tenslotte beschikt de machine over een automatische profieldressing en een auto-slijpcyclus met vier insteekgamma's: versneld ruw, ruwslijpen, fijslijpen en uitvonen met autokalibreerapparaat.

VÓÓR U INVESTEERT

r a a d p l e e g

de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid
Aankoop, oprichting of modernisering van nijverheids- en handels-
gebouwen - Aankoop van materieel - Duurzame uitbreiding van
het bedrijfskapitaal.

Kredieten op lange en halflange termijn, subsidiair op korte termijn.

REGIONALE ZETELS

ZITDAGEN

ANTWERPEN	: Frankrijklei 164 - Tel. 03/33.42.35	—
BRUGGE	: St.-Janstraat 11 - Tel. 050/351.33	—
GENT	: Vlaanderenstraat 39 - Tel. 09/25.51.95	Kortrijk
HASSELT	: Ridderstraat 48 - Tel. 011/279.51	—
MECHELEN	: Van Benedenlei 73 - Tel. 015/460.08	—
ROESELARE	: Consciencestraat 14 - Tel. 051/258.37	—
ST.-NIKLAAS-WAAS	: Prins Albertstraat 39 - Tel. 03/76.34.05	—

Maatschappelijke Zetel: Waterloolaan 16, 1000 Brussel - Tel. 02/13.62.80

*Uw firmanaam zal Poperinge
er graag
bij plaatsen!*

Een modern uitgerust industriepark,
gelegen in een toeristisch aantrekkelijke streek
met voldoende arbeidsreserve, wacht op U!

Neem vandaag inlichtingen bij :

Stadsbestuur Poperinge 057/340 81

W.I.E.R. Dijver 7, Brugge 050/381 28

Welzijnszorg

PROVINCIALE POLITIEK KRIJGT VORM

Sinds drie jaar voert de provinciale overheid in West-Vlaanderen een eigen, uitgesproken politiek inzake welzijnszorg in de provincie. Deze nieuwe beleidslijn werd ingeleid door de heren J. Storme en H. Defauw, bestendig afgevaardigden.

De provincie wenste in eerste instantie de akties van de ondergeschikte besturen en van de privé-sektor verder te stimuleren en te koördineren. Daarnaast wil de provincie West-Vlaanderen zelf initiatieven nemen, onder vorm van piloot-centra (vb. inrichting van dienstencentra voor bejaarden), terwijl zij voor de toekomst haar krachten wil wijden aan nieuw-opduikende problemen.

De klemtoon lag de vorige jaren reeds duidelijk op het bejaardenwerk en op de gehandicaptenzorg.

Inzake *bejaardenzorg* werd een werkschema uitgewerkt, volgens hetwelk in de arrondissementshoofdplaatsen dienstencentra voor bejaarden worden opgericht onder impuls van de provincie, maar in nauwe samenwerking met de betrokken stedelijke overheid.

Daarnaast werden een reeks initiatieven genomen die de individuele bejaarden moeten toelaten zich in noodsituaties te behelpen. Zo werden er financiële tussenkomsten voorzien voor de inrichting van een telefoontoestel of van een deurtelefoon voor geïsoleerd levende gehandicapten, langdurige zieken of hoogbejaarden. De installatie van een alarmtoestel wordt ook voor bepaalde personen voorzien.

Bij de *gehandicapten* is de belangstelling van de provinciale overheid uitgegaan naar het stimuleren van beschermde werkplaatsen. Dit gebeurde door het in de hand werken van de koördinatie, door het subsidiëren van nieuwbouw en door het verlenen van individuele aanmoedigingspremies aan de arbeiders in de beschermde werkplaatsen.

Daarnaast werden diverse instellingen voor gehandicapten gesubsidieerd.

Uit de kontakten met diverse opvoedings- en tewerkstellingsinstituten bleek zeer snel dat er een grote nood was enerzijds aan bezigheidshomes voor gehandicapten die niet in beschermde werkplaatsen terecht kunnen en voor zwaar-oligofrene volwassenen, die in de bestaande medisch-pedagogische instituten niet verder kunnen verpleegd worden. Op beide terreinen wil het provinciebestuur van West-Vlaanderen zelf een initiatief nemen.

Naast de initiatieven inzake bejaarden en gehandicapten (waar nog enkele meer beperkte tussenkomsten bestaan zoals een huwelijkstoelage i.v.m. de specifieke uitrustingskosten en een sociaal-pedagogische toelage aan ouders die hun gehandicapt kind thuis verzorgen) wil de provincie West-Vlaanderen tenslotte *multidisciplinaire raadgevingen* stimuleren voor kleuters van vier tot zes jaar met kans op leer- of karaktermoeilijkheden. Deze raadgevingen zullen worden opgericht in samenwerking met het Nationaal Werk voor Kinderwelzijn. Ook voor begeleiding van een reeks andere jeugdige probleemgevallen verleent de provincie financiële hulp.

Infrastructuur

DE E5-AUTOWEG GESTART

Op 2 oktober werden de werken aan de E5 (A11)-autoweg, vak Jabbeke-Veurne te Jabbeke aangevat, in aanwezigheid van de Heer J. De Saeger, Minister van Openbare Werken.

Ridder P. van Outryve d'Ydewalle, Goeverneur van West-Vlaanderen, legde de nadruk op het feit dat de interstedelijke banen een eeuw geleden 'vervangen' werden door de spoorweg, die echter in een eerder beperkt nationaal en gewestelijk perspectief tot aanleg kwamen. De autosnelwegen van de huidige eeuw worden zeker internationale bindtekens.

De E5 (A11) is één van de drie autowegen waarvan de bouw opgedragen werd aan de Interkommunale Vereniging voor de Autowegen in West-Vlaanderen (IVAW). Het tracé werd vastgelegd bij KB van 12 oktober 1966. De E5 zal te Calais aansluiting geven met de autosnelweg naar Parijs en met de kanaaltunnel naar Dover. Zowel voor de verbinding met Zeeuws-Vlaanderen, over Terneuzen, als voor de horizontale ontsluiting van de Westhoek naar de diverse havens toe, zal de E5 (A11), een zeer belangrijke rol spelen. De Kust tenslotte zal er een degelijke ontdebelling van de Koningsweg vinden.

Op de E5 (A11) worden toegangskomplexen met op- en afritten voorzien, o.m. te Houtem, Veurne (3), Nieuwpoort, Spermalie, Snaaskerke, Jabbeke, Stalhille, Meetkerke, Zuienkerke, Brugge.

Dit hoog aantal toegangskomplexen is voorzien ingevolge het 'kamsysteem' dat de E5 telkens met een badplaats verbindt.

Tussen Jabbeke en Veurne worden 13 onderbruggen en 21 bovenbruggen voorzien; de brug over de IJzer wordt 100 m. lang.

De autoweg is ingedeeld in vier sekties: Jabbeke-Gistel (9,51 km.), Gistel-Ramskapelle (13,75 km.), Brug over de IJzer (0,17 km.) en Ramskapelle-Veurne (10,12 km.). De totale lengte bedraagt 38,55 km.

Momenteel zijn de grondwerken aangevat op de sectie Jabbeke-Gistel, op het grondgebied Jabbeke, Roksem, Ettelgem, Zerkegem, Westkerke, Snaaskerke en Gistel, over een lengte van 9,51 km. en met inbegrip van de verkeerswisselaars tussen de E5 en de A11 te Jabbeke.

Te Roksem-Ettelgem-Zerkegem wordt een zandwinningszone van 30 ha. aangelegd, in overeenstemming met de Provinciale Zandwinningskommissie. De zandwinning zal beperkt worden tot deze winplaats, terwijl voor de vakken rond Nieuwpoort een zandwinning voorzien is vanuit de nog aan te leggen zwelboezem op de rechteroever van de IJzer. De grootste hoeveelheid zand dient echter uit zee te worden gehaald.

Aansluitend bij de zandwinning en de aanleg van de Autosnelweg wordt er overgegaan tot een ruilverkaveling voor de aanbelangende percelen.

De grondwerken werden aangebesteed op 30 september 1971 en officieel aangevangen op 19 juni 1972. Zij zullen beëindigd zijn einde 1973.

onze computer verwerkt graag veel tekst

- VERZEKERINGSPOLISSEN
- BROCHURES
- KONTRAKTEN
- FAKTUREN MET UITGEBREIDE VERKOOPSVORWAARDEN
- BESTELBONS
- EN DERGELIJKE

ZIJN ONZE **SPECIALITEIT**

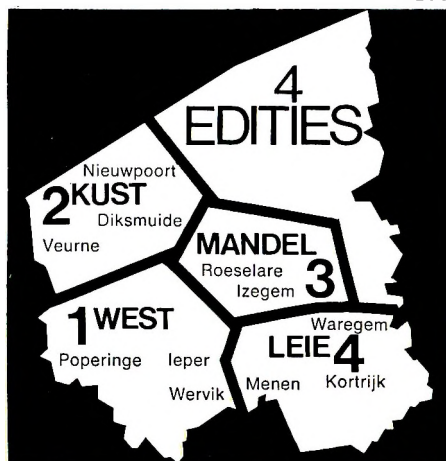

DRUKKERIJ SANSEN
GASTHUISSTRAAT 19-23
8970 POPERINGE
TEL. 057/34016 (3 LIJNEN)

HET WEKELIJKS NIEUWS

Nieuwsweekblad voor West-Vlaanderen

113.900 LEZERS — STUDIE BSR

UW PERSONEELSAANKONDIGING
MOET RENDEREN

GASTHUISSTRAAT 19-23
8790 POPERINGE
TEL 057/340.16 (3.L)

Vlas

EVENWICHTIGE MARKT

A. Delbeke

De vlasvezelmarkt is prijshoudend gebleven. Het voornaamste bijproduct, het vlaszaad, kende een licht prijs-herstel. Afvalprodukten zoals lemen en bolraap hebben een zwakke prijsvorming.

De vlasgroeite 1972 had een uitzonderlijk groot oogstgewicht dank zij de lange groeiperiode. Het vlas werd vroeg gezaaid en het eerder vochtig weder met matige temperatuur hebben het bloeien en afrijpen vertraagd.

Een inkrimping van het vlasareaal lag in de verwachtingen. Volgens opgave van ons Nationaal Instituut voor de Statistiek hadden wij dit jaar slechts 8.048 ha vlas, dit is een teruggang van meer dan 35 % ten aanzien van vorig jaar, waardoor de voorziene afbrokkeling belangrijker was dan de vooruitzichten. Het groot rendement per hektare heeft voor een merkwaardig deel de vermindering van het areaal geneutraliseerd.

Alleen de Belgische vlaserijen zijn voor een deel van hun strovasbevoorrading afhankelijk van de import. In Frankrijk en Nederland is de strovasproductie excedentair. Het is opvallend dat de vermindering van de vlasteelt het grootst is in het land met een deficitaire produktie. In Frankrijk was de teruggang 17 ten honderd en in Nederland 16 ten honderd.

De terughoudendheid van onze landbouwers ten aanzien van de vlasteelt is ook bewezen door een forse verhoging van het relatieve aandeel der vlassers in het teelt-risico. Meer dan de helft van het vlas werd gezaaid op initiatief van de strovasverwerkers die door het afsluiten van teeltkontrakten reeds vóór het zaaien eigenaar of medeëigenaar werden van het vlas.

Men citeert veelal het arbeidsprobleem als oorzaak van de teruggang van de vlasproductie. Dank zij de prijsverbetering van de laatste twee jaren en de bereikte verhogingen van het oogstgewicht, ontvangt de bekwame landbouwer nu voor zijn vlasoogst een inkomen dat op het niveau ligt van de gemiddelde opbrengst der andere landbouwspecialisaties. Het vlas is daarenboven dienend voor een goede vruchtenafwisseling. Men is dan ook in het beroepsmilieo overtuigd dat het vlasareaal een dieptepeil heeft bereikt en niet verder zal teruglopen.

Voor de bevoorrading der vlaserijen zal er in verhouding tot de behoeften, meer beroep gedaan worden op de import van Frans en Nederlands strovas, niettegenstaande de kostprijs van deze koopwaar door bijkomend vervoer, grensverkeer en muntwisseling wordt aangedikt.

De concentratie van de vlasverwerkende bedrijven zet zich verder door, het aantal ondernemingen vermindert en bij de nog in werking gebleven vlaserijen komt de schaalvergroting bij de geproduceerde hoeveelheden tot uiting.

Terwijl voor de strovasbevoorrading aan de basis een gevoelige teruggang geregistreerd wordt, moet bij de opname van vlasvezels door de Belgische spinnerijen een forse verbetering genoteerd worden. De produktie van onze vlasspinners is verhoogd en dit komt des te meer onze afzet van vlasvezels te goede, daar de import van

glasvezels een sterke vermindering heeft ondergaan; dit was vooral het geval voor het kort vezellint.

Bij de export van spinbare glasvezels is de evolutie minder bemoedigend, daar men in die richting voor het lang vezellint een verdere daling vaststelt waarbij vooral het Verenigd Koninkrijk met Noord-Ierland als bijzondere klant voor deze koopwaar, een verzwakking vertoont.

In de glasweverijen wordt momenteel een verbetering waargenomen en men voorziet dat de vraag naar grondstoffen, met name spinbare glasvezels, eveneens zal toenemen.

Wij signaleerden reeds in ons vorig bericht de opruiming van de opgeslagen produktieoverschotten der vorige groeiten die gedurende opeenvolgende jaren de glasvezelprijzen op een verliesgevend niveau drukten. Volgens de jongste optelling der voorraden gezwingeld glas in de sektor der vezelbereiding, zijn deze op een minimale werkstock teruggelopen, waardoor een behoorlijk evenwicht tussen beschikbaarheden en behoeften, een stabiele prijsvorming op de glasvezelmarkt waarborgt.

De recente berichten over een magere oogst in de Oostlanden en niet het minst in de Sovjetrepubliek, laten veronderstellen dat voor de komende periode geen massale import van glasvezels te vrezen valt.

Men is het in beroepskringen vrijwel eens om de huidige stand van de produktie en de nu bestaande kleine voorraden, als dieptepunten te bestempelen. Een matige uitbreiding van de vlaseelt is vereist om de grondstofvoorziening te verzekeren, de heropleving bij het glasverbruik te kunnen opvangen en eventueel de uitgeputte voorraden tot op een normale omvang aan te vullen.

De overvoerde glasvezelmarkt behoort tot het verleden en eventuele prijsbewegingen moeten in het voordeel van de producenten liggen, zij moeten de produktie stimuleren en op het niveau der behoeften brengen.

ONTWIKKELINGSSAMENWERKING DOOR DE WESTVLAAMSE EKONOMISCHE RAAD

Half september 1972 kwam de derde groep Indonesische stagiairs toe op de Westvlaamse Economische Raad. Het betreft vier hogere ambtenaren die in hun respectievelijke provincies werkzaam zijn in de industriële planning. Zij zijn woonachtig in Noord-Sumatra, Oost-Java, Bali en Zuid-Sulawesi. Op het studiebureau van de Westvlaamse Economische Raad worden zij gedurende een volledig jaar opgeleid in regionale planning en industriële ontwikkeling en promotie.

De aankomst van de derde groep Indonesische stagiairs geschiedde gelijktijdig met het vertrek van de tweede groep. Deze tweede zending Indonesische stagiairs werd gedurende een volledig jaar opgeleid in regionale planning en toeristische ontwikkeling. Deze ambtenaren zijn thans in dit werkveld ingeschakeld in de provincies Noord-Sumatra, West-Sumatra, Centraal Java en Bali.

Begin september 1972 vertrokken opnieuw drie stafmedewerkers van de WER-WES naar Bali. Deze drie specialisten hebben er gedurende één maand een opleidingsopdracht voor provinciale ambtenaren vervuld. In

deze zending werd de aandacht vooral toegespitst op de technieken van toeristisch onderzoek en toeristische promotie, alsook op de konkrete begeleiding van de survey voor Bali.

Tegelijkertijd dienden de WES-experten, als gastdocenten, enkele kolleges te geven aan de Universiteit van Denpasar-Bali (Udayana-universiteit). Deze zending van WES-medewerkers geschiedde eveneens in het kader van de opdracht die de Belgische regering aan het Westvlaams Economisch Studiebureau toevertrouwde om in Bali in te staan voor de uitbouw en de begeleiding van een provinciaal studiebureau voor de ruimtelijke ordening en economische promotie.

Textiel

WESTVLAAMSE SPECIALITEITEN IN EXPANSIE

A. Dequae

De Westvlaamse textielnijverheid heeft, vooral onder de stuwung van de tapijt-, meubelstof- en fluweelindustrie die een verdere expansie kende en van de glasweverij die zich krachtig kon herstellen, een zeer gunstig eerste semester gehad.

Roger SABBE - VERHULST

OPENBARE WERKEN

Houthulststraat 39

8140 STADEN - Tel.: 051/712.91

ook uw bedrijfszekerheid zou wel eens van een draadje kunnen afhangen...

wij bedoelen het niet figuurlijk maar letterlijk!
precies dáárom besteden we zoveel aandacht aan al
onze opdrachten.
dáárom ook hebben wij ons omringd met specialisten,
die voor al uw automatieproblemen een efficiënte op-
lossing vinden.

etn vandecappelle nv.

electro-industriële apparatuur rumbekesteenweg 279, 8800 roeselare tel. 051/230.81 (3 l.)

Het zijn dus nogmaals de Westvlaamse specialiteiten die de meest positieve faktor uitmaken van de gunstige toestand. Dit maakt ook een goede voedingsbodem uit voor de diverse spinnerijen en de veredelingsindustrie.

Dit wordt treffend geïllustreerd aan de hand van de globale uitvoercijfers (in 1.000 fr).

	6 m. 1972	6 m. 1971		
Tapijten	6.552.000	5.487.000	+ 1.065.000	+ 19 %
waarvan geweven	3.216.000	2.969.000	+ 257.931	+ 8 %
waarvan tufted	2.837.337	2.169.169	+ 668.168	+ 30 %
Kettingfluweel	951.412	782.087	+ 169.425	+ 21 %
Epinglé	1.612.197	1.172.610	+ 439.587	+ 37 %
Platte meubelstof	59.826	65.264	— 5.338	— 9 %
Vlasweefsels	350.821	283.805	+ 67.016	+ 23 %

Dit geeft voor het geheel der specialiteitsbranches een stijging van de uitvoer op jaarafstand van meer dan 1.700.000.000 fr. Enkel de platte meubelstofweefsels verzwakken.

De belangrijkste afzetgebieden van deze traditionele textielprodukten zijn hoofdzakelijk de EEG en in bijkomende orde de USA. Beide liggen aan de basis van de belangrijke toename.

1 ^e sem. 1972	EEG (Uitvoer in 1.000 fr.)		USA	
Tapijten	+ 781.864	+ 18 %	+ 54.606	+ 26 %
Fluweel & Epinglé	+ 244.325	+ 23 %	+ 136.981	+ 30 %
Vlasweefsels	+ 23.769	+ 20 %	+ 35.707	+ 27 %

Het overwicht van de EEG-markt voor de tapijten wordt getypeerd door het cijfer van de uitvoer van het 1e semester 5.105 miljoen op een totale uitvoer van 6.552 of ongeveer 80 %. Onder de nieuwe EEG-leden is Groot-Brittannië een belangrijke tapijtproducent. Geleidelijk zullen er ongetwijfeld nieuwe mogelijkheden van uitvoer groeien bij de afbouw der rechten, maar ook de penetratie van Engeland op het kontinent is te verwachten door een toenemende invoer. Het valt moeilijk te zeggen langs welke zijde het voordelige saldo zal liggen. In de fluweel- en meubelstofsektor liggen de kaarten zeker voor de EEG en vooral voor ons land gunstiger.

Wat de USA betreft, blijkt uit volgende cijfers dat deze markt belangrijk blijft.

Uitvoer van 1 ^e sem. 1972 (in duizend F.)	
Tapijten	257.504 F
Fluweel & Epinglé	583.290 F
Vlasweefsels	166.918 F

Vóór 1962 was vooral de tapijtuitvoer heel wat belangrijker. Maar het optrekken van de rechten van 21 tot 40 % deed deze uitvoer scherp terugvallen des te meer dat in deze periode het verbruik van geweven tapijten in de VS terugviel van circa 40 % tot minder dan 10 %. Met 1 januari 1973 komen de rechten terug op het normale peil, namelijk 21 %. Dit zal de uitvoermogelijkheden

verbeteren maar gezien de structurele evolutie kan men geen spektakulaire toename verwachten. De devaluatie van de dollar met meer dan 11 % zal daaraan ook niet vreemd zijn.

Van de toestand na het verlot 1972 beschikken wij nog niet over statistische cijfers. De activiteit blijft op zeer hoog peil maar hier en daar valt aarzeling te bespeuren. De toename zal in vergelijking met de 2^e helft 1971 blijven bestaan maar met minder markante cijfers.

Ruilverkaveling

VIJFDE RUILVERKAVELING IN DE WESTHOEK BEEINDIGD

K. Decaestecker

Tijdens de laatste jaren is het zwaartepunt van de ruilverkavelingsactiviteit in West-Vlaanderen in de Westhoek komen te liggen.

Daarvoor zijn verschillende redenen, die verband houden met de natuurlijke samenstelling van het gebied, met de economische toestand in de agrarische zowel als in de andere sectoren, en met grote infrastructuurwerken (autosnelwegen, IJzer, ...).

In deze streek wachten problemen naar een oplossing, die van belang zijn met betrekking tot de agrarische structuur.

Niet alleen het oude euvel van de talrijke waterzieke gebieden, maar ook de grondversnippering, die plaatselijk ongunstige verhoudingen aanneemt, en de gebrekkige ontsluiting van de landbouwgrond zijn handicaps voor landbouwbedrijven die in een diepingrijpend modernisatieproces zijn gewikkeld. Een basis van volstrekte rationaliteit is voor de bedrijfsinrichting onmisbaar geworden.

In deze vrij homogene landbouwstreek (evenals in de Polders van het oud ' Brugse Vrije ') is de grootteverdeling en het rendement van de landbouwbedrijven betrekkelijk gunstig, zodat zij na het uitvoeren van ruilverkaveling goed geplaatst zijn voor een toekomstgerichte, economisch verantwoorde landbouw.

Ook ontstaan in het kielzog van de aanleg van de autosnelweg Jabbeke-Veurne-Franse grens een reeks verstoringen voor de plaatselijke landbouw, waaraan via ruilverkaveling het hoofd moet geboden worden.

Verhoudingsgewijs, vergeleken met het land op zijn geheel, behoort de Westhoek, en meer bepaald Veurne-Amacht en de gemeenten langsheen de Franse grens en in het Heuvelland, tot de gebieden die bij prioriteit behoefte hebben aan ruilverkaveling. Dit blijkt o.m. uit de studie in verband met de ' Urgentiecriteria voor Ruilverkaveling ' van C. Cristians (*Landbouwtijdschrift*, 1971, nr. 11-12). Hierbij werd rekening gehouden met factoren als: gemiddelde oppervlakte der bedrijven, belang van de gelegenheidsbedrijven, percentage van de marginale bedrijven, evolutie van de gemiddelde oppervlakte der bedrijven, evolutie van de totale landbouwoppervlakte per gemeente, percentage in huur, gemiddelde oppervlakte van

Sinds 1919

VOOR EIGEN MENSEN...

DOOR EIGEN MENSEN...

De Maatschappij die **U** en **UW**
STREEK best kent en zich dan ook
het best aanpast aan **UW VERZE-**
KERINGSPROBLEMEN van

BRAND LEVEN ONGEVALLEN

Zetel en kantoren :

KORTRIJK

Lange Steenstraat 20 (Huyze Ghelinck)

Lekkerbeetstraat 3 en Lange Steenstraat 22

Telefoon : (056) 116.91 (6 lijnen)

Bijhuis :

BRUGGE

Garenmarkt 6

Telefoon : (050) 324.40

Algemeen Agenten te
Antwerpen en Brussel

Inspecties over het ganse Vlaamse land :

Waregem
056/611.12

Roeselare
051/216.20

Menen
056/519.92

Kortrijk
056/200.92

Gent
09/52.39.74

Zottegem
09/70.24.08

Opglabbeek
011/582.80

de gebruikskavels, gemiddeld aantal kavels per bedrijf, ingesloten kavels in het gebruik, evolutie van de gemiddelde oppervlakte van de gebruikskavels, morfometrie van de kavels, landelijk wonen, en last but not least de waterzieke grond.

De ruilverkaveling Bulskamp, die zopas beëindigd werd als vijfde in de Westhoek, en waarvoor de akte verleden werd op 24 november 1972, is gerangschikt in de categorie van de 'urgente ruilverkavelingen'.

Het betreft een blok van 1.134 ha poldergrond dat het grootste gedeelte van het gebied 'de Buitenmoeren' beslaat. De rest van dit gebied werd gesaneerd in het object Houtem, dat in 1971 is beëindigd.

Het is een typisch agrarisch produktiegebied, met betrekkelijk grote bedrijven (gemiddeld ca. 17 ha). De hoeven liggen verspreid, maar waren soms ver verwijderd van de openbare wegenis. Er waren talrijke ingesloten kavels (181 kavels met alleen een erfdienstbare toegang). Er wordt weinig in eigendom uitgebaat (20 % van de oppervlakte). Een dicht grachtenstelsel zorgde voor een vrij kleinschalige, onregelmatige kavelstruktuur, hoewel de versnippering ongeveer overeenstemde met het gemiddelde voor de provincie. De waterhuishouding was zeer gebrekkig, wegens overbelasting van het hoofdafvoerkanaal de 'Ringsloot' en onvoldoende waterlozing via de hoofdafwateringen. Zeventig procent van de betelde oppervlakte was nat of waterziek.

Nadat op de algemene vergadering van november 1964 een grote meerderheid van eigenaars en gebruikers (meer dan 90 %) de uitvoering van ruilverkaveling mogelijk maakte, werd het ruilverkavelingscomité ingesteld, en werd begonnen met de voorbereiding van de herverkaveling, tegelijk met deze van de cultuurtechnische werken.

De waterbeheersingswerken omvatten de herinrichting van het afwateringsstelsel (aanleg en verbetering van sloten : 32,5 km; demping : 70 km), de bouw van een centraal hoofdkanaal, dat door middel van een pompemaal loost in de Bergenvaart; de oprichting van een klein vijzelgemaal voor de onderbemaling van een laaggelegen gebied en de buisdrainering van 376 ha. De inrichting van rationale kavels vereiste verder de egalisatie van 26 ha.

Voor een goede ontsluiting zorgde de aanleg van 13,8 km nieuwe verharde landbouwwegen en de verbetering van 2,7 km. Gen enkele ingesloten gebruikskavel blijft over.

De kostprijs van deze cultuurtechnische werken belooft ca. 65 miljoen frank. Dit wordt in zeer grote mate gedekt door subsidies : Ministerie van Landbouw : 60 %, Provincie West-Vlaanderen : 10 %; gemeenten Veurne, Adinkerke, Beauvoorde, Houtem : 25 % voor wegen en afwateringen, evenals door de drie eerstgenoemde voor de egalisatie- en ontwateringswerken. Van het Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw werd eveneens financiële bijstand bekomen voor wegen, drainering, egalisatie en ontwatering.

Door de herverkaveling van het gebruik kon de gemiddelde oppervlakte van de grondstukken verdubbeld worden, en het aantal grondstukken per gebruiker, voor hen die er meer dan één inbrachten, op minder dan 1/3 gereduceerd worden.

De herverkaveling van de eigendom (de eigenaars zijn bijna driemaal talrijker dan de gebruikers) verhoogde de gemiddelde oppervlakte van de eigendomskavels met 85 %.

In het kader van de landschapszorg konden de meeste elementen van dit grootschalig open landschap worden behouden, en zal een aangepaste beplanting op het openbaar domein bijdragen tot de rekonstruktie van het landschapsbeeld, dat geleden had onder de zoutwateroverstroming van 1944. Een akte voor erfbeplanting rond de hoeve vond weerklank bij meer dan 10 % van de bedrijven.

Provinciewegen

AFWERKING VAN MODERNISERING

De laatste jaren werden heel wat verbeteringswerken uitgevoerd, aanbesteed of voorbereid op de provincieweg *Spermalie-Diksmuide-Ieper*. Deze weg maakt deel uit van de verbindingsweg Rijsel-Oostende, die een rechtstreekse verbinding moet mogelijk maken tussen het Département du Nord en de Middenkust. Deze weg is tevens zeer belangrijk voor het Kortrijkse en vooral voor de ontsluiting van de industrieparken Diksmuide en Ieper.

Deze provincieweg heeft een totale lengte van 33 km., waarvan reeds de grootste helft werd gemoderniseerd.

Op 4 oktober 1972 gaf de heer A. Legein, bestendig afgevaardigde, daaromtrent het volgend overzicht :

verbeterd werden de vakken Boezinge-Merkem (sinds 1965), Merkem-Woumen (sinds 1971), Woumen-Diksmuide (in 1971), de doortocht van Keiem (1971), Leke-Spermalie (in 1970) en opzij : het vak Beerst-Vladslo.

aanbesteed werden de vakken Boezinge dorp - Lizerné en Eikhofstraat - Markt Diksmuide.

nog te verbeteren zijn de vakken Handzamevaart Diksmuide en Tramstatie Beerst (aanbesteding vóór eind december 1972) en Tramstatie Beerst en Warande Keiem (aanbesteding vóór eind december 1972). De omleiding van Keiem naar Leke is verder ter studie. Het vak Ieper-Boezinge tenslotte wordt aanbesteed begin 1973.

Diverse van de hierboven opgesomde werken werden financieel gedragen door de gemeentebesturen (riolen en voetpaden); de onteigeningskosten vielen ten laste van de Provincie; bepaalde weggedeelten werden in het kader van de Westhoekexpansie 100 % gesubsidieerd door het Rijk; de nieuwe brug over de spoorverbinding N° 73 Deinze-Adinkerke te Diksmuide werd gebouwd voor rekening van de NMBS.

Voor de andere provinciewegen is de toestand als volgt :

1. Provincieweg Menen-Roeselare-Lichtervelde

Te Menen wordt de Bruggeweg binnen de bebouwing van een moderne wegdek voorzien. De werken worden eerlang beëindigd (aanvang : 1-9-1971. Kostprijs : 17 miljoen F, plus 12,3 miljoen F onteigeningen).

2. Provincieweg Tielt-Ingelmunster

De vakken Tieltstraat te Meulebeke en Kasteelstraat te Tielt zijn ongeveer gemoderniseerd (kosten : 8 miljoen F onteigeningen, 10 miljoen F werken). Het vak Abeelstraat te Tielt tot spooroverweg Meulebeke wordt eerstdaags aangevat (kostprijs : 37 miljoen F).

fonkelnieuw **KANTOOR** te **MOESKROEN**

het **KONVERT**bureau pvba

Steenweg op Rijsel 175

7700 MOESKROEN

tel. : 056/352.01

doorbraak naar Henegouwen en Noord-Frankrijk
overschrijding van die grensgewesten
dwars door de marken van een anderstalige wereld
in boude KaTaK - kadans

Aalbeeksestraat 35
8510 MARKE
Tel. : 056/201.09
of 145.70

Gistelsesteenweg 136
8200 BRUGGE
Tel. : 050/190.31
of 192.31

Leeuwerikstraat 2
8800 ROESELARE
Tel. : 051/271.70

Steenweg op Rijsel 175
7700 MOESKROEN
Tel. : 056/352.01

NIEUW!

DIT REKKEN BOUW-SYSTEEM

Deze nieuwe buisrekken zijn esthetisch en sterk. Ze geven U de goedkoopste stockering per vierkante meter. U kunt ze zelf en zeer vlug monteren, zonder vijzen noch moeren. Verschillende delen schuiven gemakkelijk en met zekerheid in mekaar. Hun standvastigheid is merkwaardig. Licht maar zeer sterk. Ze laten zware gewichten toe zonder hoogte limitatie.

Vraag inlichtingen of het bezoek van onze afgevaardigde.

MULTISTOCKAGE

pvba

Jan van Nassastraat 63A
9600 RONSE
tel. (055) 253.68

3. Ieper - Land van Belofte

De modernisering van de doortocht te Langemark werd op 30-10-72 aanbesteed (kosten : 7 miljoen F).

4. Roeselare - Lichtervelde

Er zijn voor ongeveer 10 miljoen F werken voorzien op het gehucht Wijnendale in 1973 (kosten : ongeveer 10 miljoen F).

5. Kruiseik (Geluvelde) - Westrozebeke

Het aanbestedingsdossier van de modernisering van het vak Zwaanhoek (Beselare) - Broodseinde (Zonnebeke) is ingediend. De uitvoering is voorzien voor 1973 (Kostprijs : ongeveer 29 miljoen F).

6. Wijnendale - Beerst

Het aanbestedingsdossier voor modernisering van de uitmonding van weg nr. 61 is ingediend (kostprijs : ongeveer 1 mln. F).

Oostende

HOGE HAVENBEWEGING

R. Ghys

Gedurende de eerste 9 maanden van het jaar 1972 deden 1088 zeschepen met een globale tonnemaat van 508.239 Ton Moorsom de Handelshaven aan. Vergelijken met dezelfde periode van het jaar 1971 vaarden 289 zeschepen méér de haven binnen, met een méér-tonnemaat van 115.431 Ton Moorsom.

Wat de goederenbeweging betreft werden 622.242 Ton goederen ingevoerd tegen 530.545 Ton voor dezelfde periode van het jaar 1971, hetzij een vermeerdering van 91.697 Ton. De uitvoer steeg met 36.157 Ton.

Procentsgewijze uitgedrukt is de invoer met 18 % en de uitvoer met 80 % gestegen.

Deze verhoging van de scheepvaartbeweging is het gevolg van het aantrekken van nieuwe trafieken en de oprichting van bedrijven rond de haven. Eveneens werden nieuwe mogelijkheden geschapen voor een ro-ro-trafiek.

Een eerste stap werd gezet om het houtdok voor stukgoederentrafiek in te schakelen. Nu reeds zijn overdekte opslagplaatsen evenals kranen ter beschikking.

Een nieuwe polyvalente hangar voor vee- en stukgoederen wordt gebouwd.

De diepwaterkaai wordt uitgerust met een ro-ro-installatie, twee polyvalente kranen van 32 Ton en treinsporen. Ze zal een kaaimuurlengte hebben van 350 m. en meer gelegenheid bieden aan schepen met grote diepgang en breedte die thans de Demey-sluis niet kunnen invaren.

Zo zullen de stijgende trafieken voornamelijk tengevolge van de toetreding van Engeland tot de EEG en de industrialisatie van de Westhoek, beter kunnen opgevangen worden.

Adresetiketstroken	Hangetiketten	Randponskaarten
Afleveringsbons	Hotelrekeningen	Rapporten
Afrekeningsformulieren	Inlegmappen	Registers
Antwoordkaarten	Inspetiebriefjes	Rekening-courantfiches
Arbeidsreglementen	Inventarisboeken	Rekeninguittreksels
Assignaties	Journaalbladen	Relevékaarten
Balansbladen	Kalenderblokken	Ringboekbladen
Basisbladen	Kantoordagblokken	R.M.Z.-staten
Berichtkaarten	Kaften met uitkappingen	Scheidingsbladen
Bestelbons	Kettingformulieren	Schroeffarden
Bestelkaarten	Klantenfiches	Scheurkalenders
Bezoekrapporten	Kontrakten	Snap-out-sets
Bijdragebons	Kontroleformulieren	Sollicitatieformulieren
Billingcarbon	Kwijtschriften	Staalkaarten
Boekhoudfiches	Laadfiches	Stockfiches
Briefhoofden	Leveringsnota's	Systeemkaarten
Certificaten	Liasen	Systeempapieren
Checks	Lidmaatschapskaarten	Tabellarische bladen
Continuiformulieren	Loonstaten	Takborden
Copiesets	Loonzakjes en -checks	Tariefbrochures
Coupons papier	Luchtpostfacturen	Technische papieren
Creditnota's	Magazijnbons	Tekencalques
Dagblokkalenders	Mappen met klemsysteem	Telefoonberichten
Dagboekbladen	Masterformulieren	Vakantiekaarten
Debetnota's	Medische dossiers	Vervoerdokumenten
Dienstenveloppen	Memosets	Vervolgbriefen
Dienstnota's	Omslagmappen	Verzamelstaten
Doorschrijfblokken	Omzendbrieven	Verzendetiketten
Doorschrijfformulieren	Onkostennota's	Verzendnota's
Dossiermappen	Ontvangbewijzen	Vlugschriften
Enveloppen	Ontvangnota's	Voorraadsteekkaarten
Etiketboekjes	Opslagbewijzen	Vrachtbrieven
Etiketten	Orderbevestigingen	Waarborgkaarten
Fabrikagebons	Orderboeken	Weegbrugtiketten
Fakturen	Personeelsstaten	Werkaanvraagformulieren
Farden	Plakadressen	Werkbons
Fiches	Planningkaarten	Werkfiches
Folders	Prijsaanvragen	Wissels
Foliumobilebladen	Prijsaantellingen	Zakenveloppen
Formulierensets	Prijslijsten	Zelfklevende enveloppen
Geleidekaarten	Prospektussen	Zelfklevende etiketten
Grootboekrekeningen		Zelfklevende formulieren
		Zendingsnota's

dat alles en nog méér

drukt de Formulierendrukkerij Strobbe te Izegem.

Bel even nr. 051/323.44 (3 lijnen).

Drukkerij Strobbe pvba Kasteelstraat 1 8700 Izegem

West- Vlaanderen werkt

nieuwsjes

Nieuw gebouwencomplex

Op 18 december 1972 betrokken de diverse diensten, die sinds jaren samen een onderkomen vonden in het huis Dijver 7 te Brugge, hun nieuwe administratieve gebouwen aan de Baron Ruzettelaan (nabij de Katelijnepoort) te Assebroek - Brugge.

Voor de bezoekers is de ingang langs de nummers 33-35, die toegang geven tot de nieuwe lokalen in het park. Een privé-parking van 20 plaatsen staat ter beschikking van de bezoekers.

Schriftelijk en telefonisch zijn de diensten op de volgende wijze te bereiken :

Baron Ruzettelaan 33, 8320 Brugge 4

Westvlaamse Economische Raad (WER)

Westvlaams Economisch Studiebureau (WES)

Studiebureau voor Ruimtelijke Ordening en Expansie (STUDEX)

Tel. : 050/381.31 - 3 lijnen

Belgische Dienst voor Buitenlandse Handel (BDBH)

Tel. : 050/381.40

Baron Ruzettelaan 35, 8320 Brugge 4

Westvlaamse Interkommunale voor Huisvesting (WIH)

Westvlaamse Interkommunale voor Economische Expansie en Reconversie (WIER)

Westvlaamse Interkommunale voor Technisch Advies en Bijstand (WITAB)

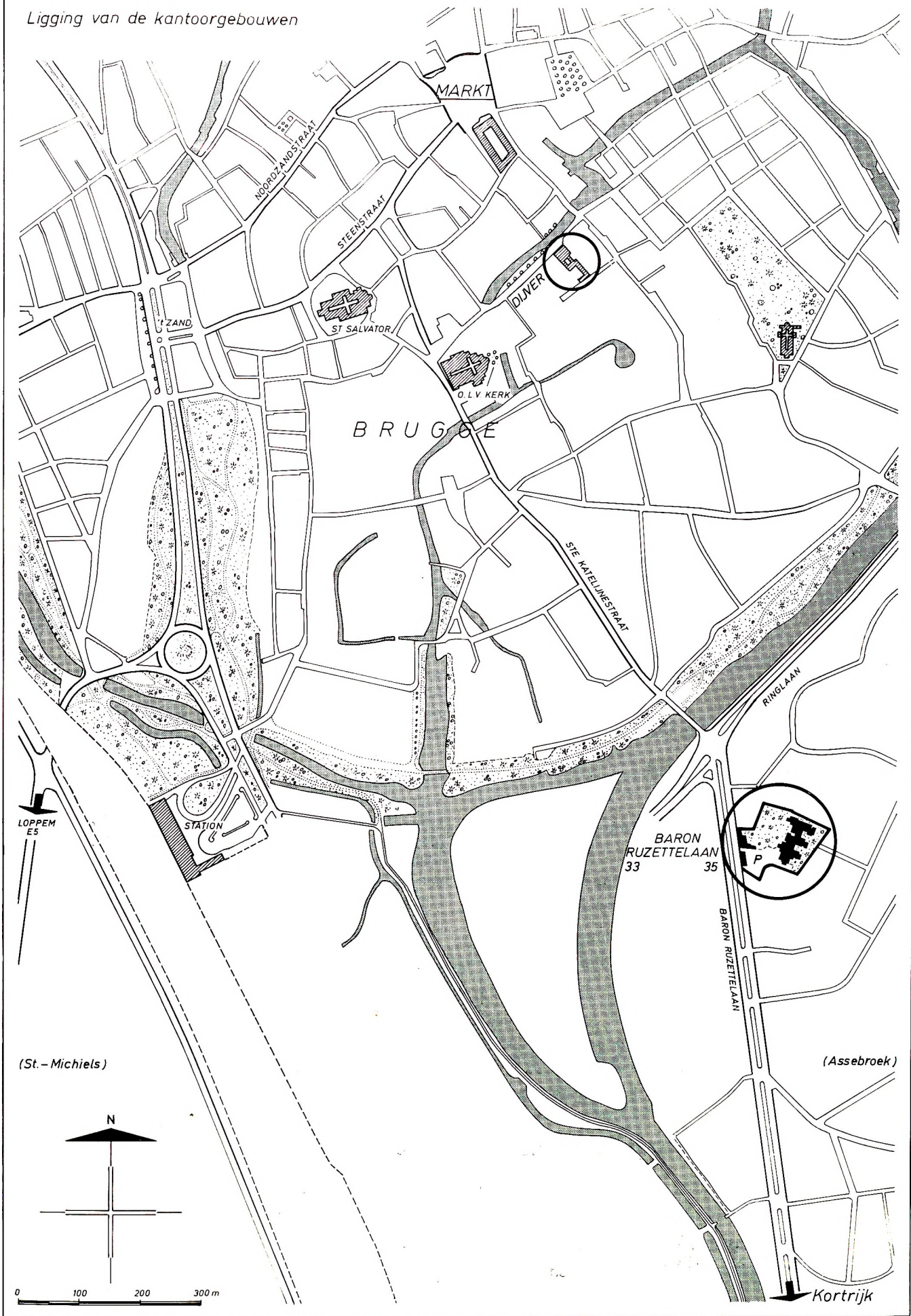
Tel. : 050/381.28 - 2 lijnen

050/354.31 - 2 lijnen

Productiviteitscentrum West-Vlaanderen

Tel. : 050/379.13

Ligging van de kantoorgebouwen

De oprichting van het gedenkteken ter waardering van de Westvlaamse Sjouwer langs de autoweg E3, vak Kortrijk-Franse grens te Aalbeke, mag verwacht worden in het voorjaar 1973.

Het gedenkteken symboliseert het afsluiten van een donkere periode van werkloosheid en opent het perspectief van werk in eigen streek. De Westvlaamse arbeiders hebben destijds het meest geleden onder de nefaste gevolgen van de crisisperiode. Doch met moed en doorzettingsvermogen, de Westvlaming eigen, hebben velen niet gearzeld om ver van huis, in veelal moeilijke en soms menonwaardige omstandigheden de kost te gaan verdienen. Grensarbeiders, seizoenarbeiders, forenzen en andere verdienen hiervoor achting en waardering omdat zij door hun trouw in niet geringe mate hebben bijgedragen tot de economische wederopstanding van West-Vlaanderen.

Opdat alle lagen van de bevolking tot de financiering van dit projekt zouden kunnen bijdragen werd een grootse aktie uitgewerkt. Zij wordt gespreid over één maand, gaande van 15 december 1972 tot 15 januari 1973.

Er zijn drie mogelijkheden om aan deze aktie deel te nemen :

aankoop van sluitzegels voor briefwisseling aan de prijs van 500 fr. per boekje van 160 zegels;

aankoop van zelfklevers aan 10 fr. per stuk;
geldelijke bijdrage.

Aanvraag en storting kan gebeuren op het adres : Komitee oprichting gedenkteken Westvlaamse Sjouwer, Burg 4, 8000 Brugge, pr 2346.02.

Op 29 november jl. heeft het MKESK zijn goedkeuring gehecht aan een belangrijk investeringsprojekt van het Amerikaanse concern Allied Chemical. Het gaat in het geheel om een investering van 270 miljoen F, uit te voeren vóór het einde van 1977. Overwegend dat dit projekt tot stand zal komen op het industriegebied van nationaal belang te leper, heeft Staatssekretaris L. Dhoore niet gearzeld aan het MKESK de hoogst mogelijke overheidssteun voor te stellen.

Sinds vele jaren wacht de streek van leper op een groots investeringsprojekt dat de metaalsektor aldaar nieuw leven zou inblazen. Altijd hebben de WER, de WIER en het Stadsbestuur van leper zich met vereende krachten daarvoor ingezet. Eindelijk is het zover. Na maandenlange onderhandelingen heeft het Amerikaanse concern Allied Chemical Corporation beslist op het industriegebied van nationaal belang te leper een produktiebedrijf op te richten voor de vervaardiging van veiligheidsgordels. Het belang van deze investering wordt overduidelijk wanneer men er zich rekenschap van geeft dat de investerende onderneming tot de 100 belangrijkste Amerikaanse ondernemingen behoort. Allied Chemical verschaft in de USA werkgelegenheid aan nagenoeg 35.000 personen en bereikt een omzetcijfer van meer dan 50 miljard F.

Het is de Klippan-groep van de Automotive Division die de eerste investering in België onder zijn hoede neemt. Deze Automotive Division is in de USA leidinggevend op het vlak van veiligheidssystemen voor personenwagens. Tijdens een recent bezoek aan het testcentrum te Mount Clemens (Michigan) heeft een delegatie van de WER, de WIER en de stad leper zich persoonlijk kunnen vergewissen van het indrukwekkende onderzoekswerk dat door Allied Chemical op dit vlak wordt verricht. Zo legt men zich op dit ogenblik ernstig toe op de ontwikkeling van een beschermende luchtzak en de opblaasbare veiligheidsgordel.

De eerste faze omvat 150 miljoen F, en zal tot stand komen op een perceel van ongeveer 5 ha. De uitgekozen industriegrond is gelegen langs het kanaal IJzer-leper en grenst aan de te bouwen noordelijke ringlaan te leper. Allied Chemical overweegt echter, naast de uitbreiding van de eerste investering, ook nog de mogelijke oprichting van nevenstaande activiteiten uit de groep.

Het nieuwe metaalverwerkend bedrijf zal te leper 500 nieuwe arbeidsplaatsen tot stand brengen. De verhouding tussen mannelijke en vrouwelijke arbeidskrachten zal rond 50/50 liggen. Bij de aanvang zullen vooral mannelijke arbeidskrachten worden aangeworven omdat de afdeling metaalbewerking (persen, warmte- en oppervlaktebehandeling) als allereerste realisatiepunt op het programma staat. Achteraf komt er ook een afdeling voor weven, verven en afwerken van de veiligheidsriemen. Uiteindelijk komt er ook een assemblageafdeling voor het volledig samenstellen van de veiligheidssystemen.

Het ligt in de bedoeling de bouwwerken nog aan te vatten vóór het einde van dit jaar. Men wil de funderingen klaar krijgen vooraleer de winterperiode aanbreekt zodat de bovengrondse werken tijdens het eerste halfjaar met grote spoed kunnen uitgevoerd worden. De eerste metaalafdeling dient halverwege 1973 in bedrijf te treden. Vooraf zullen reeds een kleine groep van gespecialiseerde arbeidskrachten opgeleid worden in een voorlopige werkplaats.

DE BESTE OPLOSSING LIGT BIJ DE HAND...

**voor de groei van uw spaargeld
door een veilige belegging**

**voor de modernisering van uw bedrijf
door een passend beroepskrediet**

**voor uw aankopen op afbetaling
door een goedkoper financiering**

kunt U best terecht bij de

BANK VAN ROESELARE EN WEST-VLAANDEREN

DE BANK MET DE VEELZIJDIGE SERVICE !

Zetel : Noordstraat 38, Roeselare

Succursale : Brugge, Vlamingstraat 35
60 Agentschappen in West-Vlaanderen

Oprichting van de 'Vereniging van de Belgische Provincies' vzw

Het onderzoek van de talrijke problemen van gemeenschappelijk belang, die zich aan de provincies opdringen, heeft sedert meerdere jaren het nut bewezen van een regelmatig contact tussen de leden van de onderscheidene Bestendige Deputaties.

Tot nu toe heeft alleen een officieus organisme, de Delegatie van de Bestendige Deputatie van het Rijk, zijn leden de mogelijkheid geboden om zich regelmatig te beraden over problemen, die de provincies aanbelangen.

Het aantal en de belangrijkheid van deze problemen is sinds enkele jaren in zulke mate toegenomen dat dit organisme bij gebrek aan het nodige personeel, niet meer bij machte is om de studie van de gestelde problemen aan te vatten.

De negen provincies zijn onlangs overgegaan tot oprichting van een vereniging zonder winstoogmerk die de benaming 'Vereniging van de Belgische Provincies' draagt en die gevestigd is te Brussel.

Deze Vereniging heeft tot doel aan de Provincies alle diensten te verstrekken die nuttig kunnen zijn om hun opdrachten te vervullen, met name door de oprichting van een studie- en dokumentatiedienst, het inrichten van onderzoeken en enquêtes, het oplossen van de problemen voorgelegd door de Provincies en het deelnemen aan werkzaamheden die de Provincies aanbelangen.

In navolging van de 'Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten' zal de 'Vereniging van de Belgische Provincies' de belangen van haar leden verdedigen en te-

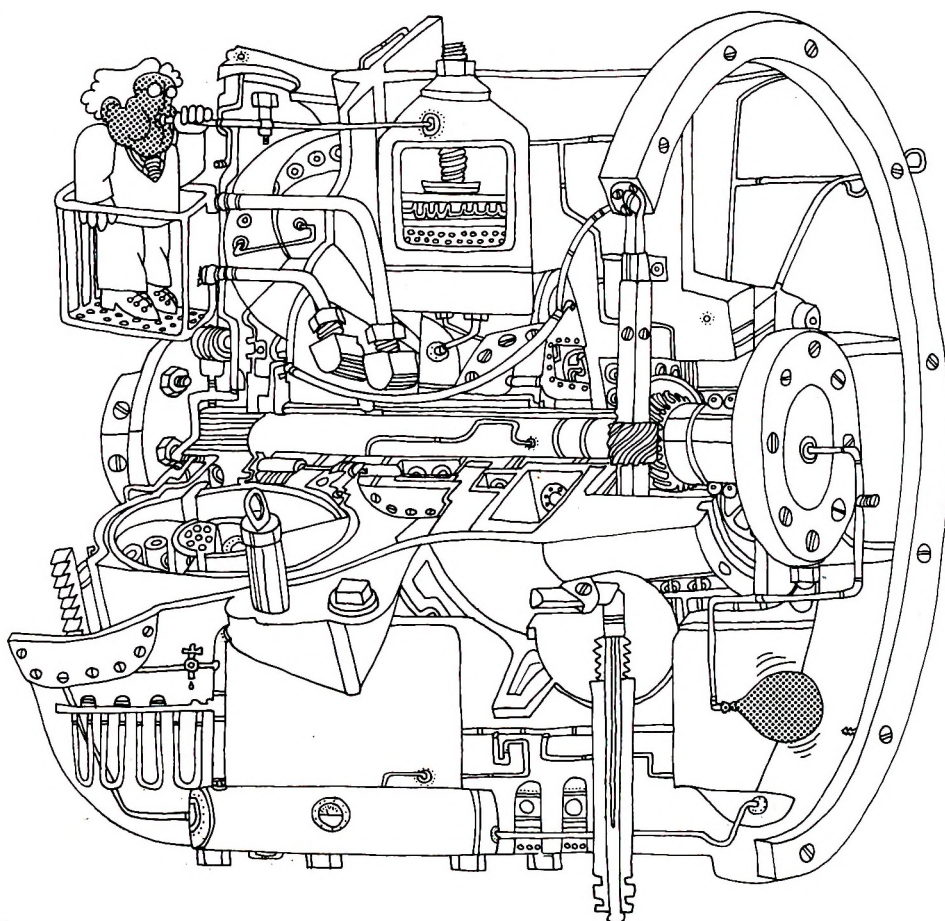
vens haar standpunten kunnen laten horen, wanneer problemen — die de provincies aanbelangen — door de Regering of het Parlement zullen onderzocht worden.

Start van het programma streekanimatie

Het WES is, in opdracht van de Heer L. Dhoore, Staatssekretaris voor Streekeconomie, gestart met de uitvoering van het programma streekanimatie dat een onderdeel vormt van het tweede vijfjarenplan voor de Westhoek. Het doel van dit programma is de bevolking van de Westhoek op actieve wijze te betrekken bij de sociaal-economische uitbouw van haar woongebied.

Het WES heeft in de pers een oproep gelanceerd tot indienen van projecten die in dit kader passen. Als gevolg hiervan werden in totaal 16 projecten ingediend. Er werd ook een adviesgroep opgericht die als taak had het WES te adviseren bij de beoordeling van de projecten. Deze adviesgroep is tijdens de jongste weken herhaaldelijk bijeengekomen.

Tijdens de laatste twee vergaderingen werden de ingediende projecten dan beoordeeld aan de hand van volgende criteria: streekanimerende waarde, leefbaarheid, vernieuwend karakter en haalbaarheid. De adviesgroep stelde tenslotte een voorstel van budget op, gespreid over de meest waardevolle projecten. Dit voorstel werd aan de Raad van Beheer van het WES overgemaakt, die tijdens zijn eerstvolgende zitting een beslissing zal nemen inzake de te steunen projecten. Deze beslissing zal uiteindelijk als uitvoeringsprogramma aan de Heer L. Dhoore, Staatssekretaris voor Streekeconomie, ter goedkeuring overgemaakt worden.

Een luchtige oplossing... Bekaert Fluidics

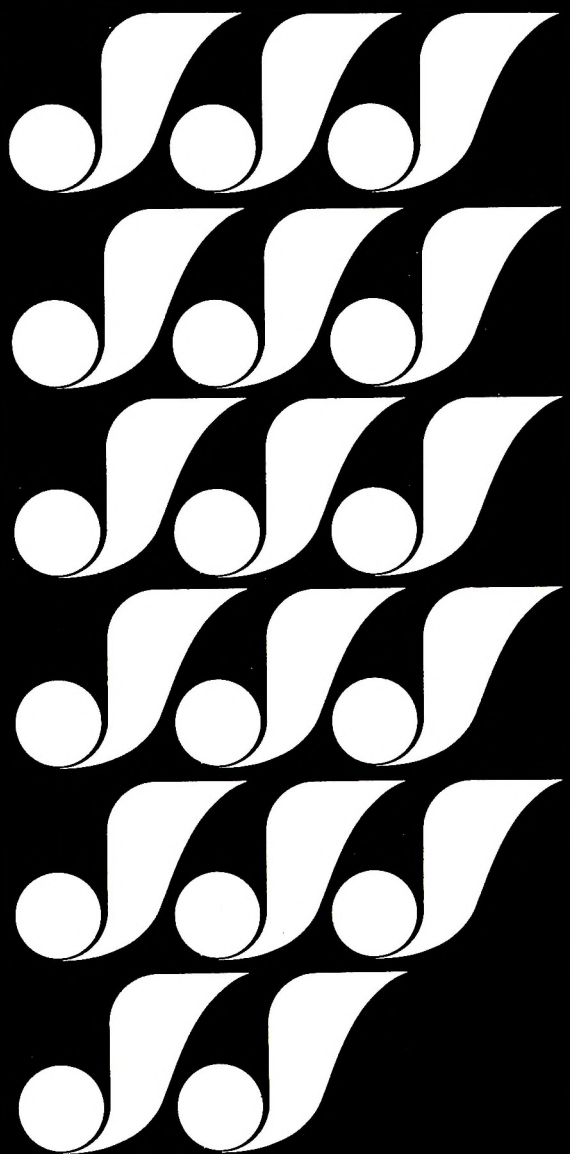
Doet U aan automatisering of procescontrole? En wenst U een sturing die niet onderhevig is aan schokken, stoten of trillingen, magnetische en elektrische velden, die explosie- of stralingsvrij moet zijn? Dan heet onze oplossing: lucht.

Alledaagse lucht, maar dan technisch volmaakt benut, gevoerd door kleine schakel-elementen. Geen bewegende delen, wel onbeperkte levensduur.

Met doodgewone lucht onder lage druk lossen wij een menigte automatisatieproblemen op. Wij? O ja, wij bedoelen: Bekaert Fluidics.

Voor nadere inlichtingen:

**BEKAERT
ENGINEERING**
8550 - Zwevegem, België

**méér
mogelijkheden**

drukkerij vansevenant

niet alleen drukwerk in typo en
offset, maar ook ontwerpen, foto's,
tekeningen, vertalingen

prof. dewulfstraat 68
8970 poperinge - tel. (057) 334.87

Koninklijk bezoek

aan de industrieparken van Leiedal

Z.M. Koning Boudewijn bracht op 18 oktober een Werk-bezoek aan de industrieparken van Leiedal en aan het Vormingsinstituut te Kortrijk.

Vergezeld van Staatssecretaris A. Steverlynck, de Gouverneur van de Provincie en andere prominenten bracht de Koning per autocar een bezoek aan de industrieparken Heule-Kuurne, Gullegem-Moorsele en aan het vliegveld en het industriepark Wevelgem-Bissegem.

Tijdens deze rondrit werd aan de Koning uitleg gegeven over de sociaal-ekonomische situatie van het gewest, achtergrond waarop de realisatie van industrieparken door Leiedal gesitueerd wordt.

Op het vliegveld Wevelgem-Bissegem kon hij kennis maken met de pas geïnstalleerde nachtverlichting, waardoor thans bij duister en slecht weer toch vluchten mogelijk zijn.

Bausch & Lomb te Gistel

Tijdens de tweede week van november heeft de Heer G.H. More, president van de Bausch & Lomb divisie te Houston (USA), in West-Vlaanderen verbleven.

Gedurende die week heeft hij alle schikkingen genomen teneinde tot een spoedige realisatie te komen van het nieuwe Bausch & Lomb-bedrijf te Gistel. Samen met Ir Priem, zojuist aangesteld tot directeur van het op te richten bedrijf, werd de afgevaardigde van Bausch & Lomb op woensdag 15 november op het stadhuis te Gistel ontvangen door burgemeester en schepenen. Bij die gelegenheid heeft de Heer More een openlijke hulde gebracht aan de WES om het uitstekend werk dat werd verricht ter voorbereiding van zijn investeringsproject.

Eerste steenlegging Daikin en WBI te Oostende

Op 28 september jl. had, in aanwezigheid van de Heer L. Dhoore, Staatssecretaris voor Streekeconomie, de Heer J. Piers, Burgemeester van de stad Oostende, een afvaardiging van de WER en talrijke andere genodigden, de eerste steenlegging plaats van twee bedrijven te Oostende.

Het eerste bedrijf, Daikin Europe nv, zal air-conditioning-apparaten assembleren. Men voorziet dat het eerste gedeelte van het gebouw reeds in maart 1973 voltooid zal zijn. Opmerkenswaardig was dat de Heer I. Sakata, Japans president van de nieuwe firma, tijdens deze eerste steenlegging het publiek in het Nederlands toesprak.

Het tweede bedrijf, West Belgium Investment nv, heeft zich als autocaruitbating verder ontwikkeld tot een reisorganisatie (tour operating). De Heer R. Vanmoerkerke, Afgevaardigde-Beheerder, gaf eveneens een toelichting over zijn bedrijf. Het gebouwencomplex zal begin 1974 volledig klaar zijn.

Bezoek diplomaten

Op 24 november werd door de WER voor vier diplomaten onder leiding van de heer J. Houard, Gevolmachtigd Minister, een studiedag georganiseerd.

In 1967 werd door de ziekenhuizen in het Kortrijkse de vraag gesteld naar een gespecialiseerde kollektieve was-serij. Reeds in 1968 werd deze gerealiseerd.

Momenteel heeft de wasserij een capaciteit en een reële produktie van 50 ton linnen per week; de cliënteel bestaat reeds uit 20 ziekenhuizen uit het Kortrijkse. Ten-einde te rationaliseren werd er overgestapt naar een systeem van verhuring van het linnen.

Zopas werd gestart met een geïndustrialiseerde sterilisatieafdeling voor chirurgische sets.

De totale tewerkstelling is 60 personen.

Voordrachten

Prof. Dr. O. Vanneste, Directeur WER-WES, sprak op : 13 september te Brugge : 'De werking van de afdeling milieuzorg - WES', perskonferentie.

8 nov. te Brugge : Interview van het 'Wekelijks Nieuws'.

9 nov. te Brussel : 'Het ontwikkelingsbeleid van de WER', Westvlaamse Industriëlen, kabinet voor Streek-ekonomie.

Dr. N. Vanhove, adjunct-direkteur WER-WES, sprak op : 6 november te Brugge : De economische situatie in West-Vlaanderen - Groot Seminarie, Pastorale sessie.

13 november te Turijn : Application of Cost-Benefit Analysis in the Tourist sector, International Labour Organization.

1 december te Brugge : Characteristics and Perspectives for the Economy of the Flemish Country; Regional Economic Planning exemple of West-Flanders, Seminarie voor Zuid-Amerikaanse planners; Regional-Urban Planning Experiences in North Western Europe, georganiseerd door Mens en Ruimte - International.

Dr. J. Theys, Wetenschappelijk Medewerker, nam op 26-27-28 september deel aan een kongres te Amiens en Rijsel.

Hij sprak verder op : 28 oktober te Brugge : De zorg voor ons leefmilieu in het raam van de nieuwe wet op de ruimtelijke ordening in het gewest Brugge-Oostkust, Stichting-Lodewijk de Raet.

Op 3 november gaf hij op de bijeenkomst te Brugge van de Regionale Kommissie West-Vlaanderen-Henegouwen-Nord-Pas-de-Calais een toelichting over de nota 'Arbeidsmarkt en industrieparken in de grensstreek met Noord-Frankrijk'.

De Heer J. Hemschoote, Wetenschappelijk Medewerker WES, sprak op :

28 oktober te Brugge : Het gewestplan Brugge-Oostkust benaderd vanuit ekologisch standpunt, Stichting-Lodewijk de Raet.

30 november te Sint Kruis : Naar een milieugerichte samenleving ? KWB Gastprogramma.

7 december te Dudzele : Naar een milieugerichte samenleving ? KWB Gastprogramma.

Dr. S. Beernaert, Wetenschappelijk Medewerker, sprak op :

17 november 1972 te Lo-Fintele : De Verontreiniging van de Ilzer en de Lovaart, Rekreatieclub van de Westhoek.

De heren P. Monballyu, Voorzitter, en O. Vanneste, Directeur WER-WES, hebben op 25 oktober de vergadering bijgewoond van de Gewestelijke Economische Raad van Vlaanderen. Op deze vergadering werden o.m. de ontwerpen-KB geadviseerd betreffende de zuivering van oppervlaktewateren.

Steeds meer bouwrijpe WIER-industriegebieden

Gedurende de laatste maanden werden op de verschillende industriegebieden en zones voor ambachtelijke bedrijven, waarvan het beheer aan de WIER werd toevertrouwd, een indrukwekkend aantal openbare werken beëindigd.

Dit is zeer belangrijk, gezien industriegebieden slechts werkelijk operationeel zijn, wanneer de nodige uitrustingswerken zijn uitgevoerd. Het is inderdaad niet voldoende dat een aantal gronden bij Koninklijk Besluit hun industriële bestemming hebben gekregen. De gronden dienen na de verwerving bouwrijp gemaakt te worden door de aanleg van wegen, riooluitrusting en alle nodige nutsvoorzieningen.

Door de WIER werden nieuwe wegen aangelegd op de industriegebieden 'Waggelwater' te Brugge (Sint-Andries) en 'Blauwe Toren' te Brugge. Hierdoor kunnen ruim 50 ha industriegrond te koop gesteld worden. In de nabijheid van Brugge ligt het uitgerust industriegebied 'Kampveld' te Oostkamp te wachten op kandidaat-kopers. Ook het industriegebied 'Noord' te Tielt, de ambachtelijke zone 'De Kouter' te Oeselgem, het industriegebied 'Grenslaan' te Menen, het industriegebied II te Veurne werden de wegen- en rioolwerken onlangs beëindigd.

Op het industriegebied Veurne II, de ambachtelijke zones te Dadizele en te Egem naderen de wegen- en rioolwerken hun eindfase. Anderzijds werd onlangs gestart met wegunrusting en rioolleidingen op de industriegebieden te Ingelmunster, te Oostende (Stene), te Poperinge, te Brugge 'Blauwe Toren' (2e fase). Op tal van industriegebieden is men tevens bezig met de aanleg van de waterbevoorradingen en wordt weldra gestart met de openbare verlichting.

Op de industriegebieden te Tielt, Menen, Veurne en Diksmuide werden onlangs nivelleringswerken beëindigd, waardoor de terreinen een aantrekkelijker uitzicht hebben gekregen. Al deze werken vertegenwoordigen uitgaven van tientallen miljoenen, die het mogelijk moeten maken de industrievestiging in de provincie West-Vlaanderen te stimuleren met het oog op een volledige tewerkstelling.

Kommercieel Adviesbureau K. Devroe - Brugge

Het Kommercieel Adviesbureau K. Devroe, vroeger Verkoopsadviseur Devroe, bestaat vijf jaar. Bij deze gelegenheid werden de activiteiten verruimd, van een reorganisatiebureau van de verkoopsstructuren (inbegrepen selectie, training, bezoldigingsregelingen enz.) tot het opstellen van een volledige Marketing-activiteit. Het Bureau beschikt daarbij over een non-computer Marketing-game, in Nederland gepatroneerd door het Nederlands Instituut voor Marketing (NIMA).

HEBT U EEN PROBLEEM MET

Bevoorrading van uw personeel
voor wat betreft DRANKEN en VOEDING.

TELEFONEER ONS

SCHRIJF ONS

**Wij zijn specialisten inzake verkoopautomaten
voor grote en kleine bedrijven, burelen enz...**

AUTOMATEN VOOR :

verse koffie

chocolademelk

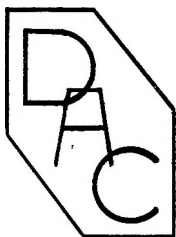
limonaden

chocolade

patisserie

sandwichen

sigaretten

Delputte Automatic Company

Kuurnesteenweg 44

8500 KORTRIJK

Tel. : (056) 110.53

Lithobeton nv te Snaaskerke

Op 6 juni jl. vierde Lithobeton nv te Snaaskerke haar 25-jarig bestaan. In 1946 startte deze betonwerkerij op een industrieel terrein van 4 ha langs het kanaal Plassendale-Nieuwpoort en de spoorweg Oostende-Torhout.

Van bij het begin werd de produktie aangevat van elektriciteitspalen en andere betonprodukten voor de elektrische distributie.

Sindsdien werd het produktieprogramma uitgebreid tot alle produkten voor wegeniswerken, waterwerken en gebouwen. Omwille van rationalisatie werden de betonblokken, gewelven en andere stukken voor de gebouwen evenals de betontegels uit produktie genomen.

Juridisch versmolt de vroegere Betonwerkerij van Snaaskerke met Lithobel sa van Quaregnon, om Lithobeton nv te worden; deze nv heeft twee uitbatingsetels, nl. te Snaaskerke en te Baudour.

De tewerkstelling te Snaaskerke bedraagt 140 arbeiders en 20 bedienden; de terreininname gaat over 7 ha.

Bekaert-participatie in Engeland uitgebreid

De direktie van de Bekaert-Groep deelt mede dat de Britse vennootschap Tinsley Wire Industries Ltd., (TWIL, Sheffield), waarin Bekaert voor 40 % deelneemt, via de houdstermaatschappij Bekaert International nv, de overname heeft gerealiseerd van de belangen inzake draad van de British Steel Corporation.

Op deze wijze neemt TWIL de leiding van de ondernemingen Warrington Wire Works (Rylands - White Cross) en Middlesbrough Wire Works (Dorman Longs), die samen 2.300 personeelsleden tewerk stellen.

De British Steel Corporation heeft deze activiteiten afgestaan in het raam van de herstrukturering zoals die door de Britse staatssekretaris voor handel en industrie, in zijn toespraak voor het Parlement op 28 juni 1971 werd omschreven.

Samenvoeging gemeenten

Om zoveel mogelijk mensen te betrekken in de redenering rond de vergroting en samenvoeging van gemeenten richt het Opbouwwerk Heuvelland een 'werkwinkel' of 'workshop' in.

Een 'werkwinkel' is een geheel van werkbijeenkomsten waar een onderwerp behandeld wordt vanuit vragen van de belangstellenden en waar ze zelf aan meewerken.

Werkwinkel één gaat door op het weekend van 16-17 december en is open voor alle gemeenteraadsleden en inwoners die aan de voorbereiding meewerkten.

Ter voorbereiding van de eerste werkwinkel ging een zaterdagbijeenkomst door, met spreekbeurten van Prof. R. Maes, hoofd van de studiedienst van de Vereniging voor Steden en Gemeenten en door de heer J. Snaet, medewerker van de studiedienst van de Belgische Boerenbond.

Op zaterdag 2 december kon iedereen uit het Heuvelland meeredeneren.

Vooraf is een duidelijke afspraak gemaakt: het gaat niet over aanstaande gemeentegrenzen maar over de problemen en nieuwe mogelijkheden binnen een grotere gemeente zoals we die normaal over enkele jaren (1976) zullen kennen.

De WITAB en de kampeerterreinen

Het probleem van de kampeerterreinen is, met het uitvaardigen van de nieuwe kampeerwet van 30 april 1970 en het uitvoeringsbesluit van 29 oktober 1971 bijzonder akueel geworden. De dringende aard van de kwalitatieve verbetering van de kampeerterreinen is daarenboven des te prangender, daar de voorontwerpen van gewestplannen heel wat kampeerterreinen hebben geschrappt, om ze naar andere ruimten te verwijzen.

Gezien het zeer dringend karakter van de herlokalisering en de herinrichting van heel wat kampeerterreinen in West-Vlaanderen, meer in het bijzonder aan de Belgische Kust, heeft de Westvlaamse Interkommunale voor Technisch Advies en Bijstand voor Ruimtelijke Ordening (WITAB) zich toegelegd op de studie van de verantwoordde inplanting en uitrusting van dergelijke terreinen en dit ten behoeve van de bij haar aangesloten gemeenten.

Daarnaast wil deze interkommunale vereniging zich in de toekomst inzetten om, in samenwerking met Westtoerisme en het WES ook tot de realisatie te komen van grotere projecten van toeristische en recreatieve infrastructurale aard, zoals recreatieparken, kampeerterreinen en dergelijke. Een eerste realisatie kan zijn: het recreatiepark van Middelkerke-Oostende.

Om de nodige onteigeningen terzake te kunnen doen en de voorziene werken te kunnen uitvoeren heeft de WITAB aan de Provinciale Raad verzocht een waarborg te willen verlenen op eventueel aan te gane leningen of kredietopeningen bij het Gemeentekrediet, ten belope van maximum 150 miljoen frank. Deze leningen zullen eerst opgenomen worden, naargelang de konkrete vragen zich zullen voordoen. Op deze wijze is de WITAB radikaal het stadium van het louter concept voorbij gestapt om, op vraag van en in samenwerking met de betrokken gemeenten te kunnen overgaan tot de realisatie van esthetisch, hygiënisch en sociaal verantwoorde projecten inzake toerisme en recreatie.

Industrieparken van Leiedal

Het bestemmings- en onteigeningsplan van het industriepark Wevelgem-Zuid werd bij koninklijk besluit van 19 september goedgekeurd.

Het gaat hier over een oppervlakte van 70 ha gelegen tegen de grens met de gemeente Bissegem, tussen de rijksweg Kortrijk-Menen, de Leie en de toekomstige autosnelweg Doornik-Zeebrugge.

In het industriepark Harelbeke-E3 werd voor het aanleggen van een spoorafakking een gunstige subsidiëeringsbeslissing bekomen vanwege de Minister van Verkeerswezen. De totale kost van de spoorafakking wordt geraamd op 4,9 miljoen.

In het industriepark Heule-Kuurne vestigden zich twee nieuwe bedrijven.

De firma Meubinox kocht 5.518 m² voor vestiging van een meubelbedrijf. De firma Tanghe, bedrijf van meubelpanelen, kocht 4.726 m².

De gevestigde bedrijven Medal (zetels) en Goethals (konfektie) kochten voor uitbreiding een perceel van respectievelijk 6.682 m² en 1.487 m².

Op Heule-Kuurne zijn thans reeds 65 bedrijven gevestigd.

Bezoek President Indonesië

Op 22 en 23 november bracht de heer Suharto, President van de Republiek van Indonesië, een bezoek aan België.

In een tentoonstelling op het VBN werden de Belgische projecten van ontwikkelingssamenwerking aan de President voorgesteld; ook de twee opleidingsprojecten van het WES werden toegelicht.

Dr. O. Vanneste, Directeur WER-WES, werd door de President van Indonesië uitgenodigd op het diner aangeboden aan Z.M. Koning Boudewijn en Koningin Fabiola.

Outboard Marine Belgium te Brugge

Op 12 oktober jl. werd de miljoenste motor, gefabriceerd door Outboard Marine Belgium nv te Brugge, plechtig onthuld.

Outboard Marine, de grootste fabrikant van buitenboordmotoren in de Verenigde Staten, vestigde in 1957 een produktieeenheid te Brugge.

Het zakencijfer 1972 beloopt 1,85 miljard Fr en 97 % van de produktie wordt uitgevoerd naar de andere landen van Europa, naar Afrika en naar het Midden-Oosten (87 landen in het totaal). Outboard Marine staat 22^e gerangschikt bij de voornaamste Belgische exporteurs.

De fabriek beslaat thans 50.000 m² en telt 976 werknemers, kaderpersoneel, bedienden en arbeiders. In 1972 is er een salarisbegroting van 200 miljoen Fr voorzien, waarnaast nog 290 miljoen Fr stortingen aan sociale zekerheid, belastingen en diverse rechten bestaan. Aan Belgische leveranciers van grondstoffen en elektrische energie werd 71 miljoen Fr betaald. Volgens het zakencijfer is Outboard Marine het derde-belangrijkste Westvlaams bedrijf.

Ekonomisch opzoekingswerk

De Vereniging voor Economie organiseerde op vrijdag 29 september 1972, in het Centrum voor Economische Studiën te Leuven, een studiedag voor het wetenschappelijk ekonomisch onderzoek in Vlaanderen. De bedoeling van de VVE-dag, die voortaan om de twee jaar zal gehouden worden, is aan de wetenschapsbeoefenaars de gelegenheid te bieden de resultaten van hun opzoekingswerk op het vlak van de algemene en toegepaste ekonomie aan hun kollega's van andere instellingen bekend te maken en ter diskussie voor te leggen.

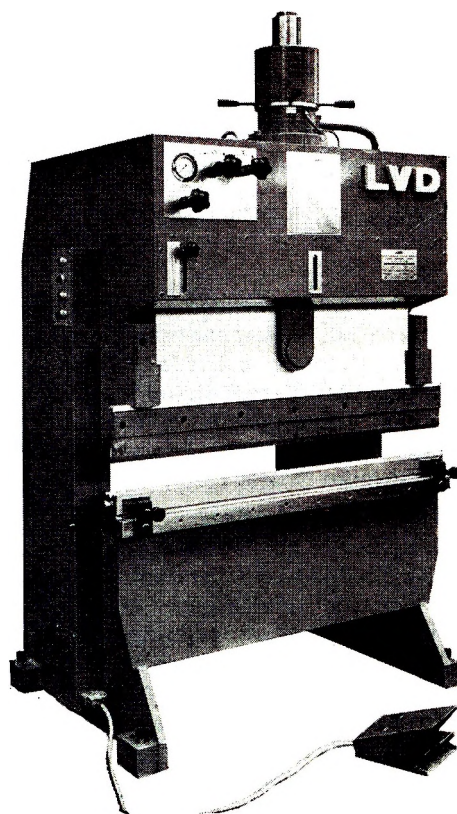
Het Westvlaams Ekonomisch Studiebureau was vertegenwoordigd door R. Branson, die een referaat voordroeg over 'Kriteria voor de afbakening van probleemgebieden in Vlaanderen'.

Schoeiselmuseum te Izegem

De heropening van het schoeiselmuseum te Izegem, op zichzelf reeds een toe te juichen initiatief met grote pedagogische inslag, bood de gelegenheid het relance-programma voor de schoeiselnijverheid aan een breder publiek voor te stellen. Dit programma behelst een poging de Belgische schoen op de eigen markt te verstevigen; daarna moet gestreefd worden naar een aanzienlijke uitbreiding van de export. Daartoe wordt de hulp van de regering ingeroepen, ondermeer tegen de dumpingsprijzen bij import.

LVD SYNONIEM VOOR PLAATBEWERKING

**Hydraulische
en
Mechanische
Plaatbewerkingsmachines**

LVD Company

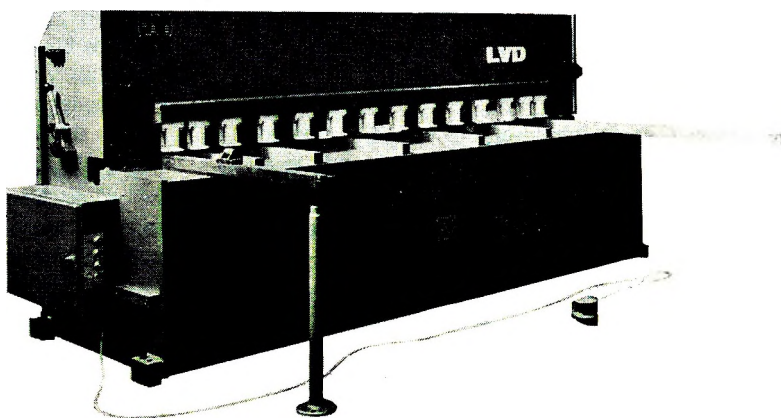
p.v.b.a.

Nijverheidslaan, 2

8630 GULLEGEM

Tel. 056/425.81

Telex 17/317

Groepsbezoeken aan de Westhoek

De reeks groepsbezoeken aan de Westhoek en aan Tielt, die dit jaar door de WER worden georganiseerd, werd na een onderbreking gedurende de verlofmaanden verdergezet. Op 15 september werden vertegenwoordigers uit de regionale en nationale pers uitgenodigd. Op 29 september was het de beurt aan een aantal afgevaardigden van engineering-bureaus, advocatenkantoren en buitenlandse Kamers van Koophandel. Aan de groepsbezoeken van 6 en 13 oktober werd deelgenomen door afgevaardigden uit de financiële wereld.

Door bezoeken aan industrieparken, technische scholen en bedrijven werden de deelnemers telkens gekonfronteerd met de mogelijkheden die inzake vestiging van nieuwe bedrijven in de Westhoek bestaan.

Het laatste groepsbezoek van dit jaar ging door op vrijdag 1 december. Op dit bezoek werden in hoofdzaak Japanse bedrijven en banken uitgenodigd. Op het programma stond ondermeer een bezoek aan het industriegebied van Oostende — waar de Japanse firma Daikin een bedrijf bouwt — en een tocht per vliegtuig over de Westhoek.

Westvlees nv, Westrozebeke

Op 11-10-72 werd bij de Firma Westvlees nv te Westrozebeke een 'Dag van de landbouwraden' gehouden. Westvlees nv is een versnijdersatelier, rechtstreeks verbonden aan het Exportslachthuis van Westrozebeke. Dit export-slachthuis - het grootste en modernste van België - slachtte in 1971 511.611 varkens, dit is 10 % van de totale slachtingen in België en 25 % van de slachtingen in West-Vlaanderen.

De Firma Westvlees nv werd gesticht in 1965. Per week worden ruim 5.500 varkens versneden. In 1971 realiseerde Westvlees nv een zakencijfer dat boven het miljard frank reikte. Ongeveer 80 % van de totale productie werd naar de andere EG-landen uitgevoerd, in hoofdzaak dan nog naar Frankrijk.

Top-Mouton pvba te Proven

Einde 1971 ging de firma Top-Mouton pvba te Proven, meubelbedrijf, gespecialiseerd in meubels en keukens op maat, over tot de oprichting van een nieuwe afdeling. Deze afdeling houdt er zich mee bezig voor kollektiviteiten als coördinerend orgaan op te treden bij de inrichting van hun lokalen. Op deze wijze kan deze kollektiviteit niet alleen meubels bestellen bij de firma, maar heeft zij geen zorgen meer voor het aanschaffen van de andere requisieten zoals gordijnen, lampen, burelen, e.a. Deze afdeling kreeg de naam Top-Mouton Design Workshop; deze afdeling staat in voor het kreëren van een 'geïntegreerde' woon- en werkomgeving.

Prospektiereis Japan

Van 6 tot 18 oktober verbleef Dr. O. Vanneste, Directeur WER-WES, in Japan en Hongkong in opdracht van de Maatschappij der Brugse Zeevaartinrichtingen. Naast besprekingen met rederijen werden ook kontakten gelegd met diverse industriële ondernemingen.

Woonzones van Leiedal

In de wijk Ter Doenaert te Marke kocht Leiedal een oppervlakte van 19 ha aan.

In samenwerking met het gemeentebestuur en de plaatselijke bouwmaatschappij zal Leiedal er een wijk realiseren die in totaal 26 ha zal beslaan.

In de verkaveling Overheule te Moorseele werden twee percelen verkocht. De tweede fase van deze woonwijk wordt voorbereid.

De uitrustingswerken in de wijk Zwingel te Bellegem naderen hun voltooiing.

Rekreatiecentrum Gavermeersen

De realisatie van het recreatieproject Gavermeersen, waarvan Leiedal de promotor is, kan thans starten.

Nadat voor het grondgebied Harelbeke sedert geruime tijd het bestemmings- en onteigeningsplan bij koninklijk besluit werd goedgekeurd, is thans een definitief ontwerp van BPA door de gemeenteraad van Deerlijk goedgekeurd.

De tweede fase voor de omleiding van de beken rond de vijver zal door de Interkommunale E3 in de maand december worden aanbesteed.

De grondverwervingen zijn aangevat. Met een aantal eigenaars konden reeds verkoopbeloften worden afgesloten. Reeds in 1973 hoopt Leiedal de Gavermeersen gedeeltelijk voor het publiek en de watersport te kunnen openstellen.

Stichting-Leefmilieu vzw

Door de Stichting-Leefmilieu vzw werd een boek uitgegeven over het milieubeleid in Europees verband. Het werk is van de hand van G. Naets en het verschijnt in de reeks 'Monografieën Leefmilieu Nu'. 'Het Europa van de Tien: één leefmilieu' pleit voor een ruimere aanpak dan de studie van zuivering van lucht en water; het behandelt het gehele domein van de natuurbescherming en van de economische groei.

Gemeentebesleid bij geluidshinder

In West-Vlaanderen bestudeerde een werkgroep onder de leiding van Dr. F. Musschoot, Docent RUG, het probleem van de geluidshinder in drie gemeenten waar industrialisatie en toerisme samengaan, nl. te Brugge, Blankenberge en Knokke-Heist.

Aan de werkgroep namen ook deel Dr. S. Beernaert, wetenschappelijk medewerker WES en Ir. Ch. Vermeersch, Hoofd Technische Dienst van de Westvlaamse Interkommunale voor Technisch Advies en Bijstand (WITAB).

Uit de werkzaamheden bleek dat het ontbreken van een kaderwet op nationaal niveau het ontstaan van adequate gemeentelijke reglementen bemoeilijkt; dergelijke kaderwet moet zowel duidelijke technologische normen als afdoende sankties voorzien. Veel gemeentelijke reglementen zijn zeer vaag, het personeel om de opsporing toe te passen is niet geschoold en de technische uitrusting ontbreekt meestal. Gevraagd wordt dat voor het probleem van de geluidshinder een overlegorgaan per gemeente opgericht zou worden teneinde gezamenlijk alle facetten te leren zien.

REEKS VAN HET WESTVLAAMS EKONOMISCH STUDIEBUREAU

De Economische Situatie en Mogelijkheden van het Arrondissement Ieper,
door G. Declercq & O. Vanneste, 1958 (207 blz.) — 135 fr.

De Belgische Zeevisserij — Een Economische Studie,
door O. Vanneste & P. Hovart, 1959 (358 blz.) — 200 fr.

La Pêche Maritime Belge — Etude Economique,
par O. Vanneste & P. Hovart, 1959 (358 pp.) — 200 fr.

Het Arrondissement Brugge — Een Regionaal Economische Studie,
door O. Vanneste, J. Theys & M. Zwaenepoel, 1961 (436 blz.) — 250 fr.

Het Arrondissement Oostende — Een Regionaal Economische Studie,
door O. Vanneste, J. Theys & M. Zwaenepoel, 1962 (444 blz.) — 250 fr.

Menen — Een Economische Studie van een Grensstad,
door O. Vanneste & J. Theys, 1962 (256 blz.) — 200 fr.

Het Arrondissement Roeselare — Een Regionaal Economische Studie,
door O. Vanneste, J. Theys & M. Zwaenepoel, 1963 (336 blz.) — 250 fr.

Westvlaamse grensarbeiders in Noord-Frankrijk,
door J. Theys o.l.v. O. Vanneste, 1964 (144 blz.) — 150 fr.

Les Frontaliers de la Flandre Occidentale dans le Nord de la France,
par J. Theys s.l.d. O. Vanneste, 1964 (144 pp.) — 150 fr.

Veurne — Een Economische Studie,
door O. Vanneste & J. Theys, 1964 (189 blz.) — 200 fr.

De landbouw in West-Vlaanderen,
door M. Zwaenepoel & N. Vanhove, 1965 (352 blz. plus kaart).

Het groeipoolconcept en de regionaal-economische politiek,
door O. Vanneste, 1967, (376 blz.)

Het Arrondissement Tielt — Een Regionaal Economische Studie,
door O. Vanneste & J. Theys, 1968 (410 blz.) — 250 fr.

Een analyse van de Westvlaamse grensarbeid in Noord-Frankrijk,
door J. Theys, 1969, (248 blz.), 250 fr.

Vrije Tijd — Een sociologische analyse van het vrijetijdsgebruik en de vrijetijdsbehoeften van de Westvlaamse bevolking,
door M. Zwaenepoel, 1969 (332 blz.), 300 fr.

Het vakantiepatroon en de toeristische bestedingen van de Belgische bevolking,
door N. Vanhove, 1969 (264 blz.).

Structure des vacances et dépenses touristiques de la population belge,
par N. Vanhove, 1969, (264 blz.).

Demografische facetstudies,
door Ir. J. M. L. Demeyere, 1969, (144 blz.), 150 fr.

Tertiaire sektor en verzorgende centra van West-Vlaanderen,
door R. Branson, J. Theys, H. Van Reybrouck, o.l.v. N. Vanhove, 1971, (356 blz.), 300 fr.

Luchtverontreiniging in West-Vlaanderen - Bronnen, toestand en bestrijding door de ruimtelijke ordening,
door J. Hemschoote, 1972, (209 blz.), 250 fr.

RAPPORTEN W.E.R. (gestencild)

De Textielnijverheid in West-Vlaanderen — Arbeidsbevoorrading — Contact Onderwijs-Industrie, 1959 (74 blz.) — 35 fr.

De Metaalnijverheid in West-Vlaanderen — Arbeidsbevoorrading — Contact Onderwijs/Industrie, 1960 (119 blz.) — 85 fr.

De Schoennijverheid in West-Vlaanderen — Arbeidsbevoorrading — Contact Onderwijs/Industrie, 1961 (67 blz.) — 45 fr.

De Konfektienijverheid in West-Vlaanderen — Contact Technisch en Beroepsonderwijs/Nijverheid (Aanvullend rapport), 1962 (50 blz.) — 100 fr.

De Houtnijverheid in West-Vlaanderen — Arbeidsbevoorrading — Contact Onderwijs/Industrie, 1962 (80 blz.) — 125 fr.

REEKS WESTVLAAMSE ONTWIKKELINGSPROBLEMEN W.E.R. — W.E.S.

Plechtige Installatievergadering C.L.E.R. — Regionaal-Economisch Contactkomitee West-Vlaanderen — Henegouwen — Nord — Pas-de-Calais, 1960 (52 blz.) — 25 fr.

Universitair onderwijs in West-Vlaanderen, 1963 (32 blz.) — 20 fr.

Demografisch onderzoek van de departementen Nord, Pas-de-Calais, van Henegouwen en West-Vlaanderen, (53 blz.) — 40 fr.

Jaarverslagen van de Westvlaamse Economische Raad.

ANDERE PUBLIKATIES

Kust en Hinterland — Proeve van een toeristisch-economische studie,
door O. Vanneste & G. Declercq, 1955 (226 blz.) — (uitgeput)

Le Littoral et son Hinterland — Essai d'une étude d'économie touristique,
par O. Vanneste & G. Declercq, 1955 (266 pp.) — (uitgeput)

Structurele Werkloosheid in West-Vlaanderen,
door G. Declercq & O. Vanneste, 1957 (2 delen, 130 blz. + 278 blz.) — 275 fr.

West-Vlaanderens economische groei 1954-64, 1965 (98 foto's, 172 blz.) — 280 fr.

Adresboek van de Westvlaamse Industrie, 1971, 275 fr.

TOERISTISCH ABONNEMENT (gestencild)

Rapporten toeristisch-economisch onderzoek 1972

De Franse toeristische markt van de Belgische kust (55 blz.).

De Nederlandse toeristische markt van de Belgische kust (47 blz.).

De Duitse toeristische markt van de Belgische kust (65 blz.).

De Britse toeristische markt van de Belgische kust (54 blz.).

De marktstructuur van het Westvlaams Achterland en de Kust (59 blz.).

De rapporten toeristisch-economisch onderzoek zijn te verkrijgen door storting van 1.060 fr. per jaar-abonnement.

TIJDSCHRIFT 'WEST-VLAANDEREN WERKT'

Driemaandelijks uitgave — abonnement: 120 fr.

STEUNENDE LEDEN

Steunende leden (300 fr.), ontvangen het tijdschrift en de andere publikaties van de W.E.R., de reeks 'Toeristisch Abonnement' uitgezonderd.

1.

	1 Editoriaal : West-Vlaanderen tweemaal doorgelicht
M. ZWAENEPOEL	3 Dagrekreatieoord in West-Vlaanderen
D. SANDERS	10 De Witte-Lietaer nv - Textiel in de aanval
	14 Tertiaire sektor en verzorgende centra in West-Vlaanderen
	18 RMZ-tewerkstelling naar grootteklasse, 1970
	20 Spektrum
	42 West-Vlaanderen Werkt : Nieuwsjes

2.

	57 Editoriaal : Steunt centrale overheid vernieuwing kusttoerisme ?
N. VANHOVE	59 De Kust : één grote onderneming
J. MOULAERT	65 Westvlaamse zuivel op Europese voet
D. SANDERS	72 Clayson nv : Geloven in de wereldlandbouw
	78 Overnachtingen aan de Belgische Kust 1958-1971
	80 Spektrum
	98 West-Vlaanderen Werkt : Nieuwsjes

3.

Ridder P. van OUTRYVE d'YDEWALLE	113 Ten Geleide
A. COPPE	114 West-Vlaanderen en de uitbreiding van de EG
L. SCHEPENS	116 Facetten : Relaties uit de 19e Eeuw worden voortgezet
H. FAYAT	119 Facetten : Economische betekenis van een toetreding
A. NAESSENS	123 Case-Studies : De Britse industrie : een macht
N. VANHOVE	126 Case-Studies : Personen- en goederentrafiek over het kanaal
P. BOERJAN	135 Case-Studies : Britten aan onze Kust
	144 West-Vlaanderen Werkt : Nieuwsjes

4.

	155 Editoriaal : Bij een verhuizing
J. THEYS	167 Slaagt de Westhoek in een herleving ?
M. DE BRABANDERE	173 Opgang van de slachthuizen in West-Vlaanderen
D. SANDERS	177 Konserven Talpe nv. Kortemark : Westhoekbedrijf valoriseert landbouwprodukten
	184 Bezoldigde tewerkstelling in West-Vlaanderen, 1970-71
	186 Spektrum
	206 West-Vlaanderen Werkt : Nieuwsjes

ZEEBRUGGE open poort op de zee

De Belgische snelhaven bij uitstek.
Toegankelijk voor grote zeeschepen.
Groeipool van industriële bedrijvigheid.

Voor alle inlichtingen, wendt U tot de Handelsdienst van de

MAATSCHAPPIJ VAN DE BRUGSE ZEEVAARTINRICHTINGEN (M.B.Z.)

Louis Coiseaukaai 2, 8000 BRUGGE

Telefoon (050) 330.65